דבר

יום ה', כ"ה בכסלו תשל"ד, 20 בדצמבר 1973 • גליון 14863 • השנה הארבעים ותשע

היום 16 עמודים • המחיר 65 אגורות

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
שעון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

היום ב"דבר":

- לא כאנוסים ולא כבתמוגגים / דניאל בלוך
- אל נסמוך רק על קיסינג'ר / נחום ברנע
- יומן ז'נווה / חגי אשד
- מאבק מסובך ברחוב הערבי / אהוד יערי
- אחי גיבורי התהילה / עזריה אלון
- אורחים בצבא / אברהם קושניר
- גורודיש השתלט על המרחב / א. אבי־יובל
- משק וכספים / עמ' 13
- כוכבים ולילות / עמ' 14
- מדריך לבידור, ביקורת טלוויזיה ורדיו / עמ' 15

מזג האוויר

נאה ויבש.

הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 5—12 בצלות, תל־אביב 8—20, חיפה 9—19, הר־כנען 6—15, רמת־הגולן 2—9, נהריה 6—19, לוד 5—22, צפת 3—9, יריחו 5—22, עזה 8—20, טבריה 6—21, באר־שבע 4—20, גבעת 6—15, אילת 9—23, צפולה 5—19 ומצפה־רמון 12—24 בצלות.

SEIKO
מעבדת שרות ארצית
דיזנגוף 154 ת"א

סידרי הוועידה ייקבעו היום

שרי החוץ מגיעים לז'נווה: פהמי: נדרוש נסיגה ישראלית; גרומיקו: אחד האירועים החשובים

מאת חגי אשד ודן פתיר, שליחי "דבר" בז'נווה

ז'נווה (מיוחד ל"דבר"). — ועידת השלום בז'נווה [illegible]

[illegible]

(סוף בעמוד 2, טור 8)

בשעה 10.30 לפי שעון שווייץ

בנוסח ההזמנה ששגר ד"ר ואלדהיים לשגרירי מצרים, ירדן, סוריה וישראל נאמר: „אדוני השגריר, הנני מבקש ממך להעביר לממשלתך את הדברים הבאים [illegible] הנני מזמין את הוועידה לכנס 10.30 לפני הצהריים, לפי שעון שווייץ, ביום ו' ה־21 בדצמבר 1973 ב„ארמון האומות" בז'נווה.

קצין משטרה שווייצרי חמוש בוחן את אולם הכניסה של נמל־התעופה בז'נווה• אמצעי בטחון קפדניים במיוחד ננקטו החל מאתמול בנמל־התעופה ובמקומות אחרים בעיר, עם התכנסותם של הדיפלומאטים לקראת הוועידה•
צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס"•

ראש ממשלת ירדן יוצא לישיבת הפתיחה

שינויים במשלחת הירדנית לאחר ביקור חטוף של חוסיין בדמשק. נתקבל על־ידי אסד בכבוד מלכים

מאת סופר "דבר" לעניינים ערביים

המשלחת הירדנית לוועידת השלום עומדת לצאת היום לז'נווה, אמש נמסר, כי בישיבת הפתיחה ישתתף גם ראש הממשלה ושר החוץ זייד ריפאעי [illegible]

זייד ריפאעי

[illegible]

ההזמנה לז'נווה תואמת הסיכומים עם קיסינג'ר

האגרות של ארה"ב וברה"מ אינן מזכירות החלטת מועצת הבטחון

מאת דניאל בלוך, סופר "דבר"

[illegible]

היום - הודעת מאיר בכנסת על ההליכה לז'נווה

מפד"ל מאיימת להמנע מהצבעה

מאת סופר "דבר" בכנסת

ראש הממשלה גולדה מאיר תמסור הבוקר בכנסת הודעה מדינית על החלטת הממשלה בעניין השתתפות של ישראל בוועידת ז'נווה [illegible]

בעקבות ידיעות ממקורות זרים:

הערכת דובר צה"ל: לא כל השבויים בסוריה נרצחו

דובר צה"ל מסר אמש בתגובה לפניות אחדות, כי יש בידי צה"ל עדויות שהסורים רצחו שבויים בזמן המלחמה, ואולם „לפי ידיעתנו נמצאים חיילים ישראליים בשבי הסורים וההערכה היא, כי הידיעה כאילו כל השבויים או רובם נרצחו — איננה נכונה".

[illegible]

(המשך בעמוד 2, טור 8)

מלוויז ליירד התפטר — קורא להצביע להדחת ניקסון

ואשינגטון (א. פ.). — [illegible]

מפלגת העבודה הישראלית/המרכז

בגלל ישיבת הכנסת יתכנס

מרכז מפלגת העבודה

היום, יום ה', כ"ה בכסלו תשל"ד, 20.12.73 בשעה 11.30 ולא בשעה 9 בבוקר כפי שפורסם, בבית ארלוזורוב, רח' בילינסון 6 תל־אביב.

חברים המבקשים להודיע לפנות בשעה כדי לעיין בסדרי הכנס.

הישיבה תפתח לא יאוחר בשעה 13.00

ברגע האחרון

רכבת במרכז לונדון ירדה מהפסים: 14 נהרגו, 40 נפצעו

לונדון, (א. פ.) — רכבת [illegible]

הסכמי עודפים לכנסת - עד יום א'

[illegible]

ישראל התלוננה במועצת הבטחון נגד לבנון

מאת דניאל בלוך, סופר "דבר"

ישראל הגישה למועצת הבטחון תלונה נגד לבנון על הירייה של [illegible]

חילופי־אש בחזית המצרית

מאת סופרי הצבאי של "דבר"

[illegible]

אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים בישראל
המרכז הבינלאומי לשיתוף פעולה טכני
AEAI
היום בקונגרס
העולמי השלישי של האינג'ינרים והארכיטקטים בישראל

יום חמישי. 20 בדצמבר. 1973

9.00—10.30 ישיבת מליאת הקונגרס (בניין הילטון, ת"א)
יושב ראש הישיבה:
זאב שרף, שר השיכון
הרצאות בפתח:
1. התהליך של קבלת החלטות לגבי פיתוח
פרופ' צ'סטר רפקין — אוניברסיטת פרינסטון, ארה"ב
רווחה אנושית ופריון עבודה
פרופ' אלברט ב. צ'רנס — אוניברסיטת לונדון, אנגליה
3. שיכון
פרופ' לאו גרבלר — אוניברסיטת קליפורניה, ארה"ב
4. משאבי טבע ופיתוח תעשייתי
ד"ר ג'יק א. גולדמן, [illegible], ארה"ב
5. פיתוח משאבי מים
פרופ' יוהן ס. ואן־דאם — אוניברסיטת דלפט, הולנד
10.30—11.00 הפסקת קפה
11.00—13.00 דיונים בפאנלים
15.00—19.00
1. התהליך של קבלת החלטות
יושב ראש הפאנל:
פרופ' זינגר — [illegible]
משנה ליושב ראש:
ד"ר בר־עתיד ארד — [illegible]
2. רווחה אנושית ופריון עבודה
יושב ראש הפאנל:
פרופ' ורנון ז. ניוקומב — [illegible]
משנה ליושב ראש:
ד"ר דניאל ברכות — [illegible]
3. שיכון
יושב ראש הפאנל:
יוסף שרון — [illegible]
משנה ליושב ראש:
פרופ' שמואל אהרוני — אוניברסיטת קליפורניה, ארה"ב
4. משאבי טבע ופיתוח תעשייתי
יושב ראש הפאנל:
פרופ' יעקב גרוס — [illegible]
משנה ליושב ראש:
פרופ' מיכאל אבן ארי — האוניברסיטה העברית, ירושלים
5. פיתוח משאבי מים
יושב ראש הפאנל:
פרופ' מ. ב. פירינג — [illegible]
משנה ליושב ראש:
פרופ' נתן בורס — הטכניון, [illegible]
20.30 סימפוזיון על: חינוך הארכיטקט בעתיד, [illegible]

הבוקר ברדיו
★ דברים לעצירים — [illegible]
★ קופה [illegible]
בשעה 07.40
דבר
החזית הדתית־לאומית

היום
בולים חדשים
באשנבי השירות הבולאי
ובבתי דואר
השירות הבולאי

המערך ברדיו ובטלוויזיה
ברדיו רשת ב'
בשעה 7.20 —
משה דיין - שר הבטחון
בשעה 13.45 —
יצחק בן־אהרון
בטלוויזיה
בשעה 20.00 —
גד יעקובי
יצחק רבין
אמת
המערך

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
מועצת פועלי חיפה
53 שנה להסתדרות
שבת חנוכה 23.12.73 בשעה 10.30 לפנה"צ אולם התיאטרון העירוני
כנס חגיגי
של ועדי פועלים ועובדים
בהשתתפות:
יוסף אלמוגי
שר העבודה
ירוחם צייזל — ראש העיריה
אליעזר מולק — מזכיר מועצת פועלי חיפה
ברוך שיינגרוס — חבר מזכירות בפ"ח
מקהלות בפ"ח — מנצח: עמוס מילר
פרקי קריאה: רות סגל
הכניסה לפי הזמנות

טכס הזכרון
לאישים שהונצחו ע"י מילגות לחינוך חקלאי
יתקיים ביום הראשון, כ"ח בכסלו תשל"ד (23.12.73) ד' החנוכה, בשעה 4.15 אחה"צ, באולם „אהל שם", רח' בלפור 30, תל־אביב.
הטכס
המקהלה הפילהרמונית (בניצוחו של סטנלי ספרבר)
דברים: סגן ראש הממשלה ושר החינוך יגאל אלון
קריאה: הקרנת הזכרות של המונצחים
ציון לזכרו של אברהם הרצפלד
פיוט

مكذا من الأصل

ג. מאיר תציע מועצה לבטחון לאומי במסגרת משרד ראש הממשלה

„אנו הולכים לז'נבה בעיניים פקוחות"

מאת סופר „דבר" בחיפה

ראש הממשלה גולדה מאיר הודיעה אמש, בעצרת בחירות מטעם המערך בחיפה, שאם יוטל עליה לעמוד בראש הממשלה החדשה היא תציע להקים, במסגרת משרד ראש הממשלה, מועצה לבטחון לאומי ומועצה לפתרון בעיות חברתיות. המועצה לבטחון לאומי, שתהיה גוף מצומצם ופועל בקביעות, תורכב מראשי זרועות המודיעין ומומחי בטחון אחרים, והמועצה לבעיות החברה תכלול בעלי מקצוע ואנשי ציבור הרגישים על תנועת התנדבות שתקיף את כל שכבות העם.

גולדה מאיר הדגישה שהקמת שני הגופים מתחייבת מנסיון העבר ולקחי המלחמה האחרונה.

„למרות שהמודיעין הצה"לי שלנו נחשב כאחד מן הטובים בעולם, גם הטובים בעולם טועים לפעמים" — אמרה. בקטע אחר של נאומה הגדירה את הטעות כ„חמורה ביותר" וציינה שהממשלה לא ניסתה ואינה מנסה להתחמק מהאחריות לטעות זו.

ראש הממשלה אמרה שבשיחות השלום בז'נבה תעמוד הממשלה על כך שגבולות ישראל יבטיחו שמירה על אופי יהודי מובהק של המדינה, בה יהיה רוב מוחלט ליהודים. גבולות אלה צריכים להיות בני הגנה, ללא עזרה של גורמי חוץ.

„לא נשוב לגבולות של 4 ביוני 1967, לא קיבלנו את תכנית רוג'רס, השינויים לא יהיו קלי ערך, במקום אחד יהיו יותר משמעותיים ובמקום אחר פחות משמעותיים".

„אי אפשר לשכנע אותנו כי נסכים בשעת השלישית להמשיך על המצרים בבנין זכותנו לשים חפ... על בכיבורים או שסוריה לא תתקיף אותנו אם נסוג מהגולן".

ראש הממשלה תקפה את הליכוד באומרה: „איש לא יכול להוכיח לנו שאפשר להשיג שלום על יסוד המדיניות של „אף שעל". נכון שגם אנחנו לא הגענו לשלום, אבל אם יש בכלל אפשרות להשיג את השלום, אז לא על בסיס מדיניות הליכוד".

גולדה מאיר הזכירה שגח"ל תקף בזמנו את המערך על כך שנאות לקבל הצעת ארצות הברית וללכת לשיחות תחת חסותו של ד"ר יארינג. הניסיון הוכיח שהשיחות לא פגעו באינטרסים חיוניים של ישראל ותמורת זאת זכתה ישראל בשיתוף פעולה ובתמיכה כלכלית וצבאית של ארצות הברית.

בהתייחסה לשיחות ז'נבה, אמרה גולדה מאיר שישראל הולכת לשיחות אלה בלי פחד ובעיניים פקוחות. ההצהרות האחרונות של שר החוץ המצרי (שדרש נסיגה טוטאלית) אינן מצביעות על גישה רצינית וריאליסטית לשיחות, אך כי שמקום שאין ללכת לז'נבה כרגע גם הוא".

בסיום דבריה הדגישה ראש הממשלה שהבחירות הקרובות יהיו גורליות לעתיד המדינה לא רק בפרק זמן של 4 השנים הקרובות. היא גילתה שנשיא ארצות הברית פעל אישית למען שבויינו בסוריה, אך ללא הצלחה. כן דיברה על בעיות המשק ובעיות פנים אחרות.

אלמוגי: כל הקאדנציה

לפני ראש הממשלה נאם השר יוסף אלמוגי, מועמד המערך לראשות העיר, אשר הודיע שבמידה שיבחר יכהן את כל הקדנציה בתפקיד ראש עיר. אם יזכה המערך בבחירות הוא יפעל בארבעה תחומים עיקריים: פיתוח חיפה, כלכלתה, התעשיה שלה, ענף התיירות, בתחום החינוך וביחוד האוניברסיטאות: העלאת איכות החברה בעיר, שיפור איכות הסביבה והידוק הקשר בין העיריה לתושבי העיר.

מנחה העצרת היה מזכיר מפלגת העבודה במחוז חיפה ח"כ משה ורדכב.

השגריר המערב־גרמני בכווית האנס היימוט פרוינדט (שני משמאל) בחברת אנשי הצוות של מטוס „לופטהאנזה" החטוף.
צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס"

חילוקי דעות בצמרת המצרית

מאת הגי אשר דין פתיר, שליח „דבר" בז'נבה

ז'נבה (מיוחד ל„דבר"). על חילוקי דעות בצמרת המצרית באשר לתביעה מבדיש להדגיש את ביצוע סעיף הפרדת הכוחות שבהסכם הפסקת האש נודע כאן ממקור המקורב לצמרת המדינה המצרית.

לפי גירסה זו, אחוזה מחלוקת זו בחריפות במימסד המצרי העליון, גם בקרב יועצי הנשיא סאדאת וגם במשרד החוץ המצרי. המחלוקת נטושה בין אלה — במיוחד קציני הצבא הלוחצים על סאדאת להאריך בביצוע סעיף הפרדת הכוחות כדי להביא לנסיגה מהירה של הכוחות הישראליים ממערב לסואץ ומצפונה לה, ובין אלה — ביניהם יועצים בכירים בהנהגה המצרית — הסבורים, כי התביעה וההצרצת לביצוע מהיר של סעיף הפרדת הכוחות והתחקות שבהסכם הפסקת האש עלולה להביא את מצרים למלכודת מסוכנת ולכן הם לוחצים על סאדאת — במיוחד לכה שנראה על פני השטח שלא למהר ולא להתקדם יתר על המידה בנושא זה.

בעלי עמדה זו אומרים, כי ישראל עלולה להסכים להפרדת כוחות ואפילו לסגת מזרחה מתעלת סואץ, אבל אז מאבדת מצרים את הקלף הצבאי שלה. במקרה כזה, אומרים אותם מצרים, ישראל תיסוג לכל היותר לקו המעברים ואז אי־אפשר יהיה להזיז אותה משם אפילו תוך עשר שנים. ראיה לכך בצרים תימצא תחת לחץ בינלאומי לפתוח מחדש את תעלת סואץ כדי להשפיע על חידוש זרימת הנפט מהמדינות הערביות אל המערב. בשל כך — מוסר המקור — טרם החליט סאדאת באיזו גירסה לתמוך וכי המחלוקת במצרים בשאלה זו בעיצומה עומדת.

מרכז העבודה מתכנס היום לאישור המצע

מאת סופר „דבר"

מרכז מפלגת העבודה יתכנס היום ב־2.30 אחה"צ לאישור המצע לבחירות לכנסת השמינית.

הישיבה נדחתה בשעות הבוקר בשל הודעתה המדינית של ראש הממשלה בכנסת על ועידת ז'נבה.

את ישיבת המרכז יפתחו בסקירות יושבי־ראש ועדות־המשנה על המצע: השר י. גלילי (מדיניות ובטחון); השר פ. ספיר (כלכלה); ת. צדוק (חקיקה); וג. יעקבי (סדרי שלטון ובחירות).

לאחר־מכן ייערך דיון כללי אשר יסוכם באישור המצע.

מטען חבלה התפוצץ מתחת לאוטובוס תיירים

לא היו נפגעים; כ־80 פועלי בנין ערביים נעצרו לחקירה

מטען חבלה התפוצץ אתמול לפני הצהריים מתחת לאוטובוס תיירים שחנה ברחוב הרצל בראשון לציון. לא היו נפגעים, ולאוטובוס נגרם נזק מועט בלבד.

מטען החבלה היה מורכב כנראה מצינור ברזל שמולא בכ־250 גרם חומר נפץ. הוא הוצמד אל מתחת לחלקו האחורי של אוטובוס השייך לחברת „יונייטד טורס". בעוצמת הפיצוץ נוצרה פירצה לאורכו של האוטובוס, ליד המקום של מתקן מיזוג האויר.

האוטובוס חנה במרחק מטרים ספורים מגן ילדים עירוני בו היו אותה שעה 38 ילדים. רסיסי צנור המתכת עפו לכיוון הגן ואחד מהם חדר לחצר וניפץ ירוק בין משחקי הילדים, המשיך במעופו ופגע בקיר הבית, שם יצר נקב בקוטר של כעשרה ס"מ.

הגננת חנה שני סיפרה, כי בעת הפיצוץ היו הילדים בתוך הבנין ושמעו הסברים על חג החנוכה. „ההדף הפיל סביבון גדול מקרטון אותו תלינו על התקרה. הפיצוץ היה חזק מאוד וכל הבנין רעד. בתחילה לא הבנתי מה קרה ורק כשיצאתי החוצה אמרו לי שהיה פיצוץ באוטובוס", סיפרה.

דקות מספר לאחר הפיצוץ הגיעו למקום מפקד משטרת ראשון לציון רב־פקד גבריאל שטרנברג וכת חבלנים, שגילתה מתחת לאוטובוס שרידים של סוללות חשמליות ושקית ניילון בה נוטר כנראה המטען. במקום נתגלו גם חלקים של צינור המתכת בו היה חומר הנפץ. עדיין לא ברור אם המטען הופעל על ידי הסוללות החשמליות או על־ידי נפץ.

למקום הגיעו גם ראש עיריית ראשון לציון עו"ד חנניה גיבשטיין, מפקד מרחב המרכז של המשטרה, ניצב משנה עזרא גולדברג, וראש לשכת החקירות במרחב, רב פקד מנשה גולן.

כוח השוטרים החל בסריקות ועד לשעות אחה"צ עצר לחקירה כ־שמונים פועלי בנין ערביים העובדים בסביבה. נהג האוטובוס, אייל בנדה, שהיה בביתו בעת הפיצוץ, סיפר כי ביום ג' חזר עם האוטובוס מסיור ונעצר לאורך הלילה באל־עריש. חוקרי המשטרה מוציאים מכלל אפשרות כי המטען הוצמד לאוטובוס באחת הנקודות בדרך מהדרום.

החקירה נמשכת.

100 מיליון ל"י — רווח צפוי של חב' הפוספטים

מאת א. גבע, סופר „דבר"

חברת הפוספטים תרוויח בשנה הבאה כמאה מיליון ל"י בשל העליה התלולה במחיר הפוספטים.

בעבר נע מחיר הפוספטים סביב 12—17 דולר הטונה. באחרונה העלו מרוקו ותוניס את המחיר ל־45 דולר הטונה ומניחים שהמרוקאים עומדים להעלות את המחיר פעם נוספת. ישראל היתה קשורה בחוזי מכירה לזמן ארוך. היא התחייבה לספק לאוסטריה פוספט ב־12 דולר הטונה ולנורווגיה ב־17.80 דולר הטונה. הקונים הסכימו להעלות את המחיר ל־37—43 דולר הטונה.

בהתמר חוזי עבודה ביחס ל־360 אלף טונות במחיר של 35—43 דולר הטונה וצריך, שיתכן שהמחיר ישתנה כעבור שנה חודשים. מניחים, שהתפוקה תגיע בשנה הקרובה למליון טונות לעומת 800 אלף טונות השנה. ההכנסות יהיו 212 מיליון לירות.

ההכנסות המשוערות יהיו 115 מיליון לירות.

תרעומת על דרישת הליכוד לדון במחדלי ההסברה

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר"

בחוגים ממלכתיים בירושלים הובעה תרעומת קשה על דרישת ה„ליכוד" לכנס את הכנסת בשבוע הבא לדיון על מחדלי ההסברה. נעשו מאמצים לשכנע את אנשי ה„ליכוד" לדחות את מועד הדיון, אך הם עמדו בתוקף שהכנסת תכונס לנושא זה, לכל המאוחר באמצע השבוע הבא.

כינוס הכנסת יחייב את הקדמת שובו של שר החוץ אבא אבן מז'נבה ואת שובו המוקדם של מנהל מחלקת ההסברה במשרד החוץ אלוף הראבן האחראי להסברה הישראלית מסביב לוועידה. דרישת ה„ליכוד" פוגעת איפוא במאמצי ההסברה המדינית הנעשים עתה, והיא בשל שיקולי בחירות בלבד.

דיין סייר בחזית הצפון

מלחמת יום הכיפורים היתה המלחמה הקשה ביותר שהתנהלה בגולן, כאשר סוריה ומצרים רצו לכבוש את הארץ מצפון ומדרום. אך הן הפסידו במלחמה וצה"ל יושב עתה כ־40 ק"מ מדמשק ומערבית לתעלת סואץ. אמר אמש שר הבטחון משה דיין לפצועי צה"ל במסיבת הדלקת נר ראשון של חנוכה בבית החלמה צ"ש קיי בנהריה.

שר הבטחון הגיע למסיבת הפצועים בלוויית ראש אג"ם במטה הכללי אלוף רחבעם זאבי ואלוף פיקוד הצפון אלוף יצחק חופי לאחר סיור במשך היום לאורך קו החזית עם סוריה ושיחות עם מפקדי הכוחות בחזית זו.

חברי ועדת הכספים ביקרו בגולן

„הריעו את הגורל בבית, כי אצלנו הוא על הגובה", זו היתה המשאלה העיקרית שהובעה בפני חברי ועדת הכספים של הכנסת ע"י חיילים ברמת־הגולן בעת ביקור ועדת־משנה של ועדת הכספים שנתבקשה כדי לעמוד מקרוב על מצב האספקה של ציוד אישי בצה"ל.

בהשיבו לשאלות הרבות שהוצגו לו ע"י החיילים, במספר מפגשים ברוכים, ציין יו"ר הוועדה ח"כ ישראל קרגמן, שהדאגה לחיילים — הן הסדירים והן המילואים בתחום התעסוקה וההטבות — מעסיקה את חברי הוועדה והיא הבאה את ביטויה בישיבה של חוקים שיאושרו ע"י הכנסת היוצאת.

ראש ממשלת ירדן

(המשך מעמ' 1)

מה יראה הממשלה זייד ריפאעי יבוא בבצבע לז'נבה. ריפאעי הוא איש אמונו המקורב ביותר של חוסיין. ההערכה היא, שנשיאותו לישיבת הפתיחה לא נועדה רק להפגין את החשיבות שמייחסת ירדן להועידה אלא גם לאפשר מגעים פוליטיים בדרג גבוה.

ביקור חפוז

בתוך כך לא נמסר הסבר לביקור החפוז שערך חוסיין בדמשק. שני בני משפחת ריפאעי, היוצאים ללוות בילוו אליו בביקור זה. כן בא אתו לדמשק יועצו הבכיר גנראל זאבר חמאש (לשעבר הרמטכ"ל).

משלחת זו זכתה לקבלת פנים מפוארת בדמשק הנראה שהסורים עשו כל שביכולתם כדי להדגיש את התמורה שחלה ביחסי שתי המדינות מאז המלחמה — נורו 21 ממחוי תותחים, נפרש שטיח אדום, נוגנו ההמנונים, הועמד משמר כבוד, הונפו הדגלים ונעשה לכל — אסד חיבק ונישק את חוסיין עם בואו לפני המראותו.

השיחות עצמן נמשכו 10 שעות. חוסיין ואסד קיימו שיחה נפרדת בארבע עיניים שעה שיועציהם, לרבות קציני צבא סוריים בכירים, קיימו דיון מקביל. אחר־כך נערכה סעודת צהרים משותפת ובשעת ערב מוקדמת המריאו חוסיין ופמלייתו בדרכם חזרה לרבת־עמון. נראה, שחוסיין ביקש מאסד הבהרות לגבי החלטת סוריה לא להשתתף בשלב הקרוב של ועידת ז'נבה.

אם בתחילה רווחה הנחה, שההחלטה הסורית נוגעת רק לישיבת הפתיחה, הרי שהמאמרים הראשיים בעתוני דמשק אתמול חיזקו את הרושם ההפוך. העתון „אל־בעת" כתב, לי כבל, כי החלטה זו היתה מבוססת על עמדה עקרונית שנקבעה בייד לאחר הבלהבה על־ידי מוסדות השלטון. עמדה חוזרת התעקשות על „שחרור האומה הערבית כולה".

לפי ידיעה בלתי־מאושרת בא שגריר ארה"ב בבירות וילאם ביצים שלשום לדמשק במגמה להניא את הסורים מהחלטתם — אך לשווא.

שליח לוב קולונל קדאפי מיהר ביצחים לעבר את ברכותיו לאסד בציינו שהחלטה הסורית שלא ללכת לז'נבה „הלכה על לבו...".

דבר DAVAR داڤار

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 14, טלפונים 231251־3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111־2־3.

השגריר תקוע הגיע להתיעצויות

שגריר ישראל באו"ם יוסף תקוע, הגיע אתמול ארצה במטוס „אל־על" בדרך להתייעצויות ולתקופת החלמה בארץ.

בנמל־התעופה לוד אמר השגריר בתשובה לשאלות כתבי עתים: „בזמן כזה מקומי בארץ, וכשניתנה לי האפשרות להגיע — באתי".

תקוע נמנע מלהשיב לשאלה אם בתוקף תפקידו כשגריר ישראל באו"ם לא היה ראוי לצרפו למשלחת בוועידת ז'נבה לאחר שנקבע, כי הוועידה תתנהל בחסות האו"ם. לשאלה האם הוא מאוכזב שלא צורף למשלחת השיב: „כידוע, כבר קבעה הממשלה את הרכב המשלחת ואני בטוח ששיקולים כבדי־משקל הדריכו אותה בעת קביעת האנשים. איני מאוכזב. ובימים אלה אין מקום לאכזבות אישיות".

על שיחתו עם שגריר סין באו"ם אמר תקוע, כי השיחה נסבה על כוונת הבטחון ועל כך שנוצר כעת סיכוי לשלום בין ישראל למדינות־ערב. כן הדגיש, כי מן הראוי שמדינות מן הצד לא יפריעו לסיכוי זה. התקופה שבה אנו חיים, סיכם תקוע, היא קשה, אך ישראל עומדת כסלע שאליו יתנפצו גלי התוקפנות. אני בטוח שנתגבר על המכשולים ונתקדם להשגת יעדנו, סיים השגריר. (צ)

נעצרו חשודים בהסתת תלמידים נגד גיוס

לבית־משפט השלום בתל־אביב הובא אתמול נער בן 17 מקרית־אונו, החשוד בהסתה. הנער חשוד בהפצת חוברות שהוכנה בכוונה קריאות נגד גיוס לצבא ודברי עלבון המהווים השמצת הדגל הלאומי. הוא שוחרר בערבות כספית.

שלושה צעירים חשודים אחרים, בני 17 עד 26 — ביניהם בחורה בת 19 — יובאו בימים הקרובים גם הם לפני בית־המשפט.

מחלוקת על הארכת הסכמי העבודה וביטול הסובסידיות — בוועדה לתכנון המשק

מאת דוד ליפקין, הסופר הכלכלי של „דבר"

מחלוקת בדבר הארכת הסכמי העבודה לשנה נוספת וביטול הסובסידיות — נתגלעה אמש בוועדה לתכנון המשק של המועצה הכלכלית המייעצת לשר האוצר.

יו"ר הוועדה, שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב, דרש לראות את כל שנת 1974 כשנה קשה ואמר, כי דרוש מאמץ משקי מקיף בשנה הבאה. כן אמר שיש להיות תיאום בין המחירים, המיסים והשכר.

מ"מ יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי בהסתדרות, יצא נגד הדרישה להקפאה כוללת של הסכמי השכר ונגד עיקור תוספת יוקר כהעלולים ביאור. הוא הביע, כי יש קבוצות עובדים במשק אשר עקב התעסוקה־יתר בענפיהם הם יכולים להבטיח העלאות שכר. לכן הוא סבור שיש לנהל משא־ומתן על חידוש הסכמי השכר כמתוכנן באפריל.

בדעה זו תמכו גם יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי אריאל אברמוביץ וחבר הוועדה המרכזת אהרון אפרת.

לעומת זאת יצא נשיא התאחדות התעשיינים מרק מושביץ נגד משא־ומתן חדש על הסכמי השכר במצב המלחמה הקיים. לדעתו אין בכוח בהארכת הסכמי השכר הקיימים.

גם נציגים אחרים של ארגוני המעבידים תמכו בדעתו של מר מושביץ.

כדאיות הסובסידיות

במהלך הישיבה התנהל בירור לגבי המשך כדאיות הסובסידיות. אנשי האוצר וגם ארגוני המעסיקים סברו, שאין כל הגיון כלכלי להמשיך בהיקף הסובסידיות הנוכחי וחייב להימצא פתרון לבעיית הסובסידיות למוצרים חקלאיים. עקב צורכי הקציבה בבטחון בשנה הקרובה, לא יהיה להגדיל את התקציב לכך ויש להקטין את היקף התקציב הקיים היום. אנשי האוצר תמכו בכך על הצעתו של אחרון שהיקף הסובסידיות, הנוכחי הוא כ־5 אחוזים מכלל תקציב המדינה, יהיה הבסיס למדיניות הסובסידיות גם בתקציב הבא.

השר חיים בר־לב יצא בעד הארכת הסכמי השכר הקיימים עוד ל־2—3 חודשים. הוא בעד בדיקה יסודית של כל הסובסידיות העכשוויות, כולל מצרכים הבסיסיים הכלוליים בתוך אספקות על הרחבת סובסידיות גם למוצרים ושירותים אחרים. אולם בר־לב הזהיר, כי יש לשמור על היקף גודל תקציב הסובסידיות השנה והורה על הצורך בקיצוצים בסובסידיות.

סגן ראש ממשלת יפן נועד לשיחות בכוויית

כוויית. (א. פ.) — סגן ראש הממשלה יפאן טאקאו מיקי נועד אמש עם כמה שרים בממשלת כווית לשיחות שתוארו כ„ידידותיות ועניניות".

מיקי הגיע שלשום לכוויית בתום ביקור בן שלושה ימים בקאהיר. קודם צאתו מקאהיר הודיע, כי יפאן הציעה להעניק למצרים הלוואה בסכום של 140 מיליון דולר לצורך פתיחתה מחדש של תעלת סואץ.

סידרי הוועידה

(המשך מעמ' 1)

חות עם סוריה. המקורות הערביים אמרו, כי השינוי בעמדת סוריה נבע ממחלוקת בצמרת הסורית וכן מאי־רצונה ומאי־יכולתה של ממשלת סוריה להגיש לצלב האדום הבינלאומי את רשימת השבויים, אשר ככל הנראה חלקם הגדול כבר אינו בחיים. בכך הצטרפו המקורות הערביים באדרה כפתיע להודעה של דובר המשלחת הישראלית בז'נבה אבי פרימור, אשר אמר אתמול במסיבת עיתונאים כאן, כי נראה שזוהי הסיבה העיקרית להחלטתה של סוריה לא להשתתף בוועידת השלום, היינו — אי־רצונה להגיש את רשימת השבויים.

מקורות ישראליים כאן מסרו ששר החוץ אבא אבן יציג עם בואו לז'נבה את העמדה הישראלית בשלושה נושאים — הצורך בהבהרת מהות השלום, החלטה של ישראל לא לסגת לגבולות הישנים של ה־4 ביוני — נוכח דרישתו של שר החוץ המצרי לנסיגה טוטאלית — ואת נכונותה של ישראל לפשרות וויתורים ניכרים במסגרת הסכם שלום.

ראשון המגיעים לוועידת ז'נבה היה שר החוץ המצרי איסמעיל פהמי שנחת אתמול אחה"צ בנמל התעופה של ז'נבה המוגן על־ידי כוחות בטחון שוויצריים מוגברים, במטוס „בואינג" אמריקאי של חברת התעופה הלאומית המצרית. פהמי שבא בלווית כ־40 בני פמליה ועתונאים (הראשון שירד מהמטוס היה העתונאי האמריקאי ארנו דה־בורשגראב), סרב להשיב לשאלות עתונאים והסתפק במסירת הצהרה באנגלית...

שר החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו הגיע, שני בהגה, שעה אחרי שר החוץ המצרי בפמליה גדולה. כשהוא פנים, בדבר רוסית (דבריו תורגמו לצרפתית על־ידי כתבת שנלוותה אליו), נמנע גם גרומיקו מלהשיב לשאלות עתונאים והסתפק רק בהודעה, בה גיש כי הוא משיב את הברכה... „שלום", כי הוועידה הנאו בעיני ארגון בינלאומי הסיבות ביחודה והצלחתה בה לשלום הבורה הדיכוי מדיניותה העקרונית היזום ברה"מ היא תמיכה בבדיקת זה הערבית, וכי ברה"מ לרצון טוב ולגישה ריאליסטית יד שולחן הדיונים וכי הוא להצלחת הוועידה בבציאה קונסטרוקטיבי.

עתונאים סובייטיים אשר לכסות את הוועידה סכנו כי לא ידוע להם דבר על ממשלתם להודיע להם על החוזי ישראל, או להציע הצעה כזו מהלך הוועידה. דובר המשלחת הישראלית, אשר נשאל לא כזאת משיב, כי הדבר אינו בידי ישראל. מאחר שברה"מ היא זו שניתקה את היחסים ישראל וכי ישראל תסכים לחידוש היחסים אם הסובייטים יעשו זאת.

מסיבת עתונאים ראשונה

אל מסיבת העתונאים, הנערכת בוועידה, דיווח הלכה המשלחת הישראלית... (קטע משובש)... דיפלומטיים נילוו אליו.

בדבריו הקצרים של פהמי בלטו ההדגשות הבאות:

- הוא נמנע בעקביות מלכנות את ועידת ז'נבה בשם „ועידת שלום";
- בלטה הימנעותו מלהזכיר בכל דבריו את המלה „שלום";
- תיאר את המצב באזור כ„התפוצץ" ואת הפסקת האש כ„שבירה";
- הגדיר את מטרתו „לקראת נפעל במלוא מרצנו, כהשגת נסיגה טוטאלית של ישראל משטחים כבושים ואת שיקומם של הזכויות הלאומיות של הפלשתינאים".

הוא הוסיף, והדגיש, כי הסיבה העיקרית להאריך בבני של אי השתתפות הם השבויים. הוא הוסיף, כי כבר על 42 שבויים ישראלים שנרצחו בסוריה, אחרי בשבי, וכי במשך הזמן מן את מספר הישראלים בשבי הסורי כ־140.

גלילי: יש תנאים להתקדמות לקראת שלום

בכינוס המערך שהתקיים אתמול בהרצליה, אמר השר ישראל גלילי, שנראה לו, כי מצויים הגורמים המאפשרים להשיג בוועידה לנוח התקדמות אל שלום, דרך שלושה שלבים של הפרדת הכוחות בחזית הדרומית.

„הדבר, כמובן, אינו תלוי רק בנו, אך מצידנו נדרש מקסימום מאמץ", אמר. בן יתר מהיושבים צבירה הקיפה על זכויות יהודיות הנוכחיות לצבור את יתרונות רבים, כאשר בצרעים את בסיס קיומנו", אמר.

השר ידידות צבר בוועידת השלום, אשר תבנה הבטחות התהליך אם לכתיבת יהודים מתפתחת בבחירות בלי־הבנה...

הם הקו המדיניות הכוללת להציג בחזית זו נדרשים שינויים בקווי הגבול הקודמים, כי הם פרוצים והיו פיתוי להוקף מכות.

כן אמר, כי „התנהגותנו בוועידה חייבת להיות משכנעת, הן בהוכחת כנות רצוננו בשלום והן בהוכחת כושרנו להיאבק על תביעותינו הבסיסיות. ככל שנגיע למודעים לסכנות, אין יסוד לחשדות, שבא אנו הולכים למלכודת. הוא הניעם שלא נפגע. אם יתקבל בדנוה באיבה ובמזימות. „בוודאי יוצאים שליחי ישראל לוועידה זו מעמדות איתנות מבחינה צבאית, התיישבותית ומוסרית. להם נתונים על ראיה הנכונה שיש לה מדיניות נכונה להקולה". את הליכוד פתח ראש עיריית הרצליה יוסף נבו. (ע)

דובר צה"ל

(המשך מעמ' 1)

אתמול, כי הסורים סוענים שהחיילים הישראליים נרצחו לאחר שנלקחו בשבי על־ידי חיילים מארוקאיים ועיראקיים שלחמו בצד הצבא הסורי. אותם מקורות בדמשק אף מסרו, כי כמה חיילים סוריים אף נהרגו כאשר ניסו להגן על השבויים הישראליים.

דובר במשרד החוץ הסורי הכחיש אמש בדמשק את הידיעות בדבר התעללות בשבויי המלחמה הישראליים. כשנשאל הדובר לתגובתו על הדיווחים שמקורם בפנטאגון, אמר: „סוריה כבר השיבה להאשמות אלה באמצעות מוגבני הצלב האדום וארה"ב. אין לי אלא להפנות אתכם לנוסח הרשמי של המסמכים שפירסמה הממשלה הסורית".

המימשל האמריקאי הכחיש בתשובה לשאלות פקידי שגרירות ישראל, שיש בידיו ידיעות מבוססות על רצח השבויים הישראליים בדמשק — כך מסרה אתמול שגרירות ישראל בוואשינגטון. נודע, שהאמריקאים רמזו שיש ידיעות מסוימות על עינוי שבויים, מהם מסיקים שהשבויים עדיין חיים.

סופר „דבר" בארה"ב, נחום ברנע מוסר: כי אין שום אישור ממקור אמריקאי רשמי לידיעה שפורסמה אתמול ב„סי.בי.אס." בדבר החשש למותם של השבויים.

אתמול ערכה שגרירות ישראל בוואשינגטון בירורים בדרגים הבכירים ביותר של משרדי החוץ וההגנה ולא קיבלה שום מידע מוסמך הדיש בנושא זה.

„השגרירות מתקדמת עכשיו בנושא זה בלבד" — אמר אחד הפקידים.

בפגישה שהתקיימה השבוע אבר פקידי או"ם בכירים לנציגי משפחות השבויים, שסגן מזכיר או"ם גאיאר קיבל בעת ביקורו בדמשק לפני כחודש, הבטחות מהסורים, כי השבויים חיים. אך המשלחת לא שוכנעה שניתנו הרבות מספיקות לאמינות ההבטחות ושכנוען יפה עד עכשיו.

משלחת משפחות השבויים בסוריה, שעשתה בארה"ב לגיוס דעת הקהל האמריקאית למען השבויים, עמדה לצאת אתמול לישראל. במשלחת רעיית סיים שבוי, אם ואב. אור לאתמול נפגשה המשלחת עם נציגי ארגונים מקצועיים בניו־יורק. שוטרים בהסתדרות. האמריקאים שלחו בעקבות הפגישה בכתבי־מחאה לנציגות הסורית באו"ם וכן לנציגות הסובייטית באו"ם ובוואשינגטון.

שר, במקום שמרבים התותחים שבויים, במסגרת הפסקת־האש. האיגודים המקצועיים לערוך בימים הקרובים הפגנה מול בנין הנציגות רית באו"ם.

אמאר הבטיח לקיסינג'ר

(א.פ. ויו.פ.). — פקיד דיפלומטי בכיר הממנה עם מנגנון של הוד"ל הברי קיימו מסר אמש, כי נשיא אלג'יריה אמאר הבטיח לשר החוץ האמריקאי, כי שבויים הישראליים המוחזקים בסוריה זוכים ליחס נאות.

הפקיד גם אמר, כי אמאר ביקש מד"ר קיסינג'ר ביקור בזמנה זו לקידמת ישראל. עם זאת לא הסכים לנקוב באוזני קיסינג'ר בשבויים הישראלים המוחזקים בסוריה ובמוסקבה פעמים באוזני הדיסינג'ר, כי הפירסומים בדבר עללות בשבויים הם „דמיוניות את נסיונו של שר החוץ האמריקאי להפעיל עליו לחץ פירסום רשימת השבויים לרורה".

דובר המשלחת הישראלית לז'נבה האשים אתמול את סוריה ברצח 42 שבויים ישראלים. הטעים, כי ההתעללות בו היא אחת הסיבות לאי השתתפות של סוריה בוועידה. יוזעים שלפחות 42 מהחיילים בחו על־ידי הסורים בדם קר ידיהם ורגליהם קשורות מכוסות" — אמר הדובר אבי פרימור במסיבת עתונאים בז'נבה.

הוא ציין, כי מספר השבויים בחזית הסורית מסתכם ב־40. לא 42 השבויים שנמצאו צבא אחר־כך בשטח. הוא כי עדים על מותם של ישראלים גמסרו לצלב האדום הבינלאומי ואולם החלטה לתת להם פירסום נרחב כדי למנוע בהשפחות החיילים.

אבן: נפעיל את כל ההשפעה

שר־החוץ אבא אבן הבהיר אמש, כי ישראל תפעיל את השפעתה ותפעל אצל גורמים לאומיים כדי להביא לפתרון בעיית הנעדרים בחזית הסורית. אבן אמר בירושלים לשיחה שעה קצרה עם משלחת של הנעדרים בחזית הסורית. הבטיח להורים, כי משלחת ישראל בוועידה תעשה כל שביכולתה להפעיל גורמים בינלאומיים שיבצעו את מצרים לסייע לפתרון הבעיות הקשורות לגורלם של הנעדרים.

אתה עומד להחליף מקום עבודתך

אתה עומד לפרוש מעבודתך

בכל מקרה כזה בוודאי יהיו בידך כספי תגמולים ו/או פיצויי פיטורין. בוודאי תרצה להפיק את מירב התועלת מכסף זה. לכן כדאי לך להפקידו בקופות הגמל של הבנק.

120 אלף איש חברים בקופות אלה.

הם צברו עד כה למעלה מ־1¼ מיליארד ל"י!

כדאי גם לך להצטרף אליהם.

פרטים בכל סניפי בנק לאומי, בנק אגוד, בנק קופת עם או במישרין במשרדי קופות הגמל, שדרות רוטשילד 19, תל־אביב, טלפון 52375

למשרדי קופות הגמל של בנק לאומי לישראל בע"מ
שדרות רוטשילד 19, תל־אביב 65121

א.נ.,
נא לשלוח לי את העלון המכיל פרטים על קופת הגמל:
☐ עצמה לעצמאי
☐ תגמולים לשכיר
☐ צור לחקלאי
☐ קופה מרכזית לפיצויים למעביד
השם ____
הכתובת ____

ד.

בנק לאומי לישראל בע"מ
הבנק הצועד עם הזמן

נהג!
עשה את המינימום
למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

כווית: כווית התחייבה „למצות את הדין" עם 3 החוטפים

עד עתה לא ברור מה יעלה בגורלם

כווית (א.פ. י.פ. ע"ר רויטר). — שלושת המחבלים הערביים, חוטפי מטוס ה„בואינג" של חברת „לופטהאנזה", הוסגרו אתמול לידי שלטונות כווית. לא נמסרו כל פרטים על שהתברר בחקירתם ולפי שעה גם לא ברור מה בכוונת שלטונות כווית לעשות בשלושה.

מקורות רשמיים ברבאט בירת מרוקו מסרו, כי ממשלת כווית התחייבה להעניש בחומרה את החוטפים „ולמצות את הדין" עמם על טבח 32 נוסעי מטוס „פאן אמריקן" ברומא ועל חטיפת מטוס „לופטהאנזה" מרומא דרך אתונה דמשק לכווית.

בני הערובה שהיו במטוס החטוף הגיעו אתמול אחר־הצהרים לרומא במטוס מיוחד ששכרה חברת „לופטהאנזה".

דובר איגוד טייסי חברות התעופה בקרב גרמניה המערבית הודיע אתמול, כי האיגוד הבינלאומי של הטייסים שוקל אפשרות של שביתה בת יום או יומיים במגמה לעורר את דעת הקהל הבינלאומית למצוקתם של צוותי העוזרת הנלכדים במטוסים חטופים.

בהודעה נאמר, כי הפדראציה הבינלאומית של איגודי הטייסים (איפלפ"א) שוקלת את תכנית השביתה, תוך התייעצות עם האיגודים החברים בה, בעקבות המעשה של חטיפת מטוס „לופטהאנזה". הפדראציה גם ביקשה מהמזכיר הכללי של או"ם ומממשלות ארה"ב וברה"מ, לפרסם גינוי משותף למעשה, מטעם כל הצדדים המשתתפים בוועידת השלום בז'נבה.

יו"ר איגוד הטייסים הבריטי אמר אתמול, שמן הראוי שכל הממשלות ינהגו בשחרור אוויר בהקיפות, כפי שעושה ישראל. הוא אמר, כי בקרב הטייסים מתגבשת „הרגשה" שמן הראוי שחוטפי מטוסים יוצאו להורג מיד ובמקום. הוא אמר, כי בעקבות מעשה החטיפה האחרון של מטוס „לופטהאנזה" קצה נפשם של הטייסים

שניים מחוטפי מטוס „לופטהאנזה" מובלים למעצר על־ידי קצינים כוויתיים. תמונה זו הוקרנה אמש במשדר של הטלוויזיה הכוויתית.

צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס".

בעמדה שנוקטות הממשלות כי בעיית החטיפות. „ברור, כי שום צעדי בטחון רגילים לא יוכלו למנוע את מעשי הקנאים האלה", אמר. „ובמצויין באותו לציין, כי בנמל־התעופה לוד ובבסיסי „אל־על" היה מספר התקריות קטן יותר מאשר במקומות אחרים".

סוכנות הידיעות הפלשתינאית הודיעה אתמול, כי אגף הבטחון של תנועת המחבלים הפלשתינאים הצטווה לגלות את זהותם של מבצעי הטבח ברומא ואת זהות הגורמים שעומדים מאחוריהם. „הפורץ הפוליטי" של סוכנות הידיעות הפלשתינאית הודיע, כי ההתקפה וההרג מהווים „מעשה מזימה, המכוון לסלף את התדמית האמיתית של עמנו ותרבותו".

הנשיא סאדאת גינה אתמול את הטבח ברומא וכינה אותו „מעשה תוקפנות נפשע ומרושע". שלושה עתונים מצריים כתבו, כי אפשר שתוקפי המטוס „פאן אמריקן" וחוטפי מטוס „לופטהאנזה" היו „ציונים או סוכניהם".

בעשרות בירות ברחבי העולם פורסמו הודעות השתתפות בצער ותנחומים. הנשיא ניקסון גינה את המעשה וכינה אותו „פעולה אלימה הסרת טעם, היכולה רק להפריע למאמצי השלום במזרח־התיכון". ממשלת צרפת פירסמה הודעה רשמית בה צויין, כי „המאורעות הטראגיים מוכיחים עד כמה קשה לעבור את מעגל התופת של האלימות". האפיפיור פאולוס השישי תיאר את ההפיכה כ„טראגית ונתעבת".

סין מאשימה את ברה"מ בהפקת רווחים מתחמושת

פקין, (ע"ר). — סין האשימה שלשום את ברה"מ בהפקת רווחים גדולים בתחמושת שמכרה למדינות בתמהתיכון, במסווה של „סיוע סוציאליסטי ידידותי".

במאמר הסיני הרשמי „יומון העם" נכתב, כי בשנה שעברה הכפילו הסובייטים את מחיר הנשק שנמכר למדינות מתפתחות.

עוד כתב העתון הסיני, כי ברה"מ לחצה על מקבלי הנשק לפרוע את החובות, או לשלם דמי ריבית על החובות ואיימה, שאם לא ייעשה הדבר — ייבשו משלוחי חלקי־החילוף.

ספינה ליברית טבעה ליד חוף קולומביה הבריטית

ונקובר, (ע"ר). — ספינת־משא ליברית שעל סיפונה היו 40 אנשי צוות, טבעה אתמול בסערה במרחק של 500 מילין מבפקיעוביה לוונקובר — הודיע אתמול דובר מרכז ההצלה. גורל אנשי הצוות — לא ידוע.

מטוס הבחין בתיבת הצלה יחידה, ותיהה, כי היא מכוסה בירי פה. ולא ידוע אם נמצאים בה ניצולים.

כינוס מיוחד של הוועד הפועל הציוני — בפברואר הקרוב

נשיאות הוועד הפועל הציוני החליטה אמש על כינוס מושב מיוחד של הוועד הפועל הציוני בחודש פברואר הקרוב. בכינוס יידונו בנושאי עליה, קליטה והסברה ציונית ונדבית.

ועדת החוץ של הסנאט האמריקאי אישרה שלשום צעדי חקיקה, המיועדים למבצע סיוע צבאי אמריקאי ליוון, ללא אישור מתאים של הקונגרס.

כמחאה—ועידת „בני־ברית" תועתק מלונדון לישראל

מאת סופר „דבר"

הוועידה העולמית הבאה של „בני ברית" תתקיים באוקטובר או בנובמבר 1974 בישראל, במקום בלונדון — זאת אמר אתמול לסופר „דבר" ד"ר ויליאם וקסלר, יו"ר המועצה הבינלאומית של „בני ברית". ד"ר וקסלר הגיע לארץ בקשר להכנות המוקדמות לוועידה זו וכדי לייצג את ארגונו בוועידת הסניף האירופי של „בני ברית" שתתקיים בשבוע הבא במלון „דניאל" בהרצליה.

הנהלת „בני ברית" החליטה לפני כמה ימים להעביר את ועידתה העולמית המתכנסת כל שלוש שנים — הפעם בבריטניה — למקום אחר כמחאה על מדיניותה הפרו־ערבית והאנטי־ישראלית של הממשלה הבריטית. עתה מבקש ד"ר וקסלר לבדוק את האפשרויות הטכניות לכינוס הוועידה בארץ, בחודשי הסתיו הקרובים.

בתשובה על שאלה לגבי תגובת ההנהגות היהודית באמריקה לגבי המצב, העיר וקסלר, כי לפי שעה מוסיף הציבור האמריקאי לגלות תמיכה בישראל — דבר שהשתקף גם בדרישה שהקונגרס יאשר את הסיוע הבטחוני בסך 2.2 ביליארד דולר בעיצומן של ההכנות לקראת ועידת ז'נבה. כנגד זה נמסכים באמצעי ההסברה היהודיים מול חרם הנפט הערבי והשלכותיו.

לפיד הגבורה הודלק אתמול בבוקר על ראש החרמון והועבר לידי מאות בני־נוער מישובי הגליל־המערבי, שהעבירו את הלפיד לכל ישובי הגליל לשם הדלקת נר ראשון של חנוכה. מירוץ הלפיד בא להנציח את מקדשי שם ישראל בהקריבם את חייהם למען חרות המדינה.

אלמוגי: עלה מספר המועסקים במשק במחצית חודש זה

בכינוס משותף של הנהלות ונציגי עובדים שנערך אתמול בבית־המהנדס בחיפה, אמר שר־העבודה י. אלמוגי, כי על אף גיוס של כ־20 אחוז מכוח־העבודה של ישראל וירידה בשליש של כוח־העבודה מהשטחים, שהגיע לפני המלחמה ל־60,000, היה מספר המועסקים במשק הישראלי במחצית דצמבר כ־85 אחוז — הווה אומר עליה יחסית בכוח־אדם.

הכינוס נערך מטעם המכון לפריון העבודה והאיגוד הנוקדם לנושא „הגברת התפוקה בשעת חירום". השר אלמוגי הסביר, כי העליה בכוח־אדם נובעה בעיקר מתוספת של עבודת נשים ומבוגרים במשק, תודות לכניסת נוער, נשים ומתנדבים לעבודה בענפי החקלאות. הגיע מספר המועסקים בענף זה במחצית דצמבר ל־90 אחוז. ובענף ההדר לא הורגש מחסור בכוח־אדם בפורדסנות. בתעשיה ובתחבורה היה מספר המועסקים 70 אחוז. בבניה ובעבודות ציבוריות 60 אחוז ובשירותים (להוציא בתי־הארחה) הוא הגיע ל־90 אחוז.

בשבוע הראשון של פעולת הועדות הציבוריות לשחרור אנשי־כפה מצה"ל, הוגשו 1000 בקשות ואושרו 300. בשבוע השני הוגשו 1600 בקשות ואושרו רק 300. לדברי השר, יש במצב זה משום התקדמות, בעיקר לאחר שסוכם עם צה"ל שכל אישור משמעו שיחרור מיידי של האיש, בלי עיכובים נוספים.

אלמוגי אמר עוד, כי על־מנת לעודד כניסת פנסיונרים בגיל 65 עד 70 לעבודה במקומות חיוניים, הוא הציע לוועדת העבודה של הכנסת לבטל את ההגבלה של דמי הביטוח הלאומי ולשלם לפנסיונרים אלה את כל הסכום שהם זכאים לו. ועדת העבודה הסכימה לעקרון זה, אך היא תובעת שזכות זאת תחול מעתה על כל הפנסיונרים בכל ענפי המשק. שר העבודה הזכיר, כי דרושה תחיקה נוספת בקשר למס־הכנסה על עבודה בשעות־נוספות, לעידוד תופעה זאת במשק.

אזרחים תומכי רבינוביץ קוראים להמשיך ולהפקיד בידיו את ניהול תל־אביב

חברי א. ת. ד. — אזרחים תומכי רבינוביץ — קראו אתמול בכינוס עתונאים בבית סוקולוב בתל אביב להפקיד את המשך ניהול העיר בידי המקצועיות של יהושע רבינוביץ.

אלוף (מיל.) אפרים בן־ארצי אמר, כי לחברי א. ת. ד. אין שייכות מפלגתית וכל רצונם הוא שהעיר תנוהל בצורה הנכונה על ידי אדם מנוסה. לדבריו, תל אביב הינה כמפעל ענק ורק אדם בעל נסיון כמו רבינוביץ יוכל לנהלה כראוי. בן־ארצי אמר, כי הוא מתנגד למשוב „תנו לי צ'אנס" וקבע, כי אין להפקיד עיר לנסיון בידי אדם בלתי מנוסה.

מזכיר מפ"ח א. מולק אמר, כי התעשיינים והעסקים איבדו הזדמנות חד־פעמית כדי לבטל בתקופת חירום זו כל מיני עיוותים כמו תשלומים מתחת לשולחן. הטבות שניתנו בלי אישור מועצת העירייה, פרמיות לאיכותרות וכיו"ב.

באיר דה־שליט עמד על תנופת הפיתוח בתל־אביב בתקופת רבינוביץ וציין את תכנית פיתוח חוף הים ונשיה.

אדריכל רפי בלומנפלד אמר, כי תחילה הפלה מדיניות נגד רבינוביץ, אך כשנוכח בהגנתו לשיפור העיר החל לתמוך בו. הוא אמר שרבינוביץ מודע לכל בעיות העיר, אך יש בעיות שהפתרון אינו תלוי בו אישית.

עו"ד ברוך רנן התנגד להעמדת אדם חדש בכל תקופת בחירות, כדוגמת סרעמוות מכחם סבידור בבחירות הקודמות. רנתה שלמה להט. הוא אמר כי תקופת החירום בעיר הוכיחה את ידה המנוסה של רבינוביץ.

חיים חפר אמר: „אחרים מידידי הסובבים הם אלופים ובעיניהם גם „צ'יץ'". אך איני בטוח שיכול להרים את המשא הזה".

המלחין גארי ברטיני אמר, כי אין להוסיף מצבת כמחיל לתזמורה הפילהרמונית בלי שיתנגה בתזמורת בעתי־השדה. הנגשל הוא שלי בה להב.

ד"ר ד. ליבאי מאוניברסיטת תל־אביב התנגד להצבת אלופים בתפקיד הראשונים בפוקדים מרכזיים, וציין, כי שמורים להם גם מקומות נכבדים אחרים.

לאה רבין, רעייתו של הרמטכ"ל לשעבר, שכיהן גם כשגרירנו בארה"ב, אמרה כי רבינוביץ אינו עוסק בהבטחות, אלא עושה הרבה עם הוזן והכנון. (ע)

בוטל האישור להעלאת מחירי מוצרים מאירופה

יתייקרו עתונים, גפרורים ומוצרי „אוסם"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

ועדת המחירים הציבורית החליטה אמש על ביטול ההיתר שניתן בנובמבר ליבואנים מאירופה להעלות ב־4 אחוזים את מחירי מוצריהם, זאת בעקבות הירידה בשערי מטבעות אירופיים בשיעור של 7 אחוזים. ירידה זו מאפשרת להם לספוג את העלאת היטל הבטחון ב־5 אחוזים.

הממונה על המחירים ד"ר מכה מנדלבאום מסר, כי בעקבות החלטת הוועדה יפורסם צו המבטל את ההיתר ויבואני מוצרים מאירופה יידרשו להפחית מחירים בהתאם, זאת על המוצרים שהגיעו ארצה בחודש דצמבר ואילך.

ועדת המחירים אישרה גם את ההתייקרויות הבאות בגלל העלאת מחירי חמרי הגלם:

* לעתוני „דבר" ו„הארץ" אושרה תוספת של 5.5 ל"י לחודש בדמי המנוי. אישור זה ניתן בשל ההתייקרות במחירי הנייר, החשמל והדלק.
* גפרורים — אושרה העלאת מחיר הקופסה הבודדת ל־8 אג' במקום 6 אג'; ומחיר של חבילה בת עשר קופסאות יהיה 90 אג' במקום 70 אג'. במפעל „גור" נתבע להבטיח מלאי מספיק של גפרורים וחמרי־גלם.
* יינות ומשקאות חריפים — יתייקרו ב־6 אחוזים.
* שידות מנגנאריאוויר „אממא" — מ־10.20 עד 18 ל"י, בהתאם לסוג המזגן ושנת התוצרת;
* ניקוי וצביעה „קסת" — 10 אחוזים;
* כן נמסר לוועדה שמחירי מוצרי „אוסם" יתייקרו: ביסקויטים ב־5 אחוזים, מרקים ב־5 אחוזים, רטבים ב־10 אחוזים ואיטריות ב־4—5 אחוזים, לפי הסוג.

2 נאצים לדין בגרמניה

פרנקפורט, (ע"ר). — שני אנשי ס.ס. לשעבר, הועמדו שלשום לדין והואשמו בשותפות ברציחתם של עשרות יהודים במחנה אושוויץ במלחמת העולם השניה. שני הנאשמים אלויס פריי, חשפלאי בן 62, ווילי סארביצקי, שרטט בן 54, כפרו באשמה.

בכתב האישום צויין, כי סארביצקי, שהיה קצין בלתי מוסמך בס.ס., היה נוכח שעה ש־400 ילדים יהודיים באושוויץ הועמסו על משאיות, ואחר כך הושלכו לתוך בור־כבורה פתוח, ונשרפו חיים.

בכתב האישום צוטטו דבריהם של עדי ראייה שסיפרו, כי אחדים מהילדים הצליחו להגיע חזרה אל שפת הבור, כשהם גוררים „בחרי אש חיים", אולם הקוזים של ס.ס. דחפו אותם חזרה. סארביצקי נאשם גם בכך שסייע להעברתם של 3000 צוענים אל תאי הגאזים במחנה אושוויץ בירקנאו.

בכתב האישום צויין, כי פריי ציווה להוציא להורג בירייה כמה משוכני המחנה, לאחר שנמצאו בלתי מוכשרים לעבוד, והוא עצמו הרג בירייה שני יהודים, לאחר שצורת עבודתם נראתה לו אישית כדי.

סבורים, שהמשפט יימשך כמה חדשים.

הליכוד פירסם מצע הבחירות

רשימת ה„ליכוד" פירסמה ביומיים האחרונים את עיקרי מצע הבחירות לכנסת השמינית.

בנושאי חוץ ובטחון קובע „הליכוד", כי הוא שולל כל הצעה שתוצאותיה יביאו חלוקה מחדש של ארץ־ישראל המערבית וקורא להחיל בדרך המשפט את ריבונותנו על שטחי הארץ המשוחררים. יחד עם זאת, שואפת הרשימה להתידה באוזה מחפיד לשלום עם מדינות ערב וחתימת חוזה־שלום שיושג במשא־ומתן בין הצדדים.

כן מבטיחה הרשימה לפעול להבטחת זכויותיהם הכלכליות של חיילי המילואים בעת שירותם ולאחר שחרורם.

במערב גרמניה הודיעו שלשום להסכם בדבר הכנית להנהגת ציבור להעברת גאז טבעי בים הצפוני, אל איזור הרוהר התעשייתי של מערב גרמניה, צרפת, בלגיה והולנד.

הזמן מחייב לנסוע במכונית חסכונית ש"פיאט" תכנן אותה מזמן!

לבחירתך, 3 מכוניות משפחתיות החוסכות בהשקעה, באחזקה ובדלק!

FIAT 127

„פיאט 127" מקדימה את כל מתחרותיה הן בתכנון והן בביצוע! 80% מנפחה מוקדש ל־5 נוסעים ומטענם. הנוחות מירבית והגימור מושלם. המנוע בעל 903 סמ"ק והנעה קדמית — משיג תוצאות פנטסטיות. אמצעי הבטיחות כוללים צמיגים רדיאליים. צריכת הדלק חסכונית מאד.

בדגמים: סלון • סטיישן.

FIAT 128

„פיאט 128" המרווחת בעלת 4 דלתות, זכתה ב־7 פרסים בינלאומיים! המנוע בעל 1116 סמ"ק והנעה קדמית — מקנה לה תאוצה גבוהה וכושר תימרון מצויין. מערכת בלימה כפולה כלולה באמצעי הבטיחות המותקנים במכונית זו. עיצוב מרשים והוצאות אחזקה נמוכות.

בדגמים: סלון • סטיישן • ספורט־קופה.

FIAT 124

„פיאט 124" ממשיכה לקצור הצלחה עצומה בעולם כולו. מכונית מעולה זו ניצבת בראש צי־הרכב של חברות מסחריות בינלאומיות וכן של החברות להשכרת רכבי מרווחה, מהדרת, חזקה, בטוחה, חסכונית, ומעל לכל שומרת־ערך יותר מכל מכונית אחרת מסוגה.

בדגמים: סלון • ספיישל • סטיישן • ספורט־קופה • ספיישל־אוטומטי.

FIAT

מחסור, קיצוב, מיתון-

לא אצלנו

בזמן המלחמה-
בתקופת החרום הממושכת-
כאשר מדינות אדירות מתלבטות בבעיות כלכליות גורליות-
כאשר תנועת גלגלי המשק מואטת והולכת במקומות רבים בעולם-

* לא ידענו מחסור באספקה
* לא ידענו קיצוב במוצרים חיוניים
* לא ידענו "שוק שחור"
* לא ידענו תורים בחנויות
* לא ידענו אבטלה ומיתון

גם אם תתארך תקופת הגיוס והחרום-יעמוד המשק הישראלי איתן, כפי שעמד בתקופת המלחמה - אך אל נקבל זאת כמובן מאליו.

ידע כל אחד מאתנו מה מוטל עליו:
ידע כל אחד מאתנו לסגל לעצמו מידה של ריסון עצמי, של התאפקות בצפיות, של הבלגה בתביעות ושל גיוס מאומץ גם בעורף.
-ועל הממשלה לשמש דוגמא.

תנופה לשלום ולבטחון

הצבע מערך

אמת

המערך / הבלוק הפועלי הישראלי

תל-אביב

ארגון אמהות עובדות תל-אביב

● מועדון באשה, פינסקר 49 תל-אביב, בשעה 4.30 אחה"צ, תתקיים אזכרה במלאות שנה לפטירתה של הלל קבב ז"ל. ● בית חבורי — באולם לסטלה, בשעה 4 אחה"צ הבר־ריים, מפגש חברות לכבוד חג הנו־כה.

האיגוד לשמירת הבריאות בישראל

● הערב, בשעה 5.00 אחה"צ, בבית לסין בתל אביב רח' וייצמן 34, פתיחת הקורס לבריאות ולתר־בות הגוף, בהדרכת כ. בניה, י. לרן וה. רימון.

אגודת סופרי יידיש „בית־לייוויק"

רח' דב הוז 30, טל. 231830

● היום (ה') ב־7 בערב ערב חנו־כה לחברי „בית־לייוויק" וידידיו, על הנושא: „גבורה יהודית — בעבר ובהווה". ירצו: משה גלאד־שטיין ומרדכי הלמיש. מסיפורי חנוכה יקרא זלמן הירשפלד. ב־מוצ"ש, ב־22 בדצמבר בשעה 7 בערב, יתקיים קונצרט של זמר האופרה בישה רייצין אורי שובו כסידרת הופעות בחו"ל, בתכנית מהודעת של אריות, שירים ועירי־עם. ליד הפסנתר: ברברה מאלוה. כרטיסים להשיג יום־יום משעה 9—1 למנה"צ, טל. 231830 ובערב בקופה משעה 6 בערב. לחברי הד־הוק „ידידי בית־לייוויק" ביהנת הנחה של 50 אחוז.

בחברה לחקר המקרא

● הערב בשעה 7 תתקיים בבית ציוני אמריקה (רח' דניאל פריש כס' 1 ת"א) — הרצאת מר יצחק שבטיאל, חבר האקדמיה העברית, על הנושא: יוסף ואחיו ● דברי פתיחה: צ"ל הבר החברה לחקר הד־מקרא מר בן־שם. החברים ושוחרי התנ"ך מוזמנים.

אישור יסוד אגודה

● הממונה על מחוז תל אביב ד. רוביק איכר ליכה שיאן־דיין, יו"ר האגודה „קרן אגם לחינוך ולאמ־נות" את קבלת ההצהרה מיום 27.8.73 בצירוף הודעה לפי סעיף 6 של החוק העותומני לאגודות ל־שנת 1909, על יסוד האגודה הבאה: ● שם האגודה: „קרן אגם ל־חינוך ולאמנות". ● כתובת האגודה: משרד הד־בטחון, הקריה, תל־אביב. ● המשרד הראשי של האגו־דה: כנ"ל. ● מטרות האגודה: לטפח, ל־התמיך, להפיץ, לקדם ולפתח לת־כוך ולמוד תורות חינוך והקניית דעת, ובעיקר חינוך לתרבות ואמ־נות לבני צה"ל, נפגעי פעולות איבה ומשפחות של חיילים שנספו בעת שרותם הצבאי.

דירות למכירה

● פירה בונה בנתניה בונה למכירה דירות מהודרות עם כל השכלולים במקומות היפים בנתניה ובהר הרצל. פרטים במשרד רח' הרצל 51, טלפונים — 053-23950, 053-28934.

הודעות לציבור

משרד החקלאות
המחלקה לנכסים, ביזור ומשק

מכרז מס' 154/73

מוזמנות בזה הצעות מהודים לבי־צוע עבודות שיפוץ ואחזקה במשרד על יד כבית החרושת הקדם ...

ביצוע ומפס התוכניות במחלקה אפשר לקבל במחלקה לנכסים בי־בוי ומשק, לכבוד החקלאות, הקר־יה תל־אביב, רח' ד' 10 בזה בחדר כמספר 13 בכל ימות השבוע בשעות העבודה.

את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום: „מכרז 154/73" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקל־אות המחלקה לנכסים ביזור ומש־ק, הקריה, תל־אביב, רחוב ד' בית בספר 10 קומה ג'.

להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה. כתאריך אחרון להגשת ההצעות הוא 3.1.74 שעה 11.00.

אין משרד החקלאות מתחייב לק־בל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר
בני-ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

כי קרלבאך בני ברק הגיש בקשה לועדה זו לקבל רשיון לקומה נו־ספת בהתאם לקו הבנין אך פחות לקיר בנין הקיים בגוש 6188 חלקה 22 ברחוב הזה איש 26 אחד ב' ת.ב.ב. 185, וזה שלא בהתאם לתכנית המתאר מס' 105א. לבני ברק.

כל מי שיש לו ענין בקרקע הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת תוך 14 יום מתאריך פר־סום זה, לאחר מכן תתן הועדה המקומית את החלטתה לא־ישור הב־קשה לועדה המחוזית לבנין ערים, תל־אביב, לראות עיניה.

י. גוטליב
יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני־ברק

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

עזבונות 4727/73

בענין עזבון המנוח חיים ליב לוי ז"ל ת. ז. 15725 ברחוב בר יהודה 5, ת"א.

המבקש: ברוך שמואל לוי מרחוב בתיר 5, ת"א ע"י ב"כ אסתר יפה, עו"ד מרחוב יבנאלי 44, גבעתיים.

להווי ידוע שהמבקש הגיש ל־בית המשפט בקשה למתן צו הד־בדיין על ירושת המנוח חיים ליב לוי ז"ל.

הריני מזמין בזה כל אדם להתי־יצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו וליתן טעם, אם יש לו טעם כל שהוא מדוע לא יינתן צו המבוקש על ירושת המנוח ואם לא כן יתן בית הד־משפט צו כמבוקש בעינו.

דוד רוזן, שופט
יפם בית המשפט המחוזי

21 תמונות ושלושה פסלים, המוצגים כעת ב„מוזיאון ישראל", נתקבלו בו כירושת ד"ר ג'ק מצקלסון, אספן אמנות ידוע בדרום־אפריקה.
20 התמונות הן יצירות אמנים צרפתים מהתקופה האימפרסיוניסטית ועד ימינו וביניהן יצירותיהם של רנואר, דגא, דה־ולאמינק, אוטרילו, דופי, סרוסיה ורואו. שלושת הפסלים הם מעשי־ידי רודן, רנואר ומורי.
בתצלום: „ארוחת הילדים" לפול סרוסיה, אחת התמונות שנתרמו למוזיאון.

שי מקורי בעבור חיילי עוצבת־שריון שברמת־הגולן הכינו תלמידי כיתה ד' בבית־הספר „רוממה" בחיפה לרגל חג החנוכה.
התלמידים, בהדרכתה של המורה דבורה זיו, בנו סבי בון־חנוכה מעוטר בקישוטים נאים, שחללו ממולא עוגות וממתקים, סיגריות, משחות־גילוח ומשחות־שיניים, משחקים ועוד. כן צירפו הילדים לשי מכתבים ו־ציורים.
בתצלום: תלמידי בית־הספר מוסרים את השי לנציג ע... וצבת־השריון (צילום: אוסקר טאובר)

ההסתדרות מטפלת בזכויות שאירים של חללי־מלחמה שהיו מובטחים בקרנות

אפרת: יש מגמה וסיכוי להענקת זכויות מעל לתקנון הקיים

ועדה הסתדרותית מטעם המרכז לבטחון סוציאלי, ב־ראשותו של מ"מ יו"ר המר־כז אהרן אפרת, בודקת ב־ימים אלה בקפידה את ה־נושא של זכויות שאירים (אלמנות ויתומים) של הללי מלחמת יום־הכיפורים, שהיו מבוטחים בקרנות הפנסיה והביטוח של ההסתדרות.

נוכח פניה להענקת זכויות מבו־יוחות באמצעות הקרנות לשאירים של חללי המלחמה, שהופנתה ב־אחרונה להסתדרות כצד מועצת הפועלות, הטיל מזכיר ההסתדרות בפועל י. כסל על א. אפרת להר־כיב ועדה מיוחדת לבדיקת הנושא. הוועדה פועלת כבר בהרכב הבא: א. אפרת (יו"ר), מנהל המדור ל־פנסיה במרכז לבטחון סוציאלי צ. אבל, היועצת המשפטית של המר־כז עו"ד יהודית נחמן, מנהלי קר־נות הפנסיה — ע. ערן („מבט־חים") וי. פרס (גימלאות מרכזית), וכן רינה דותן ועליזה גביר מטז־כירות מועצת הפועלות.

המוסד הפנסיוני האוהדי אינו ערוך לסיכוני מלחמה

אפרת הבהיר, כי קרנות הפנסיה ההסתדרותית אינן כוללות בתק־נותיהן כיסוי לסיכוני־מלחמה. „יתר על כן, אין בעולם מוסד פנסיוני הבנוי במהיבה אקטוארית לתשלו־מי פנסיה לשאירים של חללי־מלחמה, שכן הבטחת הפנסיה ל־משפחות החללים שנפלו במילוי תפ־קידם היא מחובתה של המדינה ומוסדותיה הממלכתיים אשם ערו־כים לכך.

עם זאת הטעים, כי לאור הנסיון של מלחמת ששת־הימים, בעמדו בו מוסדות הבטחון הסוציאלי של ההסתדרות וקרנות־הביטוח הפנ־סיוני, מצאו הנהלות הקרנות דרך בלתי־שגרתית ליתן פיצוי מיוחד לאלמנות ויתומים של חללי־מלח־מה שהיו מבוטחים באותן קרנות — בנוסף על הגמולים שהם מקב־לים, כמובן, על פי החוק הממלכ־תי להבטחת פנסיה לשאירים.

עד כה כבר נתקבלו בהסתדרות, בשיתוף עם הנהלות הקרנות, הח־לטות בשמעותיות ביחס לפיצוי שאירי חללי מלחמת יום־הכיפורים, שהיו מבוטחים בקרנות אלה. הש־אירים מקבלים סכומים ניכרים של הביטוח ההדדי הקיים בכל קרן הסתדרותית (בסדר גודל של 6,000 — 20,000 ל"י למבוטח), וכן את כל הכספים שנצברו לזכות החבר בקרן, הן מהפרשותיו והן מהפרשות המעסיק, בצירוף ריבית והצמדה.

השלמת הפנסיה תיבדק

נוכח עובדה שהעלתה מועצת הפועלות, המקיימת מגע ישיר עם אלמנות המלחמה, נתברר שבמקרים בודדים באה הבקשה שלא להסתפק בסכום הפיצוי החד־פעמי, אלא להבטיח לאותן משפחות גם הש־למה פנסית, בנוסף על הפנסיה הממלכתית מטעם משרד הבטחון. זאת, כמובן, רק במקרים־פנסיה שאר בור היה המבוטח לקבל מהקרן במקרה של מות שלא כתוצאה מלחמה, עולה על הבינלית של הד־פניה הממלכתית במשרד הבטחון. ומקרים כאלה הם בודדים.

באותם מקרים קונקרטיים הנ"ל הוטל על „ועדת אפרת" לבדוק גם אפשרות כזאת, מבלי לפגוע בתקנונים הקיימים של הד־קרנות ההסתדרותיות.

דוחה פרסומים מגמתיים

דובר ההסתדרות דוחה מכל וכל פרסומים מגמתיים, שראו אור באי־אלה עתונים, ואשר נכתב בהם כי קרנות־הפנסיה ההסתדרותית מקפחות אלמנות־מלחמה. „לידיעות בלתי מבוססות אלה — הטעים הדובר — אין שחר ומטרתן הב־רורה להכפיש את הפעולה הגדולה שעושה ההסתדרות, באמצעות קר־נות הביטוח והפנסיה שלה, לטפל בחסות... זכויות השאירים של הלל־לי־המלחמה, גם מעל ומעבר ל־תקנונים הקיימים המקובלים ב־מערכת הפנסיונית בעולם כולו".

מושביץ דוחה הביקורת של אלוף (מיל) חורב

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

נשיא התאחדות התעשיינים מ. מושביץ דוחה את הביקורת הקשה שמתח נשיא הטכניון אלוף (מיל.) ע. חורב על הד־תעשיה.

במכתב ששלח מושביץ לחורב הוא מציין, כי היקפה של התע־שיה הישראלית הוא כפי שהינו לפרות שמעולם לא זכתה להעד־פה כנוף יצרני עליפני השירו־תים. היא גדלה והתפתחה, בראש ובראשונה, בזכות יזמתם של פר־טים ולא כתוצאה מטיפוח ממלכתי.

„כלהה של התעשיה לספק את צרכי הבטחון היא פועל יוצא מ־כדיניות מכוונת שטופחה בשנים האחרונות. מושביץ מוסיף, כי מי־תוך העשיה בתעשיה המסוגלת לספק את צרכי הבטחון שלנו, תלוי בהכנות מערכת הבטחון ל־ספל ולבכר תעשיה כזו על פני היבוא.

מושביץ מציין, כי התעשיה עב־דה במבחן בתקופת המלחמה ולא היה מחסור במצרך כלשהו, על אף המחסור בכוח־אדם וברכב. נשיא התאחדות התעשיינים כב־קש מחורב להצלית הצעותיו הד־קונקרטיות לפיתוח התעשיה.

מגעים למיזוג מפעלי הצבע „טמבור" ו„אסקר"

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מגעים למיזוג שני מפעלי הצבעים הגדולים „טמבור" ו„אסקר" מתנהלים בשלב מתקדם, עתה מעבדים את פרטי הצעת־המיזוג ומבנה החברה הממוזגת.

כמפעל „טמבור" הוא בבעלות משקיעים יהודים מדרום־אפריקה ו„אסקר" — בידי „כור". „טמבור" רכש לפני שנים אחדות את מפעל „צבע" בכפר־סבא. בהנהלת „כור" מאשרים שיש מגעים, אך טרם נתקבלה החלטה סופית.

חיסכון במפעל „כור"

הנהלת „כור" החליטה להכריז על 1974 כשנת־חיסכון בכל מפ־עלי „כור" והחברות. בשנה זו יבוצעו פעולות שמטרתן הגברת החיסכון והעלאת הנצילות. ההערכה בהנהלת „כור" היא, שאם הפעולה תצליח יהיו פירותיה ניכרים ביו־תר.

נושאי הפעולה לחסכון יהיו: חסכון בחשמל ודלק; ניצול טוב כיטאלי ויעיל של חומרי הגלם; שימוש נכון בכלי־רכב; מניעת נסיעות מיותרות; הקפדה על טיב המוצרים ועוד.

אושרה תוכנית להכפלת מספר המיטות בבית־החולים בעפולה

מאת סופר „דבר" בעמק

תכנית להכפלת מספר המי־טות בבית החולים של קופת חולים בעפולה מ־400 ל־800 מיטות, כולל הרחבת אגף חדר הניתוח ועמדות שיפור השירותים במחלקות הקיימות — אושרה על ידי המוסדות המתאימים ותבוצע כבר בשלבים ביצוע.

בתחילת ינואר 1974 יועברו הבי־טונים לפתולוגיה ולאורתופדיה ל־בנין החדש של 2000 מ"ר שנבנה בהשקעה של 2.5 מיליון ל"י. כן ייפתח כאן בנין להסבת מכוניות. בבנינים אלה שוכנים כיום בצריפים ובבנינים ישנים.

בהשקעה של 1.5 מיליון ל"י הורחבה המחלקה הפנימית ל־100 מיטות והיא תגדל בקרוב ל־140 מיטות. כן בוצעו שיפוצים יסודיים במחלקת הילדים של בית החולים.

בשבועות הקרובים יוקצו את קומה א' בבנין מרפאות החוץ הבנות, שיהיו בה מרפאות לילדים, לאריתמולוגיה ובית מרקחת. שתי הקומות הנוספות של הבנין יושלמו תוך שנה. בקרוב יתחילו לבנות גם בית ספר לאחיות, בו יושקעו כמה מיליון ל"י.

הפרויקט המרכזי — בנין בן 10 קומות, בו יהיו 370 מיטות, חדרי ניתוח ומתקנים אחרים — יושלם תוך 5־6 שנים ויושקעו בו למעלה מ־40 מיליון ל"י.

נדחתה בקשה לייקור החלב

מאת סופר „דבר" לעניינים פוליטיים

שר החקלאות חיים גבתי דחה אתמול את הבקשה תנועת המו־שבים לייקור מחיר החלב, או להגדיל את הסובסידיה הניתנת לחקלאים.

גבתי הסביר לסגן מזכיר תנו־עת המושבים שמחה אסף, כי ימים אלה אינם המועד המתאים לייקור החלב, וכי מוטב להמתין בנושא זה עד לאחר הדיון על התקציב לשנת הכספים הבאה, שיתחיל בק־רוב.

המושבים טוענים, כי לאחרונה חלה התייקרות גדולה במרכיבי הוצאות ייצור החלב.

דיירים חדשים ישלמו בעד חיבור גז מרכזי לא יותר מ־200 לירות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

דיירים הנכנסים לדירות חד־שות לא יצטרכו עוד לשלם כ־396 ל"י לחברות־הגז תמורת חיבור דירותיהם למרכזיות־הגז. לפי הסדר חדש, שנכנס לתוקף ב־20 בנובמבר, יהיה התשלום שייגבה מהם בעבור חיבור למונה־הגז ובעבור הד־ציוד לא יותר מ־2200 ל"י.

הסדר החדש זה הושג בעקבות פעילותו של הממונה על סחר־פנים במשרד המסחר והתעשיה ג. לירם, בעקבות התלונות הד־רבות על התשלומים הגבוהים על־ידי חברות־הגז בעבור חיבור למרכזיה. חברות־הגז החלו כ־ן באפריל לגבות תשלומים גבוהים לאחר שהוקם קרטל של חברות־הגז בתחום מרכזיות־הגז, כתגובה על להתן הקבלנים לקבלת טובות־הנאה. לירם דרש מחברות־הגז להמשיך באספקת גז סדירה לכל הדיירים, גם אלה שטרם הוסדר עמם התשלומים.

לפי ההסדר החדש יצטרכו הדיי־רים לשלם להבא תשלום קבוע של כ־90 ל"י בעבור הציוד ו־תשלום נוסף בעד חיבור למונה.

בהתאם להרחק הסכמת ההמונה. במוצע יהיה גובה תשלום זה כ־100 ל"י. דיירים ששילמו 396 ל"י בעבור חיבור לגז — יקבלו מחברות־הגז החזר עליפני ההד־שוב החדש.

אוטומטים למכירת כרטיסים — בשירותי „אגד" בירושלים

ייתכן מקרי במהלך מכירת כרטיסי הנסיעה באוטובוסים העי־רוניים בירושלים, הוכנס על־ידי „אגד" עם הפעלתם של מכשי־רים למכירת כרטיסי־נסיעה הד־מופעלים אוטומטית על ידי הנהד־גים.

האוטומטים מסוג „אלמקס", כד־תוצרת בריטית, הותקנו על ידי „אגד" לאחר שבמדינות אחרות באירופה הנהגה שיטת מכירה כד־זו במוצלחת רבה. נהגי האוטוב־סים קיבלו הדרכה לשימוש באמ־צעים בשיטה הדרכה אור־קו־לית. את האוטומטים מכניסים ל־עבודה בקצב של כ־25 מכשירים ביום, ובסך־הכל יגיעו לירושלים כמה מאות אוטומטים כאלה.

האוטובוסים מדפיסים 9 סוגי נסיעה בחיוב־ים ושונים וכן אפ־שר יהיה לקנות באמצעות האו־טומטים כרטיסי כבוי.

הוחל בהקמת שלד־הפלדה של „לרום" הירקון

החברה הצרפתית „פיאר" התחי־לה בימים אלה בהקמת שלד־הפל־דה של מלון „לרום" ברחוב הי־רקון בתל־אביב.

במלון זה יהיו 18 קומות והוא יהיה המלון הראשון בארץ ש־ייבנה בשיטה הצבעייתית.

להקמת שלד־הפלדה, שמשקלו כ־700 טונה, הביאה החברה הד־צרפתית צוות מומחים וכן רכב־הובלה עצמי. הזיה המלון תורכב באלמנטים טרומיים ובחיצות הד־חדרים ייבנו כלוחות גבס.

ממשלה חזקה תשיג שלום ובטחון.
ממשלה חלשה לא תשיג לא שלום ולא בטחון!

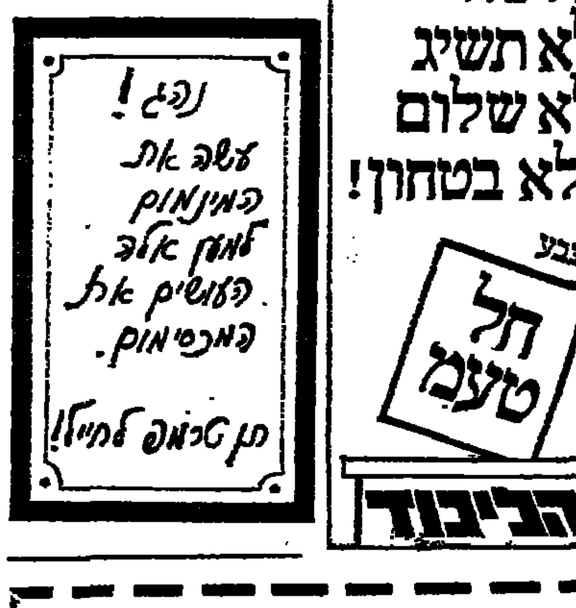

התאחדות עולי אמריקה וקנדה בישראל

הועידה הארצית ה־19
יום ג' ד', 22—23 בינואר 1974
ירושלים

מבט חדש על עליה וקליטה בעקבות מלחמת יום־כפור

הועידה תדון ב: הערכה מחודשת של תפקיד ההתאחדות וחבריה בתפקיד הקליטה, ועידוד העליה מצפון אמריקה. דיונים בקיפים: שכון ודיור, תעסוקה, ספוק מקצועי, הד־בות, השתלבות חברתית, הנוך, המאבק התחדשי עם ה„לוקש", התנדבות, פעילות ציבורית, קבוץ, מושב, עירה פתוח, למוד עברית, פעילות בין מתנדבים מהו"ל, תבריצי עליה וחדש העליה.

המעוניינים להשתתף בפגישות שיערכו בכל הארץ, נא להתקשר עם ועד המארגן באיזור מגוריהם, במכרד האזורי של:

תל אביב 03/245644
חיפה 04/87140
נתניה 053/22913
באר שבע 057/6252

מכרז
מזכירות תנועת המושבים

תל־אביב, רח' ליאונרדו דה וינצ'י 19, טלפון 258473

מציעים למכירה:

מכונית פג'ו 204 שנת ייצור 1971, מספר רישוי 289-072 כולל רדיו.

מכונית פולקסווגן 1300, שנת ייצור 1970 מספר רישוי 269-329 כולל רדיו.

את המכוניות אפשר לראות מהיום עד יום שישי 28.12.73 בחניון לפי הכתובת הנ"ל.

טפסי הצעה אפשר לקבל בקומה ג' חדר 305 ולהגישם במעטפה סגורה בצרוף המחאה ע"ס 10% מערך ההצעה.

המוסד אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

מודיעה

רשיונות לחידוש מטעי בננות באביב 1974 (תשל"ד)

בקשות לחידוש מטעי בננות, יש להגיש למשרדי המועצה עד 15.2.74.

על המגדלים לצרף לבקשותיהם מפות ובהן לסמן את שטחי הבננות המיועדים לעקירה בתשל"ד. (או כאלו שנעקרו כבר) ואת אלה המיועדים לנטיעה.

טופסי הבקשות שיוגשו ללא מפות אלה, לא יובאו לדיון ויוחזרו לבעליהן.

בהתאם לצו הנטיעות, אין לטעת בננות ללא היתר נטיעה מהמועצה.

כנגד נוטעים שיטעו ללא היתר, ינקטו הצעדים המתאי־מים.

את טופסי בקשות הנטיעה אפשר לקבל במשרדי החקלאות האיזוריים או במשרדי המועצה רחוב השמונאים 119, תל־אביב.

במלאת 18 שנים למותו של יקירנו

יצחק בן מנחם ז"ל

(גוליבר)
שנפל בבקעת כנרת

נעלה לקברו ביום ראשון, כ"ח בכסלו תשל"ד, (23.12.73) בשעה 4 אחה"צ בבית הקברות ברמתיים.
בשעה 4 אחה"צ בבית הקברות ברמתיים

יחזקאל ונפתלי

במלאת שלוש עשרה שנים
לפטירתו של יקירנו

משה חקלאי (מרימסקי) ז"ל

תתקיים עליה לקברו בהר המנוחות, ירושלים ביום ראשון כ"ח בכסלו תשל"ד (23.12.73) בשעה 3.15 אחה"צ.
יוצאים מבית המשפחה ברח' בנימין מטודלה 27 ירושלים בשעה 3.00 אחה"צ.

המשפחה

במלאת שנתיים לפטירת יקירנו הבלתי נשכח

יוסף דיקלר ז"ל

כזמוכץ פולין

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ביום ראשון, כ"ח כסלו תשל"ד 23.12.73 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בכפר־סמיר, חיפה.
אוטובוס מיוחד יצא ליד גן הזכרון מול העיריה בשעה 3 אחה"צ.

המשפחה

ביום ראשון, כ"ח בכסלו תשל"ד — 23.12.73
יום השנה למותו של חברנו

סנדר הרשקוביץ ז"ל

נעלה לקברו בקבוץ מעוז חיים
בשעה 16.00.

המשפחה
וקבוץ מעוז חיים

מרכז ארגוני הבניה המושבים

משתתף בצער המשפחה
וחבריו לעבודה בברית הפקוח
על מותו של

אינג' יוסף רבינוביץ ז"ל

על מותו ללא עת של חברנו

יוסף רבינוביץ ז"ל

אבלים
ומשתתפים בצער המשפחה.
וברית פיקוח לקואופרציה התקלאית

הגליל ארגון קניות
ההנהלה והעובדים

למשפחות הורוזינסקי, סירנבים, הן
משתתפים בצערכם בהלקה מכם האמא היקרה

חיה הורוזינסקי ז"ל

המשפחות:

פייגנבוים	מנבריק	ברש משה	הזנב
שאגן	הירשזון	להבן	לייבזון אליהו
משגורית	כלם	יצחקי רב	רייס
הגילר	צדוק	שמאבב	פ־ה
לברטוב	יקנם	ברקוביץ	של
	ברייטי	באלקין	

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של

מנחם רישמן ז"ל

מעובדיה הותיקים של הסנה

תנחומים למשפחה

בית הסנה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של חברתנו

יפה מיכאלי ז"ל

(בפנסיה)
תנחומינו למשפחה האבלה

מנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

למפעלים הפטרוכימיים — חיפה
על מותו הפתאומי של

שמריה בן־משה

אנו אבלים

מפעל פליביד
משמר הנגב

בצער רב הננו מודיעים על פטירת יקירנו

אפרים בירתי (קרונגרד)

בן הרב ר' אברהם שמעון ז"ל

הלויה תצא היום יום חמישי כ"ה כסלו תשל"ד 20.12.73, בשעה 1.00 אחה"צ, מבית ההלוויה הצירוני, רח' דפנה 5 תל־אביב, לבית העלמין בחולון.

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

המתאבלים:
אשתו: יוכבד לבית מיודוסה
בניו: מאיר ואסא
כלותיו: רחל ודינה,
נכדותיו ונכדיו
וכל בני המשפחה

משרד התקשורת

אנו מודיעים בצער רב על מותו ללא עת של חברנו

רן שמש

ומביעים תנחומים למשפחתו

של התקשורת המנהלה הכללית מנהל שירותי התקשורת | מנהל מחוז ת"א ועד העובדים | המנהלה

ח' פלק בריל

קבל נא השתתפותנו בצערך ובצער משפחתך על מות

אביך ואמכם

בת־שבע ז"ל

חבריך בעבודה ובגימלא
במשרד התקשורת

אנו משתתפים בצערה של חברתנו
יפה ביבר
על מות בנה

יוסף ז"ל

מושב גבי עם

חתונה מסורתית לחייל מחלים

מאת סופר "דבר" בנתניה

חתונה לפי מסורת יהודי תימן נערכה אור ליום ד' בבית פלדמינץ בנתניה לחייל הלל כתפה מנתניה — פצוע ממלחמת יום הכיפורים המחלים במקום — לבחיל מלכה יעקב מחדרה.

החתונה נערכה על-ידי "החוג לטיפוח חברה ותרבות" בשיתוף עם המועצה המקומית והאגודה למען החייל. החוג הצעיר הביא לי-חופה בליווי חלילית ריקודים בתלבושת מסורתית של יהודי תימן. הופעה הרבה על קצירודים בהם המחוקן 4 חיילי צה"ל.

אחרי החופה ברכו את הזוג הצעיר ראש עיריית נתניה ע. בך-פט, וסגן אלוף דוד לאור, שהביא ברכה דמי בשם האגודה למען החייל. י. פיטל הגיש שי בשם עובדי המקום ואבי הפצועים שמחה הולצברג הגיש שי בשמו ואת הספר על אבי האסירים הרב לוין.

יחידת צה"ל בגולן אימצה קבוצת ישישים מסוריה

מאת יואל דר, סופר "דבר"

היחידה של חיילי צה"ל, החונה באחד הכבישים הראשיים קונטרה-דמשק אימצה 23 ישישות וישישים סורים. חיילי היחידה מספ-קים להם מזון ממנות הקרב שלהם, סיגריות ומספקים להם מים ואפילו נפט להימום — הינם אין כסף.

בעת ביקורי בכפר, גיליתי שאף ידידות כורה נוצרה בין החיילים לבין הזקנות והזקנים הסוריים. לצהים מתנהלות השיחות בתנועות ידיים, שכן החיילים אינם יודעים ערבית ואילו הזרבים אינם מדברים, כמובן, עברית.

הזקנות והזקנים הללו הם התושבים היחידים שנותרו בכפר שמנה עד למלחמת יום הכיפורים 2000 נפש. האחרים ברחו בעת הקרבות.

הם התרכזו בשני בתים וחיילי צה"ל פגשו בהם לראשונה רק לאחר הפסקת האש. באחד משני הבתים גילו חייל סורי פצוע שהועבר לבית החולים.

"בעולם לא האמנתי שכך יתייחסו אלינו היהודים", אמר לי נציגם של התושבים מחמד מוסה.

אנרגיית שמש רוח וגרעין — תחליף לנפט

מאת יוסף כייזין

בכנס האנרגיה והשלכותיה שמי-ד' אתמול במוקד ההתכנסויות של במסגרת הקונגרס העולמי השלישי של האינג'ינרים והארכיטקטים.

ד"ר ג. ס. שגג, נשיא חברת אינטרטכנולוגיה בארה"ב, נשא את ההרצאה המרכזית בתחום זה והטעים, כי האנרגיה היא גורם מפתח בדרך לפיתוח. השימוש באנרגיה גדל בצורה מהירה ובי-35 השנים הבאות תגדל האנושות כמות אנרגיה הדומה לזו שבה השתמשה מאז למד האדם להשתמש באש.

ד"ר שגג לא הביע אופטימיות לגבי סיכויי השימוש הרחב באנרגיית הגרעין; לעומת זאת תמך בהתלהבות בשימוש אפשרות ניצולה של אנרגיית השמש. יתרונותיה של אנרגיה זו הם, לדבריו, מציאותה בשפע, ההימנעות מזיהום האוויר ומחירה הזול. הוא הציע להקים גוף עולמי שיפקח על מציאת אנרגיה ועל הבטחת אנרגיה למדינות העולם בעתיד.

בדיון שהתקיים לאחר-מכן בכנס י. לב-טר, המהנדס הראשי של חברת החשמל, כי הגידול המוצע של צריכת כוח החשמל בישראל הוא 11.3 נקודות בשנה וכי קצב זה גדול בהרבה מן המקובל במערב-אירופה. יכולת אספקת החשמל מגיעה כיום בישראל ל-1.5 מיליון קילוואט (520 אלף קילווט בתחנת-הכוח של חיפה, 570 אלף בתחנת רידינג בת"א ו-300 בתחנת אשכול באשדוד) בשנת הצריכה הצפויה ב-1980 היא 3.5 מיליון קילווט.

אינג' אליעזר צור הציע לנצל את אנרגיית הרוח לקידוח ולחימום האוויר באמצעות טורבינות. וסיפר על עריכת של נסיונות שנעשו בתחום זה בארה"ב ב-30 השנים האחרונות. הוא קרא לערוך מחקר מקיף בנושא אנרגיית הרוח, על-מנת לבדוק את אפשרות יישום הטכניקות הללו בישראל.

למשתתפי הדיון בכנס הרצה... של הרבוע הטכנולוגיה מאוניברסיטת אילינוי שבארה"ב. המציעה לנצל אנרגיה המבוססת על אלומיניום, כך שהאנרגיה תיאגר בכבלי אלומיניום והכלי לשמש בכל עת לצרכים ספציפיים.

פרופ' אשגר, כן מהטכניון בחיפה, הביע תמיכה בניצול האנרגיה הגרעינית גם בארצות מתפתחות בשל מחירה הזול יחסית. עליית מחיר הנפט והיצלבות הצפויה של חומר זה — למרות ההסתייגויות הנגרמים בשל ההוצאה הכבדה הכרוכה בתשתית הגרעינית. הצורך לתכנן ניצול גרעיני בהיקף רחב על-מנת שההיה יהיה כדאי.

הרצאת-המפתח על אבטלת אקדמאים נשמעה אתמול ע"י ד"ר אסא נולס, נשיא אוניברסיטת נורד איסטרן מארה"ב. הוא מסר, כי עם הרחבת אפשרויות החינוך השתבש האיזון בכוח-האדם האקדמאי, וכך נוצר מצב שבו קיים בארה"ב, כרגע, מחסור ברופאים ועודף במורים, ובהנדסאים ובעלי-מלאכה ויש עודף בכלכלנים. הנוצרה שסטודנטים נרשמים למקצועות שונים על-פי הביקוש בשוק ברגע הרשמתם, ושביקוש זה גורם עקב נסיבות חולפות. תודעת לארעם לשיבור ההמכיר של היצע המקצועות אחר הביקוש להם.

פתרון למצב זה של אבטלת אקדמאים טמון בתכנון כוח-האדם לטווח ארוך — הסכנון שהוא אפשרי בעירה מוגבלת בארצות מפותחות ובמפס שאינו אפשרי בארצות מתפתחות בשלב זה. ד"ר נולס הציע שלוש הצעות פיקרוזת: לדאוג לכך שבמסגרת האוניברסיטה יעסקו בלימודים ולימודים לבעיות המדינה, לבחור את התלמידים המצטיינים ולהתמיך בהם בלבד, במקום להעניק חינוך גבוה לכל ולהכיר בכישוריו של הצעיר ללא קשר עם התואר ועם המוסד שבו השיג תואר זה.

ד"ר עבדאללה צבדי גאסר, מאוניברסיטת היילה-סלאסי שבאתיופיה, אשר השתתף בדיון, הציע שורה של פתרונות לבעיית אבטלת אקדמאים, ביניהם — הגדרה ברורה של מטרות החינוך ועדיפויותיו בכל מדינה, הכנת תכניות פיתוח ותכניות לימודים לטווח קצר, בינוני וארוך, יצירת קשר הדוק בין אנשי החינוך וההוראה לבין העוסקים בתכנון כוח-אדם, הבטחת מגע בין המורים המעסיק והבטחת תעסוקה לכל תלמיד היוצא במסגרת הלימודים וזאת — באמצעות המוסד שבו התחנך.

אין קושרים בארה"ב משבר האנרגיה וישראל

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — משאל שנערך בימים אלה במדינת אוהיו, מצביע על נטיה ברורה של דעת הקהל, לא לקשר את משבר האנרגיה עם הסיוע של ארה"ב לישראל.

במשאל, שפורסם על-ידי העתון "קליבלנד דיספץ'" השיבו 55 אחוז מהנשאלים, שלדעתם המחסור בדלק — ממשי. בתשובה לשאלה "מי או מה אחראי ביותר לפי הרגשתך למחסור" שהוצגה לאלה שסברו שהמחסור ממשי, האשימו 13 אחוזים את מדינות ערב, 20 אחוזים את מדיניות הממשל, ו-28 אחוזים השיבו שאינם יודעים. פחות מאחד אחוז מהנשאלים השיב שהסיוע האמריקאי לישראל הוא סיבת המחסור. בין המאשימים את המדיניות בישראל היה שיעורם של הבלתי מפלגתיים גבוה יותר: שני אחוזים.

קצרות

בערוצי הלשון

מעוות לתקון

עם החלטת הממשלה לקרוא את שדה התעופה בלוד על שם דוד בן-גוריון יש לתקן מעוות ולשנות את שם השדה. מישהו קרא את מקום חניית המטוסים נמל, נמל לוד, והשם הושגר בפי כל. לוד, כידוע, איננה על שפת ים וספינות אין עוגנות בה, ואילו נמל זהו ליבון (לי סגולה) היוונית, נתייהד כחורי דורות "למפרץ רחב בשפת הים שהמים נכנסים עם לתוך היבשה וספינות מוצאות שם מחסה בפני הרוח" — (בן יהודה.) שדה התעופה הוא כבר לכתי הממשלה הדאי נדרשת להקפיד בקריאת שמות על קנייניה, ולרשותה הלא האקדמיה ללשון העברית. איני מניח כי היושבים באקדמיה סמכו ידם על השם נמל ועליהם לייעץ את הממשלה לשנות אותו ולקרוא את שדה התעופה בשם הנכון, כאשר יקבעו חכמי האקדמיה.

יצמוד לשדה התעופה זכותו של בן-גוריון ויקרא כהלכה.

צמד חמד

עד שלא שקעה שמשו של קריטריונים וכבר עלה באופק צמד חמד "מעל ומעבר" וכבר הוא בפי רבים. ובכבר שמצנחו מפורש יוצא מפי ראש הממשלה מעל במת הכנסת. מעל ומעבר.

ז. דויד

פיטר מאג יופיע עם הפילהרמונית

המנצח פיטר מאג והצ'לן יאנוש שטארקר יהיו המנצח והסולן של הקונצרט למנויים של התזמורת הפילהרמונית הישראלית, בו יבוצעו לראשונה בישראל היצירה "חלום ליל-קיץ" של מנדלסון במלואה וכן הקונצ'רטו מס' 2 לצ'לו ולתזמורת של היינדמית.

פיטר מאג

הסימפוניה מס' 35 ברה מאז'ור של מוצרט תהיה היצירה הנוספת בקונצרט זה.

פיטר מאג, יליד סנט-גאל בשווייץ, החל את הקריירה שלו כעוזרו של ארנסט אנסרמה בתזמורת שווייץ-האיטלקית. בשנת 1954 נתמנה כמנהל האופרה בבון ובה נשאר עד 1959. מאז ניצח ברוב בתי האופרה החשובים בעולם, ביניהם "לא סקאלה" במילאנו, מינכן, וינה, "קובנט גארדן" בלונדון, "תיאטרון-קולון" בבואנוס-איירס, זלצבורג וגלינדבורן.

בשנים 1964—1968 ניהל את "האופרה העממית" של וינה, ומאז הוא נמנה עם צוות ההוראה של האקדמיה קיג'אנה בסיאנה שבאיטליה. פיטר מאג זכה בפרס ציס ורדי וניצח על רוב התזמורות הסימפוניות החשובות בעולם. הן באולמי-קונצרטים והן בהקלטות.

אלוף בנימין פלד — השני בין האישים שתרמו לעולם התעופה

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — כמנהגו מדי שנה העניק השבוע כתב-העת "אויאיישן וויק" זרי דפנה לאישים, שהעלו תרומה לעולם התעופה בשנה החולפת.

השני ברשימה הארוכה הפעם הוא מפקד חיל האוויר אלוף בנימין פלד. שזכה בכבוד על "הפגנה נפלאה של פיקוד במלחמת אוקטובר נוכח התנגדות עזה יותר מבמלחמת 1967, יותר בעיות מסובכות ואחריות חמורה יותר. על אף כל אלה השיג במלחמה תוצאות כבריעות יוסתרי".

אלה דברי המאמר המוסמך ביותר בארה"ב בעניני צבא.

הראשון ברשימה הוא סגן שר ההגנה האמריקאי ויליאם קלמנטס.

„פרסטון" זקוק ל־100 עובדים

מאת סופר "דבר" בעמק

מפעל הטקסטיל "פרסטון" בעפולה, זקוק בדחיפות ל-100 עובדים נוספים. בהנהלת-המפעלים הקיבוצית פנתה למועצות באזור עפולה, נצרת ומגדל-העמק וביקשה להפנות מועסקים לעבודה ל"פרסטון". בעל המפעל העלה את השכר ההתחלתי לעובדים בלתי-מקצועיים ב-18.5 ל"י ליום ל-21.50 ל"י ליום ובצבור. לבעלים של עבודה וצבירת נסיון ל-23.50 ל"י ליום.

נודע, כי המחסור בעובדים נגרם בשל היעדרות עובדים תושבי השטחים המוחזקים. בעל המפעל אינו מעוניין להעסיק שוב, לפי-רות שכרם הנמוך, כשם שהספר קבה היתה נמוכה מאוד והבור התפיסה כלום וההתגלותם לעבור זה במפעל העליתי בגבול באזה.

תיקון טעות

בידיעה על נוהו של הפזמונאי התימני יוסף טלנה, שנערכה אתמול ב"דבר" שובצה בטעות תמונתו של אחיו יבל"א. כצלה לא בד כבחיבה.

300 נהגים, חברי „דן" ו„אגד", ישוחררו מהצבא

התחבורה הציבורית והתובלה — ישופרו

מאת דויד בנזיסוב, סופר "דבר"

300 נהגים, חברי הקואופרטיבים לתחבורה ציבורית, ישוחררו מהצבא; בתוכם יותר מ-200 חברי "אגד", והיתר חברי "דן". תוספת נהגים זו תסייע לשיפור שירותי התחבורה הציבורית, הסובלים ממחסור חמור בנהגים עקב הגיוס.

הצווים לשחרור נהגים אלה כבר נשלחו ליחידות, ויש להניח, כי תוך הימים הקרובים הם יבוצעו.

פרטים אלה מסר אתמול שר התחבורה ש. פרס בישיבה שכינס לבדיקת אפשרויות שונות לשיפור שירותי התחבורה הציבורית ומצב התובלה במשק.

בישיבה השתתפו סגן השר ג. יעקבי, מנכ"ל המשרד, מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה, נציגי מליה המטפלים בבעיות התחבורה ואחרים. בהמשך הישיבה החליט שר התחבורה לנקוט שורה של צעדים כדי להקל על שירותי התחבורה הציבורית בתקופת החירום.

בין השאר הוחלט על שילוב קווי תחבורה ציבורית עם הרכבת, כאשר המגמה היא לנצל את הרכבת בנסיעות בין-עירוניות והעברת אוטובוסים שיתפנו מהנסיעות הבין-עירוניות לתיגבור שירותי התחבורה הציבורית בתוך הערים.

כן יסולבו קווים חופפים של "אגד ו"דן" במרחב "דן", והאוטובוסים של שני הקואופרטיבים יעצרו בכל התחנות, הן של "דן" הן של "אגד".

השר הודיע, כי תיבדק האפשרות לפיצול יום העבודה במקומות שונים, כדי להקל על הלחץ על שירותי התחבורה הציבורית בשעות השיא של הבוקר, כאשר רבבות תלמידים ועובדים יוצאים לבתי-הספר ולעבודה בשעה זהה.

כן פנה אל מוסדות בעלי רכב, המסיעים את עובדיהם למפעל או למוסד, שיתארגנו בצורה יעילה ויסיעו גם אנשים נוספים, בהתאם לצרכי המשק.

סוכם, כי גד יעקבי יבדוק את אפשרויות הביצוע של השיפורים הללו ויוודא לביצועם.

שר התחבורה פנה בקריאה לכל בעלי הרכב הפרטי להתחשב במצב-החירום במשק ובבעיות הקשות של שירותי התחבורה ולהקל על הקשיים הללו על-ידי לקיחת טרמפיסטים לצדדים שונים.

אשר להקלת בעיות התובלה במשק, קבע השר שיש לפתוח כיד משרדי תובלה נוספים, לפי קריטריונים שנקבעו בימים אלה. כ-12—16 חברות תובלה כלולות בקריטריונים הללו, ודינם של משרדים אלה יהיה כדין 42 המשרדים שכבר פועלים במשק.

כדי להקל את מצוקת ההובלה לבניה קבע השר, כי משרדי הובלה שלמים יוקצו למטרה זו, וכל רכבם יהיה מיועד אך ורק להובלת חומרים לבנייה. כן הורה שר התחבורה לתת עדיפות למשרדי הובלה בתחומים, המובילים מוצרים ביתיים.

מנכ"ל הרכבת סיפר בפגישה, כי חלה עליה גדולה במשלוח מטענים ברכבת והוא מגיעה ל-15,000 טונות ליום. נמסר כי עם הגדלת תפוקת הפוספטים תגיע התובלה ברכבת — כך מקווים — ל-18,000 טונות ליום. כן נמסר, כי הושלמה הזמנת הציוד בשווי 10 מיליון דולאר בחו"ל וכי תוך שלושה חודשים יגיעו לישראל 100 קרונות-משא פתוחים מבלגיה. הציוד שיגיע לארץ יגדיל את כושר התובלה של הרכבת.

בישיבה דווח לשר, כי חברת התובלה ההולנדית, הפועלת בארץ, מובילה 3000 טונות ליום ועובדת במלוא התפוקה, פרט למקרים מסויימים, כאשר חסר ציוד פריקה וטעינה מתאים במקומות, דבר הגורם להשהייה של המשאיות.

שימוש בחגורות-בטיחות — חובה מראשית אפריל

חובת השימוש בחגורות-הבטיחות תיכנס לתוקפה ב-1.4 והחל על כלי-רכב משנת ייצור 1967 ואילך אשר משקלן עד 2,000 ק"ג בלבד — על כך החליט סגן שר-התחבורה ח"כ ג. יעקבי בתום בירורים שנעשו בנושא זה במשרדו.

כזכור, החליטה הכנסת לדחות את תחילת הפעלת החוק מ-1.1.74 ל-1.4.74, נוכח קשיי הפעלתו עתה, עקב מחסור במוסכים וגיוס כוח אדם.

הודגש, כי בכלי הרכב אשר שנת ייצורם 1967 ואילך מותקנות נקודות-עיגון מקדיות ושימוש החובה בחגורות הבטיחות אינו מותנה בהם בבדיקה ותיקון במוסכים. לגבי רכב שמשקלו 2000—4000 ק"ג ייבדק המשרד שנית במועד מאוחר יותר ב-1974, בהתאם ליכולת ענף המוסכים, מכוני הרישוי, ומשרדי הרישוי לוודא את התקנתן של חגורות-הבטיחות לכלי רכב אלה.

כזכור, קובע החוק כי החלתו על כלי-רכב משנת ייצור הקודמת ל-1967 מחויבת בשיקול דעתו של שר-התחבורה. בעקבות החלטות אלה יערך משרד-התחבורה להפצת תוויות פטור, והוחדש מערכת ההסברה לציבור לקראת הפעלת החוק המתוקן.

החלה לפעול הוועדה לבעיות מימון לשעת חרום

אתמול התקיימה הישיבה הראשונה של הוועדה לבעיות מימון לשעת חרום.

יו"ר הוועדה אשר ידלין, הגם את התחומי סמכויות הוועדה וציין שתפקידה הוא לבחון את בעיות המימון שנתעוררו בשעת חרום, ולהצביע על הצעדים שיש לנקוט במדיניות האשראי בהתחשב עם המצב במשק.

הועלו הבעיות הנובעות מחוסר הודאות של קצב החזרה לנורמליות במשק הבוין האופי האשראי של צעדים בתחום האשראי, שאינם מאפשרים תכנון אפילו, לחודשים מספר. הועלו גם בעיות שער הריבית לתקופה של עליות מחירים מהירות, וכן פער הריבית בין אשראי חפשי לבין אשראי מכוון, וכן להקצאות, ומן להון הזר.

סוכם, כיו"ר הוועדה א. ידלין, והמשנה ליו"ר דמי טייבר — יחד עם בנק ישראל ומשרדי הממשלה וההסתדרות, עם חברי הוועדה — יביאו הצעות בכתב לדיון בישיבה הבאה.

מסתיימים קורסי-השתלמות לאקדמאים-עולים

כ-408 אקדמאים עולים — רופאים ומהנדסים — מסיימים בימים אלה קורסי-השתלמות, המאורגנים בכל רחבי הארץ על-ידי משרד הקליטה, בשיתוף עם גורמים שונים.

280 מהנדסים עולים עוברים באמצעות "אורט" השתלמות בטרמינולוגיה מקצועית, שתכליתה להכשירם להשתלמות במשק. הקורסים שנמשכו כ-3 חודשים התקיימו בין היתר בקריית-שמונה, דימונה, באר שבע, צפת ועפולה בהשתתפות עולים המתגוררים במקומות אלה.

משרד הקליטה יפתח בימים הקרובים, בשיתוף עם "אורט", קורסים נוספים למהנדסים-עולים, אשר יקיפו כ-400 איש. דימונה, אופקים ונצרת ייכללו באזורי-הפיתוח אשר בהם יקיימו הקורסים. במקומות אלה יש ריכוז גבוה של אקדמאים עולים. 135 מהנדסים עולים ילמדו כ-4 קורסים מקבילים אשר נועדים להיפתח בנהריה.

יותר מ-110 רופאים עולים נמצאים בשלבי הסיום להשתלמותם בבתי-חולים בארץ בקורסים אשר כוונו על-ידי משרד הקליטה. חלקו הראשון של הקורס התקיים במרכזי הקליטה: נצרת-עלית, פרדס-חנה, קריית-ים, שבעון, צפת, טבריה, ציון ואופקים. במשך הקורס מקבלים הרופאים-העולים הדרכה קלינית בבתי-החולים המרכזים את ההשתלמויות.

שני קורסים נוספים לרופאים-עולים אשר יקיפו כ-80 איש, עומדים להיפתח בימים אלה על-ידי משרד הקליטה בבית-החולים הלל יפה בחדרה ובבית-החולים בנהריה.

משרד הקליטה מתכנן פתיחתם של שני קורסים נוספים לרופאים-עולים בצפון הארץ, נוכח הריכוז הגדול של עולים מבריה"מ באיזור זה.

ז'בוטינסקי שובר השיא העולמי במשקולות

ליאוניד ז'בוטינסקי, האלוף האולימפי במוסקבה ובמכסיקו, בהרמת משקולות במשקל כבד, הצליח לצבירת ושיפר בחצי ק"ג את שיאו של הגרמני רודולף מאנג, בהתפיקה 183.5 ק"ג.

200 סטודנטים מאנגליה באו למבצע קטיף-הדרים

200 סטודנטים ותלמידי תיכון יהודים מאנגליה הגיעו לישראל כדי לעבוד בקטיף הדרים — על כך מסר אתמול סמנכ"ל המחלקה לנוער ולחלוץ בהסתדרות הציונית העולמית ז. זילקה.

הסטודנטים מאנגליה ויתרו על חופשת חג המולד שלהם ועובדים בבתי אריזה ובפרדסים יחד עם מתלמים מבני הקיבוצים.

ה. דילקה אמר, כי המתנדבים שוכנו בשני בתי מלון בנתניה ועובדים 8 שעות ביום. כמו כן לומדים הסטודנטים את השפה העברית שעתיים ביום.

מחלקת הנוער והחלוץ דאגה להסכמה לבקיעת העבודה ולהרצאות בנושאים ישראליים ויהודיים.

הסטודנטים מבלים בערבים חי-חברה ערים ועם גמר מבצע הקטיף יערכו להם טיולים ברחבי הארץ. במסגרת ההתנדבות הרגילה שלאחר מלחמת יום הכיפורים, ביתן יבאו כדי לעזור בקטיף לאחר ששמעו על המחסור בידיים-עובדות זרה.

הרב עובדיה סייר בקווי החזית בדרום

הרב הראשי לישראל הראשון לציון, הרה"ג ע. יוסף סייר השבוע בלוויית הרב הראשי לצה"ל, תא"ל הרב מ. פירון במערב לתעלה, בואך ואורך הקווים מול האויב.

כן ביקר הרב הראשי, הרב ע. יוסף בישיבה בפאיד שהוקמה על-ידי הרבנות הצבאית הראשית ובה המשיך שיעור בהלכה. תא"ל הרב מרדכי פירון קידם את האורח בדברי ברכה ועמד על חשיבות הישיבה.

הרב הראשי לישראל והרב הראשי לצה"ל הרצו בכינוס מפקדים בכירים שנערך במערב לתעלה.

הרב עובדיה יוסף התקבל בהתלהבות בין חיילי צה"ל, וענה בכל מקום אליו הגיע, לשאלותיהם של החיילים בנושאים הלכתיים רבים.

האדמו"ר מויז'ניץ הופיע לפני החיילים

מאת יואל דר, סופר "דבר"

חסידי ויז'ניץ בחיפה, בראשותו של האדמו"ר הרב אליעזר הגר, ביקרו אתמול ברמת הגולן וחילקו לחיילים סופגניות, לביבות ואיגרת מיוחדת מהלכת האדמו"ר, המספרת על גבורת המכבים בימים ההם.

"כאז כן עתה, נאמר באיגרת, אנו עומדים מעטים מול רבים, ישרי לב מול זדים. וכאז כן עתה קם עם ישראל להגן על נחלתו נגד אויב אכזר ומרושע". האיגרת מסתיימת בפסוק מתהילים "ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום". החיילים התאספו באחד המיבנים של הכפר הסורי הנטוש ואף על ארובה בעברית: "שנדק ארובתי" הסוכן על הצדיר קירשות דמשק ובעזר המקהלה של החסידים הופיעו לפניהם בשירה וברקודים.

בתשובה לשאלת סופרנו, אמר הרבי: כי במקורות מסופר, שבמלחמת החשמונאים ביוון הגוכה הופיעו החסידים לפני הלוחמים וחיזקו את קיהם — וכך אף עתה.

הוקמה ועדה ציבורית למלחמה בסחטנות הערבית

מאת סופר הכלכלי של "דבר"

כנס שמטרתו לבחון ולקבוע דרכי הסברה ופעולה בישראל ובחו"ל נגד הסחטנות המדיניות הכלכלית של הערבים יקויים בתל אביב עוד השבוע. הכנס מאורגן על ידי ועדה ציבורית שהוקמה למטרה זו ביוזמת התאחדות התעשיינים.

מטרת המערכה נגד הסחטנות הערבית היא, לחשוף קבל עולם את מדיניות הסחיטה הערבית ואת הסכנות הטמונות בה לסחר החפשי, לפיתוח התעשייתי ולקידמה החברתית. הוועדה תפעל להוכיח, כי כניעתו של העולם לקבוצת שייכים עלולה להוות סכנה לא לישראל בלבד, אלא לעולם החפשי כולו.

עם חברי הוועדה הוזמנו מכנים, בין היתר: נשיא התאחדות התעשיינים מרק מוסביץ, מנכ"ל "כור" מאיר עמית, נשיא אוניברסיטת תל-אביב פרופ' יובל נאמן, נשיאת ויצ"ו רעיה יגלום, התעשיין אברהם גולדהסר, יו"ר ארגון הגג של לשכות המסחר הרב לאומית אביעזר שלוש, ועוד.

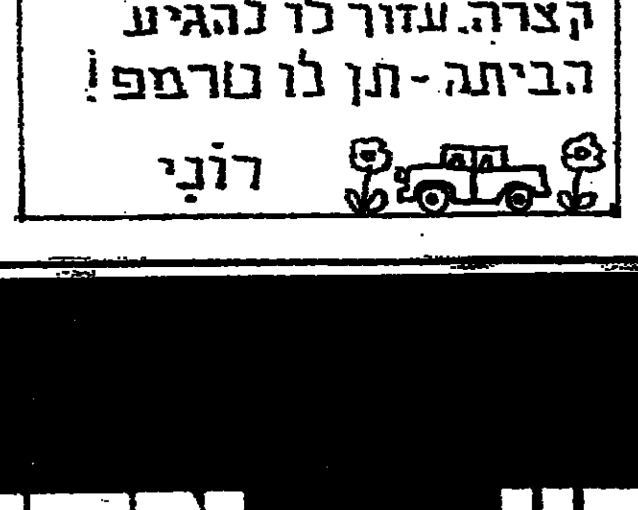

פניה לבוחר ה"ימעניש"

אתה מתנגד בתוקף למדיניות "אף שעל" של גח"ל
אתה שולל את ההשקפות הכלכליות והחברתיות של הימין
אתה יודע שלגח"ל אין מועמדים רציניים לממשלה
(עבור שוב על רשימת גח"ל לכנסת - והיווכח).

ובכל־זאת, אתה טוען, כי אינך יודע עדיין בעד מי תצביע,
וכי אולי תימנע אפילו מהצבעה:

אתה רוצה ל"העניש" את המערך.

בטרם תכריע סופית עליך לזכור:

*לאחר "העונש" - תתחזק מדיניות "אף שעל" - שאתה מתנגד לה בתוקף.

*לאחר "העונש" - יתחזקו ההשקפות הכלכליות והחברתיות של הימין - שאתה שולל אותן.

*לאחר "העונש" - עלול ההגה להימסר בידיים שאינך סומך על יכולתן לנהוג.

בטרם תכריע סופית - עליך לזכור,

* כי "עונש" איננו תכנית אחראית;

* כי "עונש" עלול להביא עמו

משטר מדיני וחברתי מסוכן וריאקציוני.

כי "עונש" הוא תגובה רגשית שניתן להבינה,
אך גם אתה לא תוכל להצדיקה לאורך זמן.
כי בהצבעה של "עונש", אתה מצביע -

● נגד עצמך
● נגד השקפותיך
● נגד הכרתך והבנתך המדינית

תן מנדט לשלום - תן כוח לבטחון

הצבע מערך

אמת
המערך / מפלגת העבודה הישראלית - מפ"ם

תן מנדט לשלום, תן כוח לביטחון

אמת
הצבע המערך
מפלגת העבודה הישראלית - מפ"ם

43 המילים של מועמד גח"ל לראשות עירית תל-אביב-יפו

מאז מלחמת יום הכיפורים פירסם מועמד גח"ל לראשות עירית תל־אביב 4 מודעות. מודעות אלה נדפסו שוב ושוב בעיתונים השונים.

ספרנו ומצאנו:

* במודעה אחת היו 8 מילים
* במודעה שנייה – 11 מילים
* במודעה שלישית – 10 מילים
* במודעה רביעית – 14 מילים

סה"כ 43 מילים
(והרבה תצלומי פורטרט)

תושב תל־אביב –

* ב־43 מילים רוצה מועמד גח"ל „לכבוש" את תל־אביב.
* ב־43 מילים רוצה מועמד גח"ל לכבוש את אמונך.
* ב־43 המילים אין אפילו מילה אחת על תכניותיו לעתיד תל־אביב.
* ב־43 מילים לא יכולה להיות, כמובן שום הצעה ממשית לפתרון בעיותיה של העיר הגדולה בישראל.

אם אתה מוכן להסתפק בסיסמאות ריקות, המסתכמות ב־43 מילים – הצבע בעד מועמד גח"ל.

אך אם אתה עומד על זכותך לבחור בתכנית עבודה רצינית ל־4 שנים בתל־אביב –

אם אינך מוכן שיזלזלו בכוח השיפוט שלך כבוחר – הסק את המסקנה המתבקשת:

כי זה הזמן לרצינות ולאחריות – זה הזמן של יהושע רבינוביץ

הצבע - אמת
לעירית תל־אביב-יפו

משרד הבריאות מינה שלושה „חוקרי מינהל"

מאת כופר „דבר" לענייני מדע

שלושה מדענים בכירים במכון ויצמן — הפרופסורים נתן שריה, ליאו זקס ונתן טריינין — נתמנו כ„חוקרי־מינהל" מטעם משרד־הבריאות למשך שלוש שנים.

„חוקר־מינהל" הוא מדען, העומד בראש יחידה העוסקת בחקר רפואי במימון משרד־הבריאות. על מינוי „חוקרי־מינהל" המליצה לפני כשנה ועדה מטעם משרד־הבריאות, שחיפשה דרכים לקדם את המחקר הרפואי בארץ ולבלום הפסקתם של מדעני־מחקר בחו"ל. „חוקרי־המינהל", המליצה הוועדה, ייבחרו מתוך מדענים בכירים בארץ, העוסקים במחקר רפואי ויועבר לשותם תקציב מטעם משרד־הבריאות. לפי התכנית ימנו כמאה יחידות־מחקר כאלה בהקצבה של 100,000 ל"י לשנה לכל יחידה, אלא שמחוסר תקציב הוגבלו הסכומים ל־30,000 ל"י לכל יחידה.

פרופ' שריה ישתמש בסכום להמשיך מבחנו על לקטינים — חלבונים המסוגלים להגיב באופן סלקטיבי על תאים סרטניים. פרופ' זקס מתעתד להקדיש את ההקצבה לחקר הדיפרנציאציה של תאים בסרטן. פרופ' טריינין ישתמש בסכום להמשך מחקרו בתפקידו ההיכוני של הורמון ההיפופיזה — אף זה מחקר הקשור בסרטן.

עת"א פותחת לשכת־ייעוץ לצעירים יוצאי־צבא

עיריית תל־אביב—יפו פתחה החל ביום א', 23.12.73, לשכה לייעוץ, הכוונה ומידע לצעירים יוצאי־צבא, במגמה לאפשר לצעיר המשתחרר מהצבא, או משירות מילואים ממושך, לקבל במקום אחד את מלוא המידע בכל הנושאים ההיוניים בשובו לחיים כדירים, לקבל ייעוץ במקום והכוונה למשרדי ממשלה, למוסדות וגורמים אחרים, ולמנוע מבזבז התרוצצות ואובדן זמן.

כן תטפל הלשכה במתן שרות יעיר בתחומים ובנושאים עליהם מופקדת העירייה. צוות ההתנדבות ראשונית לבעיה אישית שונות של הצעיר.

כתובת הלשכה: תל־אביב, רחוב בוגרשוב 5א'. טלפון 246278. הלשכה תהיה פתוחה בימים: א', ב', ג', ד', ה' בין השעות 15.00—18.00.

התחנות לייעוץ והדרכה למשפחות מגוייסים

עיריית תל־אביב—יפו בשיתוף עם „שרות ייעוץ לאזרח" (ש"י) פותחת ביום א' הקרוב (23.12.73), שלוש תחנות ייעוץ והדרכה לתושבי העיר ולמשפחות מגוייסים ונפגעים. התחנות הללו, בעזרת צוות מתנדבים, ידריכו את משפחות המגוייסים ונפגעי מלחמה בכל אותן בעיות המתעוררות אצל משפחות מגוייסים ונפגעים.

התחנות תפתחנה ביום א', כאמור, בלשכות המדריכין העירוניות דלהלן:

● לשכת מדריכין ברחוב פרישמן פינת דיזנגוף טלפון 223692, בשעה 8.00 בבוקר עד שעה 8.00 בערב.

● לשכת מדריכין בשכונת התקוה, דרך ההגנה 75, טלפון 32845, משעה 7.30 בבוקר עד שעה 7.30 בערב.

● לשכת מדריכין ביפו, שדרות ירושלים 45, קומה ב' טלפון 876631, בין השעות 7.30 בבוקר עד 7.30 בערב.

פורסמו המלצות לשיטת הקמה של קרנות לעזרת מגוייסים

הוועדה ההסתדרותית לעידוד העזרה ההדדית למגויסים במקומות העבודה פרסמה המלצות ליישום שיטות להקמת קרן במפעלות להעסקת העזרה ההדדית בין העובדים שנשארו לעבוד במפעל לבין חבריהם המגוייסים לשירות מילואים פעיל בצה"ל.

הוועדה פעלה במסגרת המחלקה לאיגוד המקצועי בהרכב הבא: א. מיאל (יו"ר), ב. אבשטה, כ. בכררך, היה ברסלר, כ. גילבן, ה. הבוגלד, ב. דיסלני, ב.ב. זילברמן, א. הברוני, ד. נהכבי וכ. סמולינסקי.

ואלה המלצות הוועדה:

● המפעל הוא בסיס שבמסגרתו תיעשה כל פעולה;

● בכל מפעל אשר חלק מעובדיו מגויסים תוקם ועדה לטיפול במגויסים ובמשפחותיו;

● כדי להעמיק יותר את העזרה בין העובדים הנמצאים במפעל לבין חבריהם המגויסים, ממליצה הוועדה להקים קרן בכל מפעל אשר תיזון ממקורות שונים כגון: תשלום בעבור העבודה הנוספת במפעל ל־100 אחוז; תרומות ימי הבראה; ימי חופשה.

מ. מיאל מסר, כי הוועדה לא ראתה לנכון להיכנס לפרטים על צורות העזרה השונות למגויסים, כיוון שבכל מפעל יש מציאות חברתית וכלכלית שונה, ותפקידו של הוועד להתאים את הצורות לתנאים.

סוכם על תיקון תוסה"י המשתלמת לפנסיונרים

על תיקון שיטת־התוספת של תוספת־היוקר לפנסיונרים סוכם בפגישה בראשות המזכיר הכללי בפועל של ההסתדרות י. בשל ובהשתתפות יו"ר ועדת הכספים של הכנסת י. קרגמן, מנכ"ל משרד האוצר א. אגמון ונציגי ארגון מקבלי הגימלאות ב. קוסלר וש. אפרתי.

התיקון עליו הוחלט נוגע לרבבות פנסיונרים, ביניהם יותר מ־20.000 מקבלי פנסיה נמוכה, ויביא לשיפור משמעותי בשיעור תוספת־היוקר המשתלמת לפנסיונרים, לעומת השיטה הקיימת. שיפור זה יבוא על ביטוי בשני תחומים עיקריים:

● תשלום תוספת־יוקר מלאה על שכר־המינימום של הפנסיונר, בהתאם למקובל לגבי העובדים השכירים.

● תשלום תוספת־יוקר מלאה על סכום הפנסיה כולו למקבלי פנסיות נמוכות.

הסיכום האמור, שנתקבל בעקבות מו"מ בין נציגי ארגון מקבלי הגימלאות בהסתדרות ובין נציגי האוצר — ייכנס לתוקפו ב־1.1.74. בהנחה שהחל במועד זה תשולם תוספת־יוקר של 15 נקודות — יתן ההסדר החדש לפנסיונרים תוספת של 4 אחוזים על הפנסיה, וזאת נוסף על תוספת־היוקר שהם יקבלו על־פי שיטת־החישוב הקיימת.

בפגישה שהביאה להשגת ההסדר השתתפו גם מנכ"ל „מבטחים" צ. ערן, הממונה על השכר באוצר א. ירבנס, מנהל המדור לפנסיה בהסתדרות ע. אבל ויועצו של יו"ר ועדת הכספים של הכנסת י. פלוג.

כנס עולמי של מכבי — החודש בארץ

דרכים להפעלתם של גלילות המכבי וסניפיו ברחבי תבל במסגרת הפעולה הכוללת למען ישראל, בהתאם לרוח המכבי והשקפותיו, יידונו בכנס מיוחד של ההנהלה העולמית של המכבי שתתקיים בארץ בימים 24—27 בדצמבר.

ד"ר ישראל פלד, יו"ר ההנהלה העולמית של מכבי, שקבע את הכנס, אמר כי יש לתאם את פעולות המכבי ברחבי תבל ולהדריכם כך שתופק מלוא העזרה האפשרית למען ישראל בתקופת החירום הנוכחית.

ראשי המשתתפים בכנס כבר החלו להגיע לישראל ובין אלה ראשי המכבי מאירופה, דרא"פ, אמריקה הצפונית והדרומית ואוסטרליה.

ראשי המכבי ישתתפו גם במרוץ הלפיד שייערך ביום פתיחת הכנס (24 בדצמבר).

הערב — חלוקת פרס ליאו קדמן

במוזיאון קדמן למטבעות בתל־אביב ייערך הערב ב־6 טקס חלוקת פרס ליאו קדמן, ביום השנה העשרי לפטירתו. חתן הפרס השנה הוא ד"ר יעקב מישהר, שזכה בפרס לספרות נומיסמאטית. כן יחולקו 3 פרסי כבוד — לפרופ' מ. אבי־יונה, לד"ר א. קלימובסקי ולד"ר ליאו מילדנברג מהולנד.

בטקס ירצה ד"ר י. מהורד על מטבעות הנבטים.

דבר ספורט

סגל הנוער ניצח את הפועל ר"ג 2:1

מאת אליעזר מעוז

סגל נבחרת הנוער בכדורגל גבר אתמול בפעם השניה תוך שלושה שבועות על קבוצת הפועל ר"ג בתוצאה 1:2, במשחק שנערך במכון וינגייט. במשחק הראשון ביניהם ניצח הנוער בתוצאה 2:3.

המשחק היה מהיר ושוטף בעיקר במחצית השניה, שהתנהלה לאור זרקורים. חלוצי שתי הקבוצות החמיצו הזדמנויות רבות להבקעת שערים.

המשחק נפתח בלחץ רמת־גני קל. שגיאה פרי בדקה ה־18: הרמת־גני יצחק דגני בעט מקרוב והכניע את השוער לברבנך.

חלוצי הנוער עברו להתקפות נגד, אך חוסר דיוק מנע מהם הבקעת שערים מול ההגנה הרמת־גנית. שער השוויון הובקע בדקה ה־38, כאשר וויס יהב, שחלף על פני מגיני ר"ג, מסר בכדור... וזה קבע בבעיטה 1:1.

שער הנצחון הובקע בדקה 62 ע"י משה סמייצר, שהסתנן בהגנה והכניע מקרוב השוער גורדון.

שפט צבי שריר.

בריר: הנשים הוצאו מגביע אירופה בכדורעף

מזכיר התאחדות הכדורעף האירופית א. בריר הודיע להתאחדות לספורט, כי קבוצת הנשים של הפועל השומר המכפיל הוצאו ממסגרת גביעי אירופה בכדורעף.

ה„משפחות" הישראליות צריכות להתמודד בחודש ברומניה נגד האלופה ומחזיקת הגביע הרומני.

היום ההכרעה במסע נבחרת הכדורסל לארה"ב

בישיבת איגוד הכדורסל תערב לישיבה מיוחדת, בה ישתתפו חברי הוועדה המקצועית, להחליט אם לאשר את נסיעת הנבחרת הלאומית למסע משחקים בארה"ב.

לפני כשבועיים הגיעה ה... מארה"ב, בה נאמר, כי הוועד אמריקאי למען הספורט ... מוכן לארח בחודש פברואר הנבחרת הלאומית לשורת משחקים. כמו כן נאמר במכתב כל ההוצאות הכרוכות בנסיעה באירוח יהיו על חשבון ה...

היום הדיון במבנה הליגה הלאומית בכדור...

הנהלת ההתאחדות לכ... תכריע היום בישיבתה במבנה הליגות.

כזכור, הציעה הוועדה ..., כי בסיום העונה ייערכו ... וכתוצאה מהסדר ... הליגה הלאומית בעונה ... באה 18 קבוצות.

הצעה זו תידחה כנראה ... ההנהלה היום וקרוב ל... כי מבנה הליגה ישאר בעת... הנוכחית.

נצחון למקסיקו על האיטי 0:1

נבחרת הכדורגל של האיטי, שהבטיחה את השתתפותה בגמר הגביע העולמי, נחלה אתמול את הפסדה היחיד במונדיאל הקדם־עולמי בפורט או־פרינס, כשנוצחה במשחק האחרון ע"י מקסיקו בשיעור 1:0. שער הנצחון הובקע בדקה ה־29 ע"י אנריקה בורחה.

האיטי צברה 8 נק' מ־5 משחקים והקדימה בשתי נקודות את טרינידד ומקסיקו.

שיין גולד עברה למקצוענות

השחיינית האוסטרלית שיין גולד חתמה חוזה מקצועני לחמש שנים עם חברת מוצרי הספורט „אדידאס". גולד בת ה־17, המחזיקה עדיין רק בשיא עולמי אחד (200 מ' חופשי 2:03.96 ד'), תקבל תמורת חתימתה סך של 75,000 דולאר.

הפועל — מכבי 63:72 ב„דרבי" הת"א לנוער בכדורסל

ב„דרבי" התל אביבי לנוער בכדורסל זכתה קבוצת הפועל ת"א בנצחון נאה על מכבי ת"א בשיעור 63:72.

האחים פנחס ויצחק חובב דחפו את קבוצתם ליתרון ולנצחון שלישי במשחקי הליגה לנוער. בוסטוני המכבי ספג ההפסד הראשון בליגה.

שוער הכות ר"ג, דל מאגו, נראה בתמונה מתלפי את מדי צה"ל נשקו ליד רגליו, בתלבושת ספורטיבית לקראת משחק הליגה של צו... התמונה זו הופצה ברחבי העולם על־ידי סוכנות הידיעות ...

יוגוסלאויה וספרד במשחק שלישי

בעקבות הנצחון (2:4) על יוון

יוגוסלאויה וספרד יתמודדו ביניהן בשלישית כדי לקבוע מי תהיה הנבחרת האחרונה שתשלים את 16 הנבחרות, אשר ישתתפו במשחקי גמר הגביע העולמי בכדורגל שייערכו בחודש יוני 1974 במערב־גרמניה.

זאת משום שאתמול באתונה ניצחה יוגוסלאויה את יוון בשיעור 2:4 (2:2), במשחק האחרון בבית 7.

נצחון יוגוסלאוי בהפרש של שני שערים הביא לשוויון בנקודות ושערים, ולכן שתי הנבחרות יתמודדו ביניהן במשחק שלישי ומכריע.

השחקן שגרם למשחק השלישי היה קאראשי, שהבקיע את השער הרביעי לזכות יוגוסלאויה ממש בדקות הסיום של המשחק. אותו שחקן הבקיע גם את השער השני לנבחרתו בדקה ה־14.

10,000 צופים, ביניהם נשיא פיפ"א, סר סטנלי רוס, חזו... שער הראשון שהובקע בדקה 11 ע"י היוגוסלאוי באיברין אחר שהיוגוסלאוים הוליכו ... היוונים במתקפה ... והצליחו תוך 15 דקות ל... את התוצאה ע"י אלפסו (28) וקאבאלינסקי (43). ה... יוגוסלאוי שהחזיר את הכדור ... ספרד הוא.

דורייק היקנן יתרון ליוג... ווים בדקה ה־62 וכאמור ... קאראשי לבחורה להתמודד נוספת על כרטיס העליה ... חק נגד ספרד שייערך על ... גיברלטר.

שסס המחזור־גמר ... בית 7

1.	ספרד	4	8—
3.	יוגוסלאויה	4	7—
3.	יוון	4	5—

מנוי דבר - סלק חובך לשנת 1973

זה הזמן לרצינות - זה הזמן של יהושע רבינוביץ
הצבע אמת לעירית תל-אביב-יפו

מוקד

מול הפחד והשנאה

בבחירות הבאות יצביעו רבים למען מפלגות שאינם מאמינים בהן, רק מתוך שנאה ופחד.

השנאה למערך שולחת בוחרים רבים ל"ליכוד".

הפחד מן הליכוד שולח בוחרים אחרים ל"מערך".

מיצביק זעמם של בוחרים על אלה שאמרו תמיד "סמוך עלינו" ואי־אפשר היה לסמוך עליהם בשעת מבחן לא בהכנות למלחמה ולא בהכנות לשלום.

מובדקת החרדה מן "הליכוד" והמפד"ל, המנסים שניהם להכתיב לרעידה ב־צבה את רעיון ארץ ישראל השלמה ומוכנים להילחם עליו עד היהודי האחרון.

אך לא מוצדקת הצבעה שלילית בלבד מתוך תסכול, פחד או שנאה כשאפשריה הצבעה חיובית.

"מוקד" מעלה תכנית שלום שממשלת ישראל תוכל לאמצה: גמישה בשאלות יוקרה ושטחים ותקיפה בשאלות הסדרי בטחון. צירית הממשל־? התצביע נגד כל במשחה: ליכוד ונגד כל במשחה עם הליכוד, ההתחייבות שלא ניתנה עד לא עד ידי צירי המערך והא על ידי צירי "הליבראלים העצמאיים". צירי "מוקד" התחייבו להמוך בממשלה אחרת, אם התהליך מפלגת העבודה את הנהגה מוכת הסנדורים והמאוכזבת ותצא לג־בה בתוכנית ישראלית סבירה לשלום.

קול ל"מוקד" איננו בזבוז: "מוקד" התחילה להראות את כוחה בבחירות להסתדרות. היא נמצאת מאז בעליה מתמדת. כל קול הניתן לה יחזק את משקלה בכנסת.

לכן לא רק מתוך זעם והרדה אלא גם כתוך אמון והקהה הגבר את כוחה של "מוקד" תנועתם של אלה שהתפכחו.

מוקד קנ

הקשב לדבר "מוקד"

הערב בטלביזיה ב־8

מאיר פעיל

וב־18.05 ברדיו, גל ב' עם האמנית מרים גבריאלי והמרצה ד"ר מנחם ברינקר

ביום ה' בנהריה

עם עמוס עוז, ראול טייטלבאום ומנחם ברינקר

ב־8 בערב במלון "עדן"

בקש בקיוסקים את "מוקד על מלחמה ושלום" או הזמן בת־ד 100, ת"א.

ביום ו' בבת־ים וחולון

עם יאיר צבן, מאיר פעיל, עמוס עוז ומתי מגד

ב־8 בערב בקולנוע "רמת־יוסף"

בשבת ברמת־אביב

רן כהן
מאיר פעיל
יאיר צבן
מתי מגד
דן דרין

ב־11 בבוקר בקולנוע "רמת־אביב"

לא בכיס של המערך!

אתה חושש שקול למפד"ל מבטיח המשך שלטונו של המערך

אתה רוצה לתת סיכוי לחילופין בשלטון

אתה רוצה שהממשל יהיה לאומי יותר ואמין יותר

סמוך עלינו

האופציות פתוחות

צעירי המפד"ל הביאו את המפד"ל
לעמדה מדינית ברורה
להגנה על ארץ־ישראל נחלת אבותינו
צעירי המפד"ל יביאו את המפד"ל
להקמת ממשלת חרום לאומית.
אם לא תתאפשר הקמת ממשלת החרום
ניתן יד לחילופי שלטון בישראל.

בוא עם צעירי המפד"ל - הצבע ב

ב

הדור הצעיר במפד"ל

למר יהושע בינברג ומשפחתו
מזכיר הסתדרות פועלי המזון, מחוז ת"א

להולדת הנכדה - הבת

איחולי מזל טוב ורוב נחת

חברת תה ויסוצקי
ההנהלה והעובדים

מעונינים לשכור דירה

הסוכנות היהודית מעונינת לשכור דירות - בירושלים, נתניה, גוש דן, חדרה, באר־שבע, חיפה והקריות עבור עולים חדשים.

שכר הדירה משולם מדי חצי שנה מראש, צמוד למדד המחירים לצרכן ופטור ממס הכנסה.

מספרי הטלפון של המטה להשכרת דירות הם: —

תל־אביב	03-252302-3
חיפה	04-642451
ירושלים	02-222597
נתניה	053-92981

70 משפחות ממוסררה — לדירות משופרות

כאת כופר "דבר"

כ־70 משפחות גדולות נזקקות בשכונת מוסררה (מוסררה) בירושלים יועברו לדירות בתאימות בשכר דירה — על כך הודיע כר הכבון זאב שרף, בפגישה ירושלים עדי קולק, נציגי מנהל בין אנשי מפרדי וראש עיריית מקרקעי ישראל ומנכ"ל חברת "פרוזה" מיכה קנת.

עוד סוכם באותה פגישה, כי במסגרת השכון יפעל לשיפוץ אחת דירות בתוך השכונה של 200 דיירים שהשיגה חברת "פרזות", ואשר עלות השיפוץ בהן אינה עולה על 30 אלף ל"י. הכוונה היא לשפר את דיור בבניינים שיש בהם שירותים ומשפחה מצטופפים לכבה דירות. סוכם, כי הדיירים שירצו לעזוב את דירתם יקבלו פיצוי פינוי ממינהל מקרקעי ישראל.

מסיבה במושב ינוב לחוזרים מהשבי

מאת כתבנו "דבר" בנתניה

מסיבה ל־13 בני כושבים שחזרו מהשבי כצורים נערכה בטעם הגורעת המרכבים במושב ינוב.

השבים, בני מושבים בחדרה, בצפון ובמרכז, שהיו מהחיים בי יחידות שונות של צה"ל, באו למסיבה עם בני משפחותיהם ו נתקבלו בפרחים עלידי ילדי הגן אהרון אהרן, מזכיר תנועת המושבים, בירך בשם התנועה ו הבטיח שהתנועה תארגן לשבים טיול לאירופה במסגרת הילופין עם ארגונות אירופה. נחום בגין, שהיבאו את המסיבה, הגיש לשבים שי־התנועה — הופעה נאה. רב התנועה כתנהם הכהן, אמר תפילת הודיה והגיש לכל אחד מהשבים טלית והפילין, בשם השבים הודה אסף כהן. אנשי ינוב ערכו ל־שבים ולאורחיהם סעודת־הודיה שהוכנה בטעם טוב. סיכם את המסיבה שבחה אסף, כגן מזכיר תנועת המושבים.

ראש עיריית... ה"ץ חזית בצי־רים למען תל־אביב הודיע, כי הר רשימה ביטלה את השתתפותה הר עצמאית בבחירות והצטרפה לרשימת הליכוד.

כמעברו של אליעזר פרי, לשעבר בר כנהליהמבכוצות בחברת "עבודי ברזלה", הנחיד בעפילה בסך 160,000 לירות, הואדך ב־ד ימים נוספים.

"מרכז מורים מוסמכים" חדרה
תגובה להודעת משרד החינוך

אני הח"מ, צבי פינשמין, הבעלים והמנהל הכללי של ביה"ס הנ"ל מתכבד להגיב על הודעת משרד החינוך וכו' לאליעזר שמואלי שפורסמה בעתונות ב־17.12.73 לפיה בוטלה ההכרה במוסד הנ"ל והנני להבהיר כדלקמן:

א) דחיתי בכל תוקף הטענה כי בבית הספר היו ליקויים והנני ממשיך בעבודתי זו. עלי לציין כי המדובר הוא בליקויים טכניים שאין להם כל השלכות על רמת הלימודים, צוות המורים או ניהול בית הספר.

ב) הדיון הראשון בפני ועדת הרישוי לבתי ספר על־יסודיים ובן הדיונים הנוספים התנהלו לדעת עוהדיו של מר צבי פינשמין שלא כדין.

ג) ביטול ההכרה בבית הספר הנ"ל, ללא כל הצדקה, גורמת סבל אך ורק לתלמידים אשר הגיעו כל הזמן בהם טוב... סדירים ותקינים הערך נאה.

ד) בצער רב באלצתי לבוא הענין להכרעת בית המשפט ובמקביל להקירת הפרשה על מבקר המדינה.

עד לקבלת החלטתם של גופים נבחרים אלה עלי להתפסק בתגובה זו ובאהדתם הבלתי מסויגת של הורי והתלמידי המדינה, אשר הם יקרים לנו כל האמה.

צבי פינשמין

ONE OF COMMON MARKET's LEADING ENTERPRISES HAS QUALIFIED STAFF WITH INTERNATIONAL EXPERIENCE, IS KEEN TO COME OVER, TO SOLVE YOUR TECHNICAL PROBLEMS IN ISRAEL AND ABROAD.

SPECIALIZED IN ENGINEERS FOR PLANNING & SUPERVISION of:

INDUSTRIAL & RESIDENTIAL BUILDING CONSTRUCTION, all kind of ELECTRO-TECHNICAL, MECHANICAL, PIPING and WELDING ASSIGNMENTS.

NATURALLY WE ARE ABLE TO PROVIDE YOU WITH OUR SKILLED WORKERS FOR ASSEMBLING, FITTING, MAINTENANCE AND OTHER TYPES OF WORKS.

For full particulars contact:
telex: 412661
telephone: 0611-231261

d. i. S.
Karlstrasse 16
6000 FRANKFURT/M. 1.

הערב

בטלוויזיה: בשעה 20.00

ברדיו: בשעה 18.00

האם דיין דובר אמת?

ש

מרי העולם הזה

לשכה לייעוץ, הכוונה וסיוע לצעירים יוצאי צבא

עיריית תל־אביב—יפו בפעולה הל מיום ראשון 23.12.73 לשכה לייעוץ, הכוונה וסיוע לצעירים יוצאי צבא בכוונה לאפשר לצעיר המשתחרר מהצבא, או מעבודת מילואים בממושך לקבל במקום אחד את מלוא המידע בכל הנושאים הנוגעים בשובו לחיים סדירים, לקבל ייעוץ במקום והכוונה למשרדי ממשלה, למוסדות וגורמים אחרים, ולבצע כמבר ההתרגשות המבנן זמן.

מן המטפל הלשכה במגון פעולת יעיד בתפקידים ובשירותים עליהם מופקדת העיריה, צצה והתודעת ראשונית לבעיות אישיות שונות של הצעיר.

תחומי ההכוונה, הייעוץ והסיוע

* מידע והכוונה לתכניות שיכון לצעירים (לקניה ולשכירות של הדירות, של הממשלה וגורמים אחרים);
* הכוונה להמשך לימודים בכל הרמות (השלמת תיכון, הרחבת השכלה בקורסים שונים, במכללות ואוניברסיטאות);
* ליווי סוציאלי (לנכאים ולנצרכים);
* הכוונה להכשרה מקצועית ולהתעסוקה;
* הכוונה לעבודה בהתיישבות ובמשקים;
* ייעוץ משפטי ראשוני בבעיות כיוהודות;
* שרות פסיכולוגי ובדיקות פסיכוטכניות;
* הפניה לשרותי בריאות.

כתובת הלשכה: תל־אביב, רחוב בוגרשוב 5 א' טלפון: 246278. הלשכה נפתחת ביום א', 23.12.73 (כ"ח כסלו תשל"ד) ותתן שרותים בימים: א', ב', ג', ד', ה' בין השעות 15.00—18.00.

יהושע רבינוביץ
ראש עיריית תל־אביב—יפו

משרד התחבורה
שירותי נהיגה ורכב

טפסי עומס יתר רכב מסחרי - הארכת תוקף

הנהלת שירותי נהיגה ורכב מודיעה לבעלי רכב מסחרי, כי תוקפם של טפסי עומס יתר, שעמדו לפוג ב־31.12.73, מוארכים בזה עד 31.3.74.

דב גרינברג
רשות הרישוי

אוניברסיטת תל־אביב

טקס אזכרה
למורי האוניברסיטה, עובדיה ותלמידיה
אשר נפלו במלחמת יום הכיפורים,
יתקיים ביום ראשון, כ"ח כסלו (23.12.73) בשעה 15.00
באמפיתיאטרון, קרית האוניברסיטה, רמת־אביב.

החלה ההרשמה
לקורסים לאחיות מעשיות

שייפתחו בחודש פברואר־מרס 1974

ליד בתי החולים: בילינסון — פתח־תקוה, מאיר — כפר־סבא, מרכז רפואי סורוקה — באר־שבע.

מתקבלות מועמדות בנות 17—40 עם השכלה של 10 שנות לימוד (נשים מבוגרות תתקבלנה עם השכלה מינימלית של 8 שנות לימוד).

לאמהות תינתנה הקלה מיוחדת.

לפנות בכתב להנהלת בית הספר במקום.

מרכז קופת חולים

היום, מחר ובכל יום דבר מביא את החדשות לביתך

המועצה המקומית נס־ציונה

מכרז מס' 96/73

לתכנון הכשרת שבילים בגן הראשונים

המועצה המקומית נס־ציונה מכריזה בזה על קבלת הצעות לתכנון הכשרת שבילים בגן הראשונים בנס־ציונה.

את החומר למכרז אפשר לקבל במשרדי המועצה תמורת סך —.10 ל"י שלא יוחזר.

ביום שלישי, 25 לדצמבר 1973, בשעה 11.00 לפני הצהריים ייערך סיור בשטח הגן. כתאספים במועצה המקומית נס־ציונה.

את ההצעות יש להגיש בשני העתקים ההוכים בידי המציע כולל התוכנית בצרוף ערבות בנקאית בשעור 5% מהיקף ההצעה, לתיבת המכרזים של המועצה עד ליום 6.1.1974 שעה 12.00.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הצעות מתקבלות רק מקבלנים רשומים.

י. שמיר
ראש המועצה

כ"א כסלו תשל"ד
16.12.1973

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות מ/4787

בענין: עזבון המנוח אברהם ציברמן ת.ז. 1329893 מרחובות.
המבקשת: רודולפינה ציברמן.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט בתיק הנ"ל, ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, הנני מזמין בזה כל אדם המוען שיש לו טובת הנאה בצוד בין המנוח הנ"ל והרוצה להתנגד לה, להגיש תוך חמישה עשר יום ביום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הבקשה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד דנן, שופט
ראש בית המשפט המחוזי

תן כוח לשלום ולביטחון

אמת

הצבע המערך · מפלגת העבודה הישראלית · מפ"ם

סבא מינו ולאגל

האוניברסיטאות ייפתחו ללימודים ביום א' הקרוב

מוסדות ההשכלה הגבוהה ייפתחו ביום א' הקרוב כ־מגמת של התחשבות מירבית במגוייסים ובמריצות מ־מערך־הלימודים.

דברים אלה אמר רקטור או־ניברסיטת ת"א פרופ' שלמה סי־מונסון, יו"ר תורן של ועד ראשי המוסדות האקדמאיים, במסיבת עתונאים ב„בית סוקולוב".

הגמישות במערך־הלימודים תה־יה — אמר — מינהלתית ולא מקצועית. סטודנט יוכל לסיים את שנת הלימודים בלי שיהיה נוכח פיזית בהרצאות, אך עליו להוכיח בסוף השנה בקיאות בחומר. קור־סי־חובה בסמינרים, כגון מעבדות, שבהם לא יוכל הסטודנט להשת־תף, יהיה עליו להשלים בשנה הבאה.

הרקטור אמר, כי ההחלטה לפ־תוח לאלתר את מוסדות ההשכלה הגבוהה נתקבלה לאחר שיקולים רבים. השיקולים להיוב היו מכ־ריעים יותר.

הוא ציין, כי הוחלט לערוך חזרות רבות על חומר לימודי בשנת הלימודים. כן תהיה גמישות במועדי בחינות וכפי שפורסם — תהיה פתיחת שנת לימודים נוספת בחודש מארס.

בתאום עם הצבא ערכו תיליות מרצים מסגל האוניברסיטאות מפ־גשים עם סטודנטים־מגוייסים ו־הסבירו להם את נוהלי הלימודים בשעת החירום. הם יקבלו חומר־לימוד בכתב, ספרים והרצאות מ־שוכפלות.

הדובר ציין, כי המוסדות ה־אקדמאים לא יבקשו לשחרר מר־צים המשתייכים לסגל ההוראה — פרט למקרים בודדים. סוכם שה־סגל הנוכחי, שלא גוייס, יורה שעות נוספות או תקופה נוספת בהתנדבות.

חיילי הצעתודה האקדמית שלא שוחררו על־ידי צה"ל ייהנו מאותן הקלות דומות לאלה של סטודנטים מגוייסים. (ע)

שמו של דוד בן־גוריון ייק־רא על צומת „כפר הירוק, לפי ההחלטה שאושרה פה אחד על־ידי מועצת רמת־השרון. ההצבעה נמ־צא בתחום שיפוטה.

חסיד חב"ד מדליק נר ראשון של חנוכה עם פצועי צה"ל המאושפזים בבית־החולים „אסף הרופא" בצריפין. (צילום: יצחק פריידין)

מגנים הדבקה פראית של מודעות בהרצליה

מאת כופר „דבר" בשרון

סיעת המערך בהרצליה פנתה ליו"ר ועדת הבחירות לעיריית הרצליה, בתלונה נגד סיעות לי־כוד ושתי סיעות דתיות על הדב־קה פראית של פלקטים במקומות אסורים. הסיעות הנ"ל הדביקו מו־דעות על קירות של בתים ועל לוחות מודעות כלליות שאינן מי־עודות לתעמולת בחירות.

יו"ר ועדת הבחירות התבקש לנקוט באמצעים כדי להבטיח הדבקת מודעות רק על לוחות ה־מיועדים לכך. המערך התחייב להדביק מודעות רק בהתאם לחוק.

הדבקת מודעות ללא־רשיון היא בניגוד לחוק־עזר עירוני. אך הנ־הלת עיריית הרצליה שבידי ה־מערך לא רוצה לנצל את חוק העזר ולהגיש תביעה משפטית — שלא יחשדו בה במגמה מפלגתית.

הרב ש. גורן הדליק נר ראשון של חנוכה ליד הכותל

נר ראשון של חנוכה הוד־לק אתמול עם שקיעת הח־מה ברחבת הכותל המערבי בירושלים על־ידי הרב ה־ראשי לישראל הרב שלמה גורן.

טקס ההדלקה נערך לעיני קהל רב של תושבי ירושלים, משפחות שכולות, חיילים בחופשה, אורחים ותיירים מהארץ ומחוץ־לארץ.

ברחבת הכותל המערבי הדהד „אמך" המוני כאשר הרב הראשי אמר את ברכת הדלקת הנרות וברכת „שהחיינו". בקהלה השמי־עה את „מעוז צור ישועתי" ושירי חנוכה אחרים.

עם הדלק הנר הכמיע הרב גו־רן דברי־ברכה לרגל חג האורים. הוא עמד על משמעות נס חנוכה והעלה על נס את גבורת החש־מונאים, שהצביעו על גילויי גבורה של חיילי צה"ל במלחמת יום־הכי־פורים — גבורה אשר בה שולבו רוח וכוח.

הרב הראשי שלח ברכה מיהודת לחיילים העומדים על משמר בט־חונה ושלמותה של ישראל בחזי־תות והשמיע תפילה להחלמה ה־מהירה של הפצועים ולפדיון הש־בויים שעדיין נמצאים בידי אויב. (ע)

הערב בטלוויזיה

ח"כ זבולון המר סגן שר החינוך והתרבות אל דור הכיפות הסרוגות

ב בשעה 20.22

חזית דתית־לאומית

המערך

מפלגת העבודה הישראלית / מפלגת הפועלים המאוחדת

תכנית ההופעות ליום ה' 20.12.73

(כ"ה בכסלו תשל"ד)

באר שבע
בית המפלגה בשעה 19.30
המרצה: יצחק רבין

בת ים
בית המפלגה בשעה 20.00 (יוצאי אמלי"ם)
המרצה: יצחק נבון

בית אלפא
בשעה 21.00
המרצה: דב זכין

גת
בשעה 21.00
המרצה: מאיר תמיר

דימונה
קולנוע „אילת" בשעה 18.00
המרצה: יצחק רבין

דביר
בשעה 21.0
המרצה: דב צמיר

דפנה
בשעה 21.15
המרצה: ישראל גלילי
זכרון יעקב בית המפלגה
בשעה 19.00
המרצה: אברהם כהן
חיפה העיר המערבית
בשעה 19.00
המרצה: יוסף אלמוגי
הדרן
בית המפלגה בשעה 17.00
המרצה: מרדכי בן פורת
חדרה
בית המפלגה בשעה 20.00
המרצה: עוזי נרקיס

טל שחר
כנס איזורי של תנועת המושבים
בשעה 18.00
המרצה: פנחס ספיר

יד מרדכי
בשעה 21.00
המרצה: יצחק בן אהרון

מגדל העמק
בית התרבות בשעה 19.00
(עולי בריה"מ)
המרצה: נתן פרד

נתניה
שכ' בן ציון בשעה 19.00
המרצה: שמעון אביזמר

צפית
כנס איזורי לתנועת המושבים
בשעה 21.00
המרצה: יגאל אלון

ראשון לציון
בית התרבות בשעה 20.00
המרצה: אהרון ידלין

תל אביב
בית ארלוזורוב בשעה 19.30
המרצה: שמעון פרס

תל־אביב
„יהדיר" בשעה 8.30
המרצה: שלמה הלל

תל אביב — צהלה
בשעה 20.00
המרצה: חיים צדוק

אמת

המערך / מפלגת העבודה הישראלית־מפ"ם

שלום כן — „מינכן" לא!

הצבע חל טעם

הליכוד

מבצע חסכון לחינוך ולבטחון

16 בדצמבר 1973 עד 31 בינואר 1974

יתרונות גדולים לנרשמים בעת המבצע

הורים, הבטיחו את עתיד ילדיכם על־ידי חסכון לחינוך תיכון ולחינוך גבוה, באמצעות קופות החסכון לחינוך בארץ.

המועצה הלאומית לחסכון

לחברנו

שלמה ביאלר ולרעיתו

ברכת מזל טוב

לנשואי הבן עם בח"ל

בית דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

מועצת פועלי רמת־גן וגבעתיים

בשבת, כ"ז כסלו, ג' דחנוכה (22.12.73) בשעה 10.30 לפני־הצהרים

תתקיים

באולם קולנוע „הדר" בגבעתיים

ישיבה חגיגית של מועצת הפועלים

במלאות 53 שנים להסתדרות

בתכנית:

דברי פתיחה — הח' א. אלקס, מזכיר המועצה

ברכת עירית גבעתיים — הח' ק. קריינמן, ראש העיריה

המדינה וההסתדרות בימים אלה

הח' פ. ספיר, שר האוצר

באמנות: הזמרת אפירה גלוסקה

המזכירות

הכניסה — לפי הזמנות

הדלתות תינעלנה ב־10.15

עירית תל־אביב־יפו, האגף להרבות, נוער וספורט — משכן ברנר והחברה

פרס על מחקר ביצירות י. ח. ברנר

יתפרסם בשנתיים האחרונות או נבצא בכתובים. תאריך הגשת המחקר עד ה־1 באפריל 1974. הפרס יוענק במעמד צבורי ב־ב' באייר יום מותו של י. ח. ברנר.

סכום הפרס 3000 ל"י.

את המחקר יש להגיש ב־4 עותקים למשכן ברנר רח' קבוץ גלויות 120.

במשכן ברנר הופיעו

2 כרכי „המעורר" בעריכת י. ח. ברנר (1906—1907) הכוללים חומר עשיר ומגוון בעל ערך מפרקי ההיסטוריה לבטכיל, להלביד ולכל ספריה צבורית.

ההזמנות לפנות: משכן ברנר רח' קבוץ גלויות 120. מחיר 2 הכרכים 20 ל"י.

מחאה אינה הכרעה

יש רשימות קטנות המבטיחות בכנות גמורה לצעוק למען השלום.

אבל — לא די בצעקה.

הליברלים העצמאיים הם כוח שלום ריאלי.

כשאתה בוחר בהם, אתה מגדיל בצורה הקובעת ביותר את הסיכוי להקמת ממשלת שלום.

אל תסתפק במחאה — תן קולך להכרעה.

לע

הליברלים העצמאיים

היום הגרלת מפעל הפיס

כרטיסים אחרונים ליד אולם מפעל הפיס, רחוב הפטמן 3, ת"א עד שעה 6.45 בערב

קרא מחר ב־

ידיעות אחרונות

המוסף לשבת

7 ימים השבועון לכל המשפחה

4 הקלפים שלנו בז'נבה

פרופ' שאול פרידלנדר, ראש המכון ליחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית בירושלים — בראיון עם רפאל בשן

עם פתיחת „ועידת השלום"

דיווחים מג'נבה ודברי פרשנות מאת:

אראל גינאי, אדווין איתן, אריה צימוקי ומיכאל בר־זוהר

יזכור

מאת שלמה שהם

כך הופתעה ישראל

סקירת מלחמת יום הכיפורים שהוכנה ע"י צוות כתבי „סנדיי טיימס" הלונדוני

חסידי חב"ד — „שוטפים" את המעוזים במשקה

מאת מנחם ברש

חידון הסמלים 1974

הפרס הראשון מכונית פיאט 127

ברדיו ובטלוויזיה

הערב

בטלוויזיה: הערב בשעה 20.08

ח"כ זלמן שובל

בנושא: המחדלים במשק

ח"כ אליעזר שוסטק

בנושא: המערך וה„אמת"

ברדיו: יום שישי, 21.12.73 בשעה 7.30 בבוקר

ח"כ מתתיהו דרובלס

פסח גרובר

— מועמד הליכוד לכנסת

בנושא: פנייה לחקלאי

חל טעם

הליכוד

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החופשי, תנועה העבודה למען ארץ ישראל השלמה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

הועד הפועל — המרכז להרבות והחינוך

המחלקה לחינוך — המדור לבתי ספר על־יסודיים

סמינר למורים על יסודיים

חנוכה תשל"ד

בימים 23.12.73 — 27.12.73 ייערך ב„אהלו" שליד כנרת סמי למורים ומחנכים בבתי ספר העל־יסודיים בהוראת תנועת העבו־דה העברית.

בין הנושאים שידונו במסגרת הסמינר:
* תנועת העבודה כערך חינוכי בשלום ובמלחמה
* המשק בעת חירום
* שינויים בתכניות הלימודים בעקבות המלחמה
* מלחמה ושלום — צדק חברתי ביהדות ובמורשת תנועת העבודה
* הבעיה הערבית בעיני תנועת העבודה הציונית

מרצים:
רפאל בש, שמואל בדון, ד"ר יעקב גולדשמיט, אהרון ידי־ אברהם הולצמן, ד"ר שבח וייס, אשר ידלין, ברוך לוי.
מרכזת הסמינר — מרים קתנדה, מנהלת המדור לבתי ספר על־יסודיים.
הסמינר ייפתח ביום ראשון — כ"ח כסלו תשל"ד (23.12.73) בשעה 16.00 אחה"צ ב„אהלו".
התחבורה יוצאת מבית הועה"פ בשעה 8.00 בבוקר.

מפלגת העבודה הישראלית — מפלגת הפועלים המאוחדת

המערך

מחוז ת"א — מחלקת ההסברה

מפגשים פומביים־הערב

בשעה 18.30 — באולם „יהודית", רח' הירקון 81 — יוצאי בבל — בהשתתפות:

שלמה הלל — שר המשטרה

הפותח: הח' דוד פטל

בשעה 20.00 — בבית ר. מרקובסקי, רח' יונתן 51 — סניף צהלה — בהשתתפות:

תח"כ חיים צדוק

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של חברנו

אריה רון (רובינשטיין) ז"ל

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

ועד עובדי חברת החשמל לישראל

חיפה והסביבה

פרסם בדבר

הלוח החדש בדבר

לאות הוקרה והערכה לעם ההולנדי

שעמד לצד העם היהודי בימי השואה ועל עמידתו האיתנה בימים אלה אנו מציעים לכם להצטרף להמוני בית ישראל ולהעביר לעם ההולנדי רגשי הידידות באמצעות הרשמה בספר הזהב של הקרן הקימת לישראל.

היוזמה למפעל זה באה מתוועד הצבורי להוקרת העם ההולנדי וחיילים משוחררים בישראל הזוכרים יחסה החם של האוכלוסיה ההולנדית בעת שרות חיילי הבריגדה במלחמת העולם השניה.

תעודות ההרשמה יכורכו באלבום מיוחד שיוגש במועד ובדרך הנאותה.

בכבוד רב,

משה לנדוי, יו"ר אגודת הידידות ישראל הולנד
הלל זיידל, יו"ר הועד הצבורי להוקרת העם ההולנדי
רא"ל (מיל.) חיים לסקוב, יו"ר אגוד החיילים המשוחררים בישראל

ההרשמה — 200 ל"י

המען לתרומות:

תל־אביב, רח' צבי שפירא 11, ת"ד 4038 — טל' 287111

האזרח, אל תוותר על זכותך לבחור לכנסת

בדוק אם תעודת הזהות שלך במצב תקין. ולא — תוכל עדיין להחליפה, אם תפנה מיד ללשכת מרשם התושבים במקום מגוריך.

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השמינית

מנויי דבר: אם טרם סלקת חובך לשנת 1973 - עשה זאת בהקדם

לא כאנוסים ולא כמתמוגגים

לפי שעה אין יסוד לטענות כלפי ארה"ב בענין עמדותיה

מאת דניאל בלוך

משקיפים מדיניים בירושלים סבורים, כי השיחות עם ד"ר קי־סינג'ר, שהתקיימו ביום ראשון ושני, היו מן הדיאלוגים הטובים והמועילים ביותר שניהלנו בעת האחרונה עם ארצות הברית. המשקיפים כמעטים למסור פרטים על תוכן השיחות, אך הרושם הכללי הוא חיובי ביותר. משום כך נוצרה אצלנו בעת האחרונה, בעיקר באמצעי התקשורת, אווירת חשדנות כלפי כוונותיו של שר החוץ האמריקאי. אווירה שלובתה על ידי אי התבונה שבהתבטאויות מנהיגי האופוזיציה. משום מה סברו כי ד"ר קיסינג'ר אינו פקיד בסוכנות, אף לא במשרד החוץ הישראלי, אלא הוא שר החוץ של מעצמת־על, המופקד על ראיית הסכסוך במזרח התיכון מזווית ראייה גלובאלית. יחד עם זאת שותף הנרי קיסינג'ר לעיצובה ולגיבושה של מדיניות אמריקאית כלפי ישראל, מדיניות שמאז קום המדינה לא היתה טובה וידידותית כמוה.

אין לצפות כי הממשל האמרי־קאי, ושר החוץ בכלל זה, יסכימו עמנו בכל ויקבלו מראש כל דרי־שה וכל סייג ישראליים. אך מ־כאן ועד להחשדנות מוסאלית, האו־פכת ב„בכיה כללית". ביותר־רים כאסיבים על חשבון אינטר־סים חיוניים שלנו ב„הסביך יהו־די רהבנא ליצין, רב הברוק. יש לקבל כפשוטם את דבריו של־, כי ארצות הברית שותפה לדאגה כנה לקיומה, שלומה ובטחונה של ישראל, אך יחד עם זאת הוא שו־אפת בכל כוחה והשפעתה להביא להסדר מדיני, כדי לבטוע התלק־חות עולמית שמקורה במזרח התיכון. על בסיס גישה זאת ניתן להבין את שאיפתו של ד"ר קי־סינג'ר לעשות כל מאמץ כדי ל־הביא לפתיחתה של ועידת ז'נווה ללא דיחוי. הוא סבור כי למשא־ומתן יש דינאמיקה חיובית, אם מצליח הצעד הראשון. הצלחת ה־פתיחה מעוררת סיכוי סביר להת־קדמות: כשלון הפתיחה יכול להוליך למבוי סתום ולחידוש ה־אש.

משום גישה זאת נראה היה כי ד"ר קיסינג'ר, בבואו לארץ, היה מופתע ומודאג מעמדת השכבות הישראליות ובהסכמה, כי בעל נושאים פרלמנטריים „התפוצצ־ הועידה, עד לפני פתיחתה. אין ספק כי בני עיוז הישראלים הפ־כידו אותו על סיבות התנגדות הישראלית לתפוח ארי"ם ולייצוג הארגונים הפלשתינאיים. וד"ר קי־סינג'ר עמל קשה בפירוק מוקשים אלה. נראה כי ד"ר קיסינג'ר הד־גיש, כי התחייבויותיה של ארצות הברית בנוגע לאפייה של ועידת השלום שרירות וקיימות. ואילו הסיה ארי"ם תהיה טקסית ופורמא־לית ותתבטא בעיקר בנוכחותו ה־אישית של מזכיר ארי"ם. נראה כי הנרי קיסינג'ר שיכנע בישראל, כי האינטרס האמריקאי הסובייטי הוא, כהועידה תתקדם, ללא מכ־שולים פורמאליים, וכי לגבי מע־צמות העל אין כל עניין להפקיע את התכונות המעשית מידיהן.

בנושא הפלשתינאי לא יושבו כל חילוקי הדעות אך הוסכם, כי למעמד הפתיחה של הועידה תוז־מנה רק מדינות; הזמנת משתת־פים נוספים תידון בועידה עצמה, במועד מאוחר יותר. אין ספק כי בעיית הייצוג הפלשתינאית, כמו עצם הבעיה הפלשתינאית, הם מן הנושאים הקשים ביותר; בעניין זה יקשה עלינו לשכנע בצדקת עמדתנו, לא רק אויבים אלא אף ידידים. אפשר שסבת הדמים בדר־כא יביא את האמריקאים והאי־רופים לפתוח, לידי הרהור־מחדש בכל מה שקשור לטבעם המדיני של ארגוני המחבלים.

נושא, שבו קיבלו כנראה האמ־ריקאים את העמדה הישראלית, הוא הנושא הסורי. ארצות הברית מבינה את הדאגה המיוחדת שאנו מגלים לגורל השבויים בסוריה. היא נכונה לקבל את הצעדים הד־פלומאטיים שאנו מתכוונים לנקוט. מסתבר, כי סוריה פתרה את ה־בעיה על ידי החלטתה שלא להשתתף בועידת ז'נווה.

נושא הטוב ביותר, שבו נמצאה שפה משותפת, הוא נושא הפרדת הכוחות. הצלחתו של כל משא־ומתן מדיני תלויה בעצמת האינ־טרס שיש לשני הצדדים להגיע להסדר; שר החוץ האמריקאי הת־רשם בקאהיר ובירושלים, כי נושא הפרדת הכוחות הוא באינטרס של שתי המדינות, ומשום כך ניתן להגיע בו להסכם. אולי אפשר היה להגיע להסכם בנושא זה בקילומטר ה־101, אך אפשר ש־דווקא הסכם שם היה מקשה על כינוסה של ועידת ז'נווה. כמוה שבשלבים הבאים מקבלים כהול־כים קשים ביותר. לפיכך קביעת עניין הפרדת הכוחות כנושא רא־שון בסדר יומה של הועידה הוא בעל חשיבות גדולה ביותר: אם בסעיף זה יושג הסכם, ייפתח הד־רך שאין ממנו חזרה, ושבכוחו להביא להסכמים נוספים אם בש־לב הביצוע של הפרדת הכוחות יתחיל להתרקם יחסים של שיתוף פעולה מעשי בשטח, ויתחיל להווצר מצב של אמון הדדי. ש־הרי במצב הסכסוך הישראלי־ערבי אין להסרה לצפות שלא ש־תביא יום אחד להסדר מדיני ול־שלום אמת.

ההסדר, הציבור והשלום יושגו בתהליך ממושך, שיהיו בו גם התקדמויות וגם נסיגות. התהליך שיהיה מורכב מהסכמים שונים ו־מנוגדים ומהבנות ומשיתופים של ביצוע, רק אם נעמוד בהבנות אלה, תתחיל להתרקם אוירה של אמון הדדי, שעשויה לפלס דרך לשלום. מכאן החשיבות הרבה המיוחדת למשא הפרדת הכוחות, כשלב ראשון בדרך ארוכה.

שר החוץ של ארצות הברית הצ־ליח לשכנע את ראש הממשלה ואת השרים אלון, אבן, דיין וספיר, שעצם עוזה בכוונות כתנאיו וב־אמיתות ההבטחות שניתנו עד כה. ברור כי מרבית ההבטחות טרם עמדו במבחן המעשה, ועוד תהיה ההזדמנות להיווכח כיצד יוגשמו. אך הסיכום הכולל עד כה הוא חיובי. יצוין כי ארה"ב לא הפ־עילה עלינו כל לחץ בנושא הסו־רי, מתוך ידיעה כי הסורים לא ימלאו את התחייבותם בעניין השב־ויים. לפי שעה אין לנו כל יסוד לטענות כלפי ארה"ב, אף כי ד"ר קיסינג'ר עיצל בקצב מהיר מסל־גא, מתוך ידיעה שכל השהייה ועיכוב עלולים להפל בסיכויי ה־התקדמות.

נכון אמר שר הבטחון משה דיין, כי אנו הולכים לועידת ז'נווה לא כאנוסים וגם לא כמת־מוגגים. תהיה זו טעות גדולה אם לא ננצל נסיון יחיד בסוגו זה, הראשון מאז 1949, לדו־שיח ממשי בינינו ובין הערבים. אך בל נשלה את עצמנו ובל נתלה תקוות מופרזות בסיכויי הועי־דה. עלינו ללכת לועידת ז'נווה מתוך ידיעה ברורה מה אנו רוצים להשיג, על מה אסור לנו בשום אופן לוותר. ובאילו נושאים אנו יכולים להרשות לעצמנו גמישות. נודעת חשיבות רבה לעובדה, ש־ההחלטה ללכת לועידת ז'נווה נת־קבלה פה אחד, כשם שנתקבלו פה אחד החלטות בנושא הסורי ובעניין התנגדותנו לייצוגם של ארגוני המחבלים בועידה.

„פאטא־מורגנה" או מציאות?

פטר לגר ב„האנובר אלגמיינה"

יום ו' 10.30 בז'נווה

מה יקרה בז'נווה הוא ניחושו של כל אחד. אין צורך שנזכיר לעצמנו כי הועידה עלולה להעיר סכנות נוספות אל תוך תבונת־הבריעה של המזרח התיכון. אין זה כן הנמנע כי כתוצ־אה או טיפול כושל מצד המעוניינים להכשיל את ועידת ז'נווה תהא מצב שהוא מסוכן עוד יותר מהמציאות הנוכחית. הכרזות שבאו מבירות ערב בתוספת מעלליהם האחרונים של המחבל־ים לייצג את העניין הפלשתינאי מחזקים את ידי הספקנים ביחס להליכה לז'נווה. גם פרובוקציות, פורמאליזם והסרות ל־מיניהם הקטינו מראש את האפשרויות לדיון ענייני למען שלום במזרח התיכון. כל זאת יש לזכור ולהזכיר במיוחד לאלה הסבורים שעצם קיום ועידת ז'נווה יש בו משום פעמי משיח.

אולם יש צד שני למטבע. על אף הסכנות והמכשולים אסור לשכוח שתהיה זו הפעם הראשונה שנציגים רשמיים של ישראל וערב יישבו בצוותא מאז הועידה האומללה בלוזן שנפתחה לפני קרוב ל־25 שנה. יש גם לזכור שמעולם לא התנהל משא ומתן ישראלי־ערבי בדרג גבוה כל־כך כשל שרי החוץ. עובדה זו כשלעצמה אינה ערובה להצלחה, אך צריך להיות ברור שבלי מיפגש לא יושג השלום המיוחל.

הכרה זו היא שתביא את משלחת ישראל לז'נווה. ודאי שקיום הפער הגדול בעמדות שני הצדדים מכביד מאוד על התקוות. אולם אין להתייאש בגלל ניגודים אלה. ללא דיונים, ופשרות משני הצדדים לא ניתן יהיה לגשר על הפערים המפרי־דים בין תביעות ישראל לבין דרישות הערבים. מצד ישראל כבר אמרו דוברים רשמיים ומיודעים כי אנו מוכנים ללכת לקראת הערבים „יותר במחצית הדרך" וכי — והכוונה כאן אינה גיאוגרפית — גלויה גמישות מירבית ככל שירשו צרכי הבטחון של ישראל. אף כי לא שמענו הדים דומים מצידה האחר של הגבעה נלך לז'נווה בתקווה, כי זה צעד ראשון, כמצעד אלף המוליך לשלום.

התביעה לסוריה בעינה עומדת

אם ממשלת סוריה משלה את עצמה, כי סירובה להשתתף בועידת ז'נווה — בין אם הסירוב סופי ובין אם אין הוא אלא טכסיס — משחרר אותה ממסירת רשימת השבויים הישראלים וביקור באי־כוח הצלב האדום אצלם, על ישראל להודיע בלשון שאינה משתמעת לשתי פנים, שלא תהיה הפוגה בתביעתנו ובגיוס דעת־הקהל למען שחרור השבויים.

בהסכימה להשתתף בועידת ז'נווה הביעה ישראל את נכונותה לנהל מו"מ ללא תנאים עם כל מדינה ערבית שלחמה נגדנו, ולהגיע אתה לידי הסדר מוסכם. אם מנסה סוריה לפרש את ועידת ז'נווה כועידה של נסיגה, או בלשון עדינה יותר „ביצוע החלטות מועצת הבטחון" יש בסירובה להשתתף בוועידה דבר התואם יותר את שלוחת הלאומית של ועידת הרשום כאשר את רוח ועידת ז'נווה.

בידי צה"ל עדויות, ישירות ועקיפות, על הריגת שבויים, על התעללות בשבויים פצועים, ועל יחס אכזרי כלפי שבויים שנשארו בחיים. זהו המשך היחס הברברי של סוריה, הן כלפי שבויים בתקופות קודמות והן כלפי המיעוט היהודי שהתעכב כחוץ לחוק.

ישראל ודעת־הקהל הנאורה בעולם לא יתנו לבעיית השבויים — ובהקשר זה גם לבעיית המיעוט היהודי שם — לרדת מסדר־היום. לא ייתכן שממשלה הנוהגת בצורה כה בלתי־אנושית בשבויים ובאזרחים תוכל לתפוס את מקומה במשפחת העמים הבין־לאומית כשווה בין שווים.

על ישראל להפעיל כל האמצעים שבידיה ולגייס את מצפון העולם כדי להביא לשינוי מהיר ביחסה של סוריה לשבויים ולמיעוט היהודי. גם את ברה"מ אין לשחרר מהתחייבויותיה. ישירות כלפי ארה"ב ובעקיפין לישראל, כי אחד מיסודות ההסכמה לועידת ז'נווה היה — חילופי שבויים. ברה"מ נתבעת להוכיח את כנות מאמציה להגיע לידי הסדר צודק — וזו ההזדמנות הראשונה לכך.

פשע המחייב תגובה לא־קונבנציונלית

חוטפי מטוס „לופטהאנזה" הסגירו את עצמם לשלטונות כווית ומצפים לשפת שחרור. אך נראה כי דעת הקהל העולמית אינה נוטה להירגע הפעם במהירות הרגילה. הטבח המזעזע בנמל התעופה של רומא זיעזע את אירופה כולה. אותה אירופה שגילתה עד כה, רובה ככולה, מידה מדהימה של סלחנות כלפי הרוצחים והחוטפים, מוכה הפעם, בבחינה פסיכולוגית, לצע־דים של ממש למלחמה בפיראטיות האווירית הרצחנית.

הקולות הנשמעים כיום באירופה, באגודות העתונות, מרחיקים לכת עד כדי השמעת התביעה להטלת עונש מוות על החוטפים, על־פי נוהל מהיר ומיוחד, שיפסק את הרצרצת הארורה של חטיפות נישנות, במטרה מוצהרת להביא באמצעות הזדקקות לרציחות חדשות לשחרורם של הרוצחים אשר כבר נתפסו ונכלאו. ההסתייגויות של ממשלות ערב ושל ארגוני החבלה מן הטבח ברומא מעוררות עתה לצד וספקנות, ומשכנת התביעה לחייב את ארצות ערב לפעולה של ממש נגד הארגו־נים, המחייבים עקרונית את פשע הפיראטיות והרצח — אפילו מסתייגים הם, כטכסים תכסיסיים, ממעשה זה או אחר, רק משום שלא עלה יפה או החטיא את המטרה.

הסכנה היא שהסערה תדעך לבסוף ושוב תבוא הרגעה, עד לטבח הבא. אין ישראל יכולה ליזום לבדה פעולה בלתי־קונבנציונלית למלחמה בפשעים, שהמחוקקים אף לא חלמו עליהם בימי כתיבת החוקה הפלילית. יוזמה ישראלית מעין זו עלולה היתה להיחשב לביטוי של אינטרסנטיות פוליטית. אך ישראל זכאית ואף חייבת לעודד גורמים כגון האגוד הבינ־לאומי של טייסים, האינטרנציונל של פועלי ההובלה ואף מדינות ידידותיות לתרגם הפעם את הזעם הכן ואת הדיבורים הנמרצים לשפת מעשים, המדבירים את תופעת הפשע.

יומן ז'נווה

הברברים של ימינו

מאת חגי אשד, שליח „דבר" בז'נווה

כתב גרמני בכיר אמר, שהוא הקיא, פשוטו כמשמעו, כל הלי־לה כאשר האזין לתיאורים על התנהגותם הרצ־חנית של אנשי הפתוח הפלשתינאיים. קודם ברומא ואח־כך באתונה. כתב אמריקאי אמר, שהתנהגות כזאת מוכיחה את צד־קת עמדתה של ישראל, המסרבת לבוא ולשבת עם ארגוני־הטרור הפלשתינאיים. „עם אנשים כאלה אי־אפשר לדבר" — הסכים איתו כתב צרפתי, וברוח זאת אמר כתב הולנדי, כי בארצו נשמעת טענה מרכזית נגד כוונות ערב, שהב־ער דברי ההתייחסות במעשה הר־צח: לא כולן הסתייגו מהמעשה, וגם ההסתייגות היתה רק כהתבר־ות שבמעשה עצמו ובציפייה, ולא מגני מוסרי.

ככל שקט בתדהמה וברגישות הרוחות של מה שקרה, כן הלכו ונחלשו הקולות שנשמעו בהסתנות בתגובה הראשונה והשנייה, כי יש גם צד שני למטבע, וכי הפירוק זה מחזק את הצורך בסילוק ה־גורמים להתרצדות ולהסתולתות. ככל שעבר לחלוף השלום הראשון, כן גברו הקולות התוקפות ש־אליו הגיעו הפעם הפלשתינאים. וכפי שאמר אחד הכתבים האישל־קיים: כמצם אלה הם הברברים של ימינו. ותוך שיחה הוא הצביע על גליון „הראלד טריבון" מיום ב', בו מופיע מאמר של כתב מבירות לקראת ועידת ז'נווה, בתוכו זה מתואר שכרון העוצמה הזורם ש־תוקף את 100 מיליוני הערבים כאן והצלחה הצבאית שלהם במלחמת יום־הכיפורים, כאשר נדמה להם שיש בידיהם נצחון צבאי, אחווה מדינית וכוח כלכלי של נפט דרדו־רים. איש לא הזכיר את ה־פליטה המוסלמית לסיציליה. ואחד מכתבתו תהר ונאמת עוז ושוב: „עוד יהיו לנו מרוה רבות בחוד־שים הקרובים הללו".

ההטורים והכרזות אלה לא יד־חקו. כמובן, את השיקולים הכל־כליים והמדיניים, המחייבים את מדינות אירופה לקיים יחסים תקי־נים עם מדינות־ערב ואף להצ־לות חוכים מארצם על פני הים־סים אלה. אבל האמת היא, שבעת לפני ההתקפה־הרצח האחרונה הס־תמנה הקשחה מסויכה בעמדתן של תשע מדינות השוק המשותף בועידת הפיסגה של ראשי מדי־נות אלה בקופנהאגן כנגד מדינות־הנפט הערביות. מוקדם מאוד, כמובן, לראות תגובות חלקיות ד־קסוטות אלה כמסכת מדינית מו־צקה ומגובשת. אבל מותר אולי להצביע על ראשיתם של תהלי־כים חדשים או על הורעים. שמו־רה זה עתה לשכר התהליכים. ה־עתידים להשפיע בעתיד רבה על ההתפתחויות במזרח־התיכון באזור ואף על ארגוני ועידת ז'נווה בכוונת הכוחי.

התהליך האחר הוא התחלתה ה־אפשרית של פילוג מחודש בעולם הערבי לאחר האחדות החלקית הד־זמנית, שהושגה בעקבות מלחמת יום הכיפורים. התקפה־הרצח הא־חרונה ברומא, לפי כל הסימנים, בתמיכתם ואף אולי ביוזמתם של העיראקים ושל הלובים. אין גם להניח, שיהיה זה מעשה אחרון מ־סוגו. כלומר — המערכה הערבי המכוון נגד מצרים ונגד מדיניות המבוססת על הבנת המטרה של נסיגה ישראלית. באמצעים מדי־ניים בעזרת ארה"ב. אם תיכשל מדיניות זאת. יגרום הדבר לש־

(המשך בעמוד 15)

אל נסמוך רק על קיסינג'ר

כדאי להדק מגעים גם עם ידידים אחרים בממשל

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

אחת הפרשיות המדיניות מתקו־פת המלחמה שטרם תתבררו כל צרכן היא המיקח הישראלי־אמרי־קאי על הרכבת האווירית. זהו מח־זה־בתה, שנמשך כשבוע ימים, בהתכתשותם הרצופה של כמה גי־בורים ראשיים, אמריקאים וישרא־לים, עם סוף טוב: בבוקר יום ראשון ה־14 באוקטובר, יומה הת־שיעי של המלחמה, יצאו לישראל מטוסי ה„גאלאקסי" הראשונים עמו־סי ציוד. אך יותר משהתנהלה ה־הצגה לפני הקלעים היא התנהלה מאחוריהם, בחשאי, ועל כך יש גירסות שונות.

כידוע, היו האמריקאים והשגרי־רות הישראלית כאן בטוחים לבט־חון, שמלחמת יום כיפור עתידה להימשך זמן קצר ולהסתיים בנצ־חון ישראלי מוחץ. בימים הראשו־נים עשתה השגרירות את כל ההכ־נות למאבק על הוכחת צידקת הני־צחון הישראלי הצפוי. בצד קי־סינג'ר הרכב על ההלכים הדרו־שים להשגת הסדר לאחר מכחנה של ישראל. ביום השלישי למלחמה — שהיה כנראה יום ההתפכחות גם בממשלה בישראל, עברה על המערכת המדינית בוואשינגטון תהצגה. ישראל, שביקשה גם קודם אספקה, החלה להילחם על כך בכל כוחה, אך בחשאי. הממשל היסס וניסה „להוריד" את ההחלטה. הועלו אסמכתאות. אך כנראה רק לציוד, שנרכש לפי חוזים קוד־מים, ובכמות זעירה בהשוואה לצ־רכים.

הדרישות הישראליות בוואשינג־טון שהתמקדו על מברקים בהולים מהארץ, הלכו והחריפו. בשלב מ־סוים הסכימו האמריקאים להיענות להן, אבל היתנו הסכמתם בכך, שישראל תעמוד במטוסי צי־אל להובלת הציוד. יומיים ניסתה ישראל להשיג מטוסים — במטוסים ישי־רים, באמצעות „אל על" ולבסוף בעזרת יהודים בעלי קשרים בחב־רות תעופה ובעזרת פוליטיקאים אוהדי ישראל שיש להם השפעה בחברות אלה. אך המאמץ היה ל־שוא: החברות סירבו. בשלב זה אמרו האמריקאים: אם אתם אינכם יכולים לשכור מטוסים — נשכור אותם אנחנו. (היה לכך תקדים בר־כבת אווירית לויטנאם), אך גם הם לא הצליחו בכך. הסתבר, שמה ש־היה אפשרי בויטנאם, בה הסכנה היחידה למטוסים היתה כאש מן הקרקע, אינו אפשרי במזרח־התי־כון, כאשר נשקפה סכנה שמטוסי אויב יתקפו את הרכבת האווירית. התנאים שהציבו חברות הביטוח הפכו את שכירת המטוסים לבלתי־אפשרית. לפי גירסה הרווחת כאן אמר אז קיסינג'ר לישראלים: אם כן, נטיס את הציוד במטוסי חיל האויר האמריקאי. הישראלים נשמו לרווחה, אך מהר מאוד הסתבר, שזה „לא הולך": הפנטאגון מסרב. לפי אותה גירסה כעין קיסינג'ר, ששר ההגנה שלזינגר הוא המעכב את ההחלטה. מקורות שהפצילו לי־חן על שלזינגר להשיב דברי מפני דברים אחרים: „מה אתם רוצים ממני?" שאל, „לכו אל מחלקת המדינה".

אחר־כך, מיטבה אחרת גירסה, בחר קיסינג'ר להאשים את סגן שר ההגנה ויליאם קלמנטס בעיכוב המשלוחים. כתוצאה מזה נעשה קלמנטס, כמעט ועתה אחד ה־נושאים העיקריים במברקים ובמב־רקים ובשיחות הטלפון בין תל־אביב ואשינגטון. לפרות שקלמנטס הוא פקיד בכיר בממשל האמרי־קאי, והעתו באמת אינן אוהדות ביותר לענין הישראלי, הרי בכבט לאיזור נראה הבכור שניתן לו ספ־רו בבקשת. הלבשים האמריקאים, אך, כפי שמשתקף, כביכול. באותה גירסה — כלהפת קיסינג'ר בקלמנ־טס. נסתייבר בפרס. שבת, כאשר לקיסינג'ר, השדר קבע, כנראה, בגו־כה חד־משמעי, שאם לא תגיע האספקה מייד צפויה ישראל לאבי־דות כבדות ואולי גם לתוצאות חמורות יותר. ניקסון התערב וה־רכבת האווירית יצאה לדרכה.

יש לזכור, כי מאז כונה קיסינג'ר בספטמבר לשר החוץ הוא מפעם מעין „נשיא לעניני חוץ" של ארה"ב. שליטתו במחלקת המדינה ובמועצה לבטחון לאומי מאוריאור־לית: הוא הדובר היחיד של מדי־נות החוץ, המוליט היחיד, הכול־יכול המתערב בכל ענין כמעט. אנשי מחלקת המדינה, מסגן השר ראש ומטה, בבירה שניתן להם באחרונה להתבטא בפומבי, עוס־קים בעיקר בפרשנות דברי קיסינ־ג'ר. [illegible] הממשלה פוליטיקה מזרח־אירופית אך אפילו ישראלית. אך בבירה פונה את נוהגי הבעיות האמרי־קאיים.

נדמה שבמהלך המלחמה ואחריה, לבד מאותה התערבות בודדה של הנשיא, קיים קיסינג'ר שליטה מל־אה במדיניות המזרח־תיכונית. אם אכן, כפי שמסתבר, ניסה לערא־לים את „הסכנת" בעייתו הרכבת האווירית בתכססים של פקיד זה או אחר, אפשר לשער שלא היה זה בעיקר אלא תמרון הטקטי. (שבחינה להשגת הצרכים המוכ־פת של הפגנים היו השיגות בנרא־שית המלחמה שקולות כנגד חד־שים ישנים בימים רגילים), קיסינ־ג'ר רצה להרויח זמן על רקע היחסים עם הסובייטים (ביום הש־ביעי הגדיר את האספקה שלהם לערבים כ„מתונה". הוא ידע אז שהאמת שונה לחלוטין); על רקע כבבלות בתכניות האספקה האמרי־קאית בעבר ואולי גם. כפי שאו־מרים ידידיו בקונגרס, מתוך רצון להכין את הרקע ללחצים על ישר־אל לאחר המלחמה. קשה לקבל את הגירסה הזאת כבאת האחרים. יתכן, שיש בה מידה מופרזת של חשדנות ודעות קדומות. אך קשה לקבל גם סיפורים ביוצא, כנראה, מפי קיסינג'ר, המתארים את קלמנ־טס או פקיד אחר כגיבורי המשי־עה האמריקאית, בימים בהם היה גורל ישראל תלוי באספקה זו.

כך או כך עובדה היא, שקיסינג'ר, פרט להתערבותו הנזכרת של ניקסון בשבת, הוא הכתובת היחידה של ישראל בממשל האמריקאי מאז כונה לשר. נדמה, כי זו נקודה

(המשך בעמוד 15)

הבנק הבינלאומי הראשון מודיע:
כל קנטינות השקם, לאורך כל קווי צה"ל, מקבלות
המחאות בנקאיות והמחאות שי של הבנק הבינלאומי הראשון
והבנק הישראלי לתעשיה, באילו היה זה כסף מזומן.

שלחו לחייל שלכם
המחאות בנקאיות והמחאות שי
לצורך קניותיו בשקם, לנוחיותו ולהנאתו.
הכנסו עוד היום לאחד מתוך 45 סניפי
הבנק הבינלאומי הראשון
והבנק הישראלי לתעשיה
ורכשו עבור החייל שלכם
המחאות קניה לשקם.
הבנק החושב על טובתך גם בימים אלה
הבנק הבינלאומי הראשון
לישראל בע"מ
סניף ראשי: שד' רוטשילד 39, תל־אביב, טל' 622311.

רק"ח מקווה להיבנות בבחירות מאווירת המלחמה

מאבק מסובך ברחוב הערבי

מאת אהוד יערי

פחות כשבועיים לפני היום ה־רבע, עדיין מתנהלת מערכת ה־בחירות במיגזר הערבי בהילוך נמוך. אין הכונה מיוחדת, ואדי־שות בעינה עומדת, גם אם יש שינוי במצב הרוח הכללי. המל־חמה מרפה את כל התושבים ה־ערביים. „חזרנו לשנות ה־50 ה־קודמות", אמר אחד הפעילים ה־ערביים. „שוב מעמידים בכפרים [illegible] שאלה לגבי כוחה של יש־ראל". התבואה — התעוררות ב־[illegible] קיצוניים, שבחלקם הרכינו [illegible] וסתבר פה עד כה.

למלחמה תהיה, ככל הנראה, השפעה עמוקה על ערביי ישר־אל. כיצד בדיוק תתבטא — קשה לדעת. אבל הבחירות הפעם משמשו אינדיקציה חשובה. המפ־[illegible] כרגע הוא אמנם על קולות בבעם, שאין תושבים מעבר לכך. [illegible] לאמיתו של דבר זוהי התי־[illegible] של המערכה הפוליטית, [illegible] שועלים בני המיעוטים. ובר־אש לראשונה — האם תנוק רק"ח בדרגת מפלגה יציגה של ערביי ישראל.

כ־180,000 בעלי זכות הבחירה ערבים ודרוזים (מתוכם יצביעו בפועל כ־75 אחוז) יוחרצו, לפי ה־[illegible] את גורלם של כ־12—11 מושבים בכנסת. ועל רקע המירוץ [illegible] ברחוב היהודי שלה, אי־[illegible] בשקלים של הקולות הער־ביים. הליכוד אינו מאיים לגרוף [illegible] גדולה של קולות ערביים. [illegible] יותר יצביעו אמנם לין ראי־

כל גסר־ארידי למפלגתם כנגד בכנסת. אבל המערך עלול הפעם לאבד בכוחו, בצורה כש־מעותית וקולות יעבור לרק"ח. ב־מלים אחרות: הקולות שיעברו ל־רק"ח יוסיפו לליכוד כנגד המער־ך. מכן בכל מקרה לא תכוחף רק"ח בקואליציה.

המערך, כמובן, משתדל להבליט פאראדוקס זה בהסברה שלו. אבל רק"ח ויכבת כעת על הנוס כבי־חינה תעמולתית. הנושא המרכזי של חבריה הוא בערך כזה: נצ־אפוה כל אזהרותינו נדבר בכשלון „מדיניות הכיבוש". והישגים ה־ערביים נרכשו בעזרה סובייטית כבירה, וזו השעה שערביי ישראל יצרפו קולם להתעוררות הכלל־ערבית. בחסות סובייטית. כדי ש־יוכבה כפכדם להבא, בשעה שי־בואו לדון בהגדרה עצמית לפלש־תינאים. הדרך היחיד לעשות זאת היא להצביע ו'.

מעבר ההרצאות ברוח זו אין מנהיגי רק"ח נכנעים גם מפי־מוס בלשון של דיבורים גסים ודר־מיות שקופות על „גבורת החייל המצרי והסורי", בצד תיאורים של ההמוטסות פגיעת בישראל. אבל חביבי בהופעה בקלנסואה. שבמ־כולים והופיק זיאד באשפה בר־דיראלאסד שבגליל המערבי אף יחוד מקום נרחב להתקפת אי־שית על גולדה מאיר, נוסח הקר־יקטורה ה„סטריפרית" שבספר־כב צהרבה, „אל איתיחאד".

התערבה הנפוצה כרגע היא ש־הבינה הבחירות להתחדדות תהוה־פך. בבחירות אלה נרשמה לפער־דך לליה קלה, בגבולות של אחוז — אחוז וחצי מסך הקולות הערבים. ואילו לרק"ח נרשמה ירידה של שלושה—ארבעה אחוזים. על סמך תוצאות אלה קיוו במערך לצמות ל־80,000 קולות ערביים לכנסת, כשהלקו בין רשימת אמת ושתי רשימות המיעוטים המסונפות אליה. עתה ניתן לצפות רק לכ־70,000 קולות ואילו רק"ח מקווה לגידול ריאלי בכוחה עד כדי 40—45,000. גם המפד"ל, שהאמי־נה בהכפלת קולותיה, תצטמק ל־10—11,000 קולות. גח"ל ול"ע יקבלו כמה אלפי קולות כל אחת, ויתר המפלגות היהודיות יזכו ב„פירורים" קטנים.

לשון אחרת — המצפוי כרגע הוא, שרק"ח תגדל משלושה חב־רי כנסת לארבעה (יש מבבאים — חמישה), למערך ולשותפיו יהיו שישה חברי כנסת שייבחרו בקו־לות ערביים, למפד"ל — אחד. והיתר יתחלק בשיעורים קטנים בין רשימות אחרות: חצי מנדט לגח"ל, חצי מנדט לליה"ע וכו'.

זוהי, כמובן, הערכה בלבד, ש־אינה מתבססת על סקרים או כש־אלים, אלא על „מישוש הדופק" בלבד.

אבל גם בכך אין להסתפק. אמרי־נו, שהמערך עלול להפסיד הפעם מנדט אחד, ואפשר יותר, של קו־לות ערביים. אך המפסד יהיה גדול יותר אם לא יושתו כהלכה קולותיו של המערך. וזוהי בעיה קשה ומסובכת.

במה דברים אמורים? בגלל אחוז החסימה (16,000 קולות) וחוק באדר־עופר, קיימת סכנה שאלפי קולות שיקבל המערך יירדו לט־מיון מפאת חלוקה בלתי נכונה, כך, למשל, עשויים אלפי קולות בדר־ווים של המערך להתבזבז, אם לא תעבור רשימה צ"א של שייך חמאד אבו־רביעה ושייך חסן גדיר את אחוז החסימה. הבעיה היא, איפוא, כיצד למתן את הנטיה ה־גוברת להצביע במיגזרין ל„אמת" כן יהיה זה „בזבוז בלי תוצאות".

ואולם אם תעבור רשימה צ"א את אחוז החסימה, יסייע עודף ה־קולות שלה לרשימת המיעוטים השניה, ר"א, שבראשה סיף־א־דין זועבי. ואז יכנסו עם זועבי לכנסת גם גאבר מעדי הדרוזי ו־אולי אפילו מסעד קסיס הנוצרי.

באופן מיוחד סובל המערך מן הרשימה הצבאית (ר"א) של חב־רי הכנסת היוצאת דיאב עובייד ואליאס נחלה. מבוזידים בתקציב בחירות גדול. מגלים עננים אלה פעילות נרחבת ומובטחים להם. כנראה כ־5,000 קולות ואולי יו־תר. ככעם כל הקולות הללו ייצ־או מכיסו של המערך. ופרוש הד־בר, חצי מנדט שהולך לאיבוד.

הרבה תלוי עדיין בעניינים, ש־אינם קשורים במישרין למערכת הבחירות. מזג אוויר כשופר יכויע. לפי ההנוהגה, למערך. כב־מיזי לקח יבואו גם בגשם. הא־ווירה בפתיחת ועידת ז'נווה. המ־צב לאורך קוי הפסקת האש. כל אלה יכריעו את כיוון הצבעתם של אלפי ערבים. ובפרט, דבבית הצעירים, שזו להם פעם ראשונה ללכת לקלפיות.

„המדינות החולות" שבאירופה

מיוחד ל„דבר"
מאת ג'וזף קראפט. לונדון

כאשר בועידת ארגון נאט"ו בבריסל ובנאומו לפני אגודת „פילגרימס" בלונדון, פתח קיסינ־ג'ר מה שנראה כדו־הרב בגדי־נות הנשיא ניקסון כלפי אירופה. השאלה עתה היא רק אם ממשיך אמריקה ללכת בעקביות בדרך שהתוותה קיסינג'ר בנאומיו האחרונים.

המפתחה קשה וודעה אמריקאית לרוב, כמוס למדבר ב„טיפול הרפואי" שנזקקות לו שלוש ממ־שלות אירופה — זו שבפאריס, זו שבלונדון וזו שבבון. „הטי־פול הרפואי" כרוך בהיתוך בראש של תכלהה כחידה, שקיסינג'ר כה הורגל בה בשעת שירותו הבכי־סות בתחום הדיפלומאטי.

עד שיצא קיסינג'ר למסעו האי־רופי האחרון, לא היתה למעשה לנשיא ניקסון, ואף לא לקיסינג'ר עצמו, מדיניות אירופית ברורה ומגובשת. הכיוס הפתרון רק במדיניות ה„דטאנט" עם ברה"מ, בעניין סין ובוייטנאם. והקוד־הסובייטי כעצה גם לבוא. הם בידר קאת כהיר ה„דטאנט". אי לבחות חלק מבגה. השלום בחרב אירופה, אולם כל איפת שהאי־רופים הצה להשביע את מהאים על „הזורדתם בדרגה" בהלים הצד־דיפלומטיה האמריקאית. ניצר בהם הני־טיא ניקסון וקיסינג'ר של שאינם רואים בעין יפה את ההוללים האמריקאים לפנך ה„הפגרה", הנעלים הוויא ברוח התורה של הדיגול הגדול.

עתה הכרו יהוד בהיית במשבר האנרגיה. בעיית הגבנה המיכוך והבטיות הרשמת של הבנה וצדיד־ וית כללית, ואילצו את הנשיא ניקסון תמוכשל כלו לשאת עי־נים לאירופה. והפעם ברצינות. קיסינג'ר נאלץ להודל בהקלגת על גם את דיבוהו על ה„הרכה", כפי שנתן את ההוראה למדיניות האמריקאית עתה, ולהחזר אל המ־דיניות האמריקאית המסורתית לג־בי אירופה, פירוש הדבר — לפ־רד את הקהילה המערב־אירופית. כדי לתת הפעם פארטנר נאות לארה"ב בשותפה האטלאנטית.

נושאי מדיניות האירופית הק־שבת ובמנהגי השוק האירופי, הטי־עה עם קיסינג'ר בבריסל. ניצג כולם בהווי להכליך האמריקן של קיסינג'ר. אך הצרפתים, המוסיפים לדבוק בכליכם בגי־קולים שלי־טיים, יצאו נגד קיסינג'ר על יסום שלא מיתן בהם בעניין המשבר במזרח־התיכון ובעניין ה„הפגרה" עם ברה"מ. המערב־ערבית הבכד־בים הביצו המיכתם בשיעון הצר־פתי. הגרמנים בבעה רפה, ואילו הבריטים בפה מלא.

עתה צריך קיסינג'ר להביא את צרפת, גרמניה המערבית ובריר־טניה לשיתוף־פעולה עם ארה"ב בכניות הכספיים. עתה קל יותר להגיע לכך באשר בימי חייו של דה־גול, שהיה, כידוע, אויב ללא פשרה לקהילה האירופית.

בצרפת הולך המשבר המדיני ומחריף. הנשיא פומפידו, יורשו של דה־גול, איננו בקו הבריאות ואפשר שיפנו פטרים. כבר עתה נוסד דם מאבק על הירושה. לא ירחק היום וצרפת פוליה תפנה בדרך למליוס, אך לפי שעה מהד־ייב המאבק ומאלישי הפוליבי. את בעלי הפירוד לשבקה כחי עם מורשת הדגול ולהתגייע בקיסינג'ר אתות.

קאנצלר גרמניה ווילי בראנדט יכול היה להחוף את צרפת ליתר שיתוף־פעולה עם ארה"ב, כך לפי־הת עיסו ברכב. אך הקאנצלר הספיק כנראה לבזבז את מרצו במאמצים להגיע לכלל הבנה עם המז־רח האירופי. עתה השאומים או־הו את הברית בממשלה בהימני שישר כהודעות, ולפי כל הסימנים אין לו חשק רב להפעיל לחץ על צרפת.

גם ראש ממשלת בריטניה, אדוארד הית, יכול היה לסייע לגי־שור על פני הפער שבין השותפים האטלאנטיים. אלא שהית נתון במצ־וקה קשה, שנוצרה בהלכן מהנ־עלת בריטניה לשוק האירופי. עליו לשמור בהוראות השנים מה־הצטרפות לשוק ולכן אינו יכול להרשות לעצמו בריבים עם שות־פיו החדשים. בכך מוסברת הסי־תיעותם של הית והכל ממשלת בריטניה מבכה מהללים של אי־צהתימירית, כמו מהלליה במשבר המזרח־תיכוני ובהתפתחויות אחרות, והתבטאויותיו החריפות של הית על חשבון קיסינג'ר.

המסקנה היא, שהקבלת קהילה אירופית במסגרת השותפות האט־לאנטית היא ענין לבבו מבודד המעצבה תהיה אטית וקשה. אם יכולו קיסינג'ר לחדש בעדיהם של השותפים האירופיים, אם יתמצק בויכוח־הראש המלכותי בבקים להתיר להשלמת כלאומיים הבריט־בות, נשקפה סכנה שבמשל הנר־ה באירופה לא יבהיים בטוב. מוטב היה אילו דבק קיסינג'ר בעקביות בעקרון הכללי של ציר־ה אסיהצולה ואילו השאיר של ציר־ הבריסה. [illegible]

ועידת ז׳נווה - פקעת מסובכת ומבולבלת

איך רואה „אקונומיסט" את ועידת השלום

קיסינג׳ר הצליח, כנראה, לשכנע את הגברת מאיר ואת הנשיא סאדאת לבוא אל שולחן הדיונים בז׳נווה, אך מה יתרחש ליד אותו שולחן הדיונים — נראה עדיין כפקעת מסובכת ומבולבלת.

ובכן, ובהנחה שאכן יבואו כל המוזמנים לפתיחת הועידה — מה יקרה אז?

מובן שיושמעו נאומים. שרי החוץ יופיעו בפני המצלמות, ולאחר מכן יתפזרו המשלחות לבתיהן — עד למועד כלשהו בינואר, כלומר לאחר הבחירות בישראל והקמת ממשלה חדשה. הבחירות בישראל נקבעו אמנם ל־31 בדצמבר, אך הרכבת הממשלה עשויה להימשך זמן ניכר, אולי אף מעבר לאמצע החודש ינואר.

כן קיימת האפשרות כי לאחר הפתיחה הרשמית ייערכו גם דיונים במשך כמה ימים בין ישראל למצרים, ואולי גם עם סוריה, על „ניתוק המגע" בין הכוחות בקווי הפסקת האש המפותלים במידה מסוכנת. המצרים עומדים בתוקף על דרישתם להפרדה בין הכוחות — בצורה הנוחה להם — ולהסרת הכיתור בבנין „מחמס" צבא מצרים את קו הפסקת האש ביום בימכו, במהוה התילה וכמעט ללא הפוגות. מאז התמוטטו השיחות בקילומטר ה־101 בסוף נובמבר.

עלינו להבין לנפשם הן של הישראלים והן של הערבים, הנפגשים עתה בז׳נווה לראשונה מאז המשא ומתן על הסכם שביתת הנשק ב־1948—49. כל צד צופה על משנהו בעיניים חשדניות ועוקב אחר צעדי השני בזהירות מירבית. ברור שאין הירבים אותם אינם בוטחים בזולתו. אין הם יודעים עדיין אפילו על מה יידבר בועידה ולפי איזה סדר. הבעיות נראות כבלתי ניתנות לגישור. גם עצם ההליכה לועידת השלום נראית בעיני הצדדים כסיכון. יתר על כן, בעקבות מלחמת הדמים האחרונה, מאשימה ישראל את מצרים ואת סוריה ברצח שבויים ישראליים ובעינוי שבויים אחרים. מצרים הגיבה מיד בהאשמת הנגד נגד ישראל. שני הצדדים נגשים לועידה כ„שאצבעותיהם על ההדק", כאילו במו ובכור עצמם להשיג שלום — אם אפשר, ולא — תתחדש המלחמה. עתה, לאחר מלחמת יום הכיפורים, שוב אין לזלזל באיומי המלחמה מצד מצרים, כפי שזולזלו לפני כן.

הנשיא סאדאת הבהיר מראש שאין הוא מוכן לדון או להתפשר על פחות מהחזרת חצי האי סיני כולו למצרים. חזקה עליו שגם ראשי הצבא שלו לא יניחו לו להתפשר על פחות ממילוי כל הדרישות. לכל היותר, מוכן הוא להתפשר על הסכם מוגבל לפירוז השטחים המוחזרים. אבל גם אז לא יתפשר על הסכם שלום כל עוד לא יבואו שאר מדינות ערב על סיפוקן.

הישראלים באים לועידה בלי הכנית שלום ברורה ומגובשת. רק עתה עוסקים צוותים בין־משרדיים בהכנת „ניירות עבודה" לקראת הדיונים. לפי הידוע עד כה, מוכנה ישראל לסגת מהתעלה עד למעברי ההרים בסיני (המיתלה והג׳ידי) ואם מצרים תיסוג אף היא מן הגדה המזרחית של התעלה (תוך השארת כוחות קטנים בלבד), תיסוג ישראל בסיני נוספת, — עד לקו המשתרע מאל־עריש על חוף הים התיכון ועד לשארם א־שייח׳. עליו אין ישראל יכולה לוותר נוכח הנסיון המר של המצור המצרי במיצר זה שסגר בזמנו את הגישה לנמל אילת. כן דרושה לישראל רצועת החוף לשארם א־שייח׳, כדי שתוכל בעתיד להטיל מצור על הספנות המצרית במפרץ סואץ, אם ינסו המצרים להטיל מצור על נתיב הים במפרץ אילת במיצר באב־אל־מנדב. זוהי טענה הגיונית ומוצדקת מצד ישראל. אך אין כל סיכוי שהסיפון הישראלי יתקבל על דעת מצרים.

הפער, או יותר מזה — התהום, בין עמדות ישראל למצרים הוא משמעותי ביותר. אך אין ברירה אלא לדון עם מצרים תחילה. שכן מבחינה צבאית בהווה מצרים ה„פארטנר" החשוב ביותר למשא־ומתן, כשם שהיא גם הפארטנר העיקרי למלחמה. ולא זו בלבד, אלא שיישוב הסכסוך עם מצרים הוא דווקא הפשוט ביותר — לצורך יישוב הסכסוך עם יתר מדינות ערב. בסיני אין כמעט תושבים ולישראל אין עניין בו ואין לה לגביו תביעות היסטוריות. לכן ברור מלכתחילה שאם לא יושג הסכם בין ישראל לבין מצרים, על אחת כמה וכמה שאין סיכוי להגיע להסכם עם סוריה, ואפילו עם ירדן. שם מדובר בהחזרת שטחים קרובים לריכוזי הערים בישראל, ובפרט נוכח משטריהן הבלתי יציבים של סוריה ושל ירדן. לגבי ירדן כרוך ההסכם, כמובן, גם בפתרון „הבעיה הפלשתינאית".

מלחמת יום הכיפורים הבהירה לישראל שתי עובדות מכריעות: ראשית, הגבולות הטובים ביותר, הניתנים להגנה בשל המכשולים הטבעיים והעומק האיסטראטגי אפשרו לה להגן על לב המדינה, אבל גם זאת רק במחיר חייהם של כ־2500 מצעיריה. שנית, מלחמה נמשכת, כלומר הנמשכת יותר ממספר ימים, גוזרת על ישראל תלות מוחלטת באספקת נשק וציוד מאמריקה. נראה שמדיניותה של ישראל עתה היתה להתבצר על גבולות סבירים בני הגנה, אך לאו דווקא אידיאליים, וכן לסמוך על המשך הסיוע מאמריקה במשק ובציוד ובתמיכה מדינית. אלא שזה יותר ממה שהערבים מוכנים להסכים לו, ואילו ארה״ב תצטרך להתחייב לבוא לעזרת ישראל בגבולות החדשים מאלה שלפני 1967 ולכן תוסיף ישראל להיות המטרה לתוקפנות הערבית. ישראל צודקת בדרישתה לגבולות אשר לא יכפו עליה להילחם את המלחמה הבאה כמעט בפרברי תל־אביב. אך לא ברור כלל אם אמריקה מוכנה לתת לישראל את הערובה לגבולות שישראל תראה בהם גבולות „בני הגנה".

השאלה שעל הישראלים להציג לעצמם, ואותה באמת מציגים, היא האם בהקפאת סכנה לקיום המדינה, לאחר שיוותרו על העקרון של „גבולות בני הגנה", כלומר האם יותר כוח יניע את הערבים כי ישלימו עמה.

המצרים אומרים שלאחר שהם היו הנושאים בנטל כל המלחמות נגד ישראל והם שהקריבו את מירב הקרבנות בחיי אדם ובדחיית כל תכניות הפיתוח ובקבלת על הסיוע הסובייטי השנוא עליהם — הם מוכנים לחשוב על שלום עם ישראל. אשר לסוריה — זו איננה מוכנה עדיין לחשוב על שלום, אך אין היא גם מסוגלת לצאת למלחמה נגד ישראל בלי מצרים. אשר לירדן — זו איננה נחשבת אצל הישראלים כאויב פעיל בסדר כן, כשם שגם לבנון איננה נחשבת כסכנה.

מי הם איפוא „עושי הצרות" הפוטנציאליים העלולים להכשיל כל הסדר?

אלה הם, כמובן, הפלשתינאים. לא זו בלבד שהם הסובלים העיקריים מכל המלחמות והם הקרבנות של הקמת מדינת ישראל, אלא שהם גם אלה אשר אין ישראל מוכנה לספק את תביעותיהם, כפי שהיא מוכנה להיענות לתביעות מצרים, סוריה וירדן. ישראל הבהירה היטב שלא תרשה הקמת מדינה ערבית נוספת בגדה המערבית. כמו כן אין ישראל מוכנה לכל דיון עם מנהיגי המחבלים הפלשתינאים, גם לאחר שאלה הוכרו בועידת אלג׳יריה כנציגות הלגיטימית היחידה של הפלשתינאים.

אולם דווקא הפלשתינאים — אלה שאין להם מדינה או ממשלה — הם המהווים את הסכנה האמיתית לישראל. אילו היתה ישראל מוכנה להעניק להם מידה מסויימת של אוטונומיה עם קשרים עם ירדן כמחווה של רצון טוב עשוי היה צעד כזה לתרום להפחתת האיבה ולהפחתת הסכנה.

„אחי גיבורי התהילה"

מאת עזריה אלון

כאשר יצא לאור, בעברית, ספרו של הווארד פאסט „אחי גיבורי התהילה", הוא התקבל אצלנו כספר לבני הנעורים: בין ספר החשמונאים עם „ססורי", בסגנון מודרני. כנראה דרוש היה ריחוק של זמן כדי להבין את צידו האחר. הווארד פאסט היה צירני, וכפי הנראה היה רחוק לגמרי מציונות. בימי מלחמת השחרור, ב־1948, נדלק בו זיק יהודי והוא כתב ספר מוקדש „לאשר הם עם, יהודים ולא יהודים, שהקדישו נפשם באותו מאבק עתיק־יומין ד־בלהתרגשלם על חירות האדם וכבודו".

היהודי בסופרים, שהוציאום מחודדים ורגישים, ויש שהם מקדימים את הפוליטיקאים בכמה שנים ואף בכמה דורות. באותה התעוררות על שותפות גורל יהודית שאחזה אף פאסט הוא הבין האר כמה וכמה אכזיות, שאנחנו כאן, בארץ, הצדפנו להתעלם מהן. כאשהו יותר, בקריאה שניה, התברר שאין זה רק, ואולי אין זה כלל, ספר לבני הנעורים, אלא דווקא למבוגרים; ולא על ימי המקבים הוא מספר, אלא על היום ועל מחר — כהמשך לאתמול היהודי הארוך.

הכל כלא רמזים; מזכיר לנו אירועים מאתמול ומשלשום. כפרט כאילו דברים שלא הבנו, או סירבנו להבינם. קושר אותנו אל הוויה יהודית הנמשכת כאן, גם בחופש וגם בשיעבוד. בחרתי להעלות מתוכו עתה שני ענינים, הנוגעים אותי מכל הפנים.

בספרי החשמונאים (ספר א׳ פרק ד׳ וספר ב׳ פרק י״ב) מסופר דבר, כאפיזודה בין הקרבות הרבים: לאחר כמה מלחמות מרות בגיע לירושלים המצביא הסורי ניקנור. וזה איננו פותח במלחמה אלא בדברי שלום. רק לאחר־מכן מתבררות כוונותיו האמיתיות: הוא דורש להסגיר לו את יהודה המקבי, שנעלם בעתיים. וכשאין תפנו ניתן לו הוא עורך טבח ביושבי ירושלים ומעורר מלחמה נוספת („בה הוא נופל הלל").

מן הסיפור הקצר הזה בנה פאסט פרשה מסעירה, שכיום יש להפוך ולהפוך בה: לשלטון עולה המלך דמטריוס שהתחנך ברומא, ושם „הורו לדעת כי הרוצה להכניע עם, אין צורך לו שיהא הורג בו הרג". יהודה כבר היתה עייפה ממלחמות. העם חזר לכפרים, ובירושלים מתכנסת עדת ישישים האומרת: „קרב ירדוף קרב — ואין קץ למלחמה". יהודה, שצבאו הוכה בקרב עם הפיליפ כהדהים לירושלים, אינו יכול לעמוד בפני דורשי השלום. נכרתת ברית, והמורדת בם לארגול כבר הים הסורים להתחייב להיות בשקט. יהודה ואחיו הודים למודיעין.

בינתיים בתהילה הפיכה בסוריה. ניקנור, נציגו של דמטריוס, מגיע ליהודה ללא צבא, ומבקש פגישה פנים אל פנים עם יהודה המקבי. הוא מציע לו למלוך על ארץ יהודה, כנתינו של „מלך המלכים". כמבורר לו, לאחר שיחות, כי יש תהום ביניהם, וכי „המקבי אם יפוז, וימכן שלום". הם נפרדים בלא כלום. ניקנור חוזר לירושלים ומציע לסנהדרין שלום לאורך ימים. התנאים: קבלת עול דמטריוס. מכיב, הופש לכהיהודים — המסגרת המקבי. לא יבעו בו לרצח, מבטיח ניקנור. והוא יהיה נהלה נכבד באנטיוכיה או בדמשק. הסנהדרין מכבים, וקונה את השלום. אלא שאין בכוחו למלא את התנאי העיקרי: יהודה נמלט להרים.

באין ליהודים צבא ומפקד, מגגלה ניקנור האחר. ראש דובר השלום כתאבה, שאר הזקנים נצלהים, וצבא הסבירים פורש על העיר, ובמקום השלום — שוב מלחמה, המתנהלת בסיסמתו של ניקנור: „הנה נדרתי נדר, היהודי — כי היום הזה אמיתך בעצם ידי את הדרכי אפרוץ, ואתכם השבאים אשמיד ואאבד! ועל כל עץ זית בארצכם יהודי יתלה, ועל כל מזבח חזיר יוקרב!" בתהוללה מלחמת דמים, ובסופה מוכה צבא הסבירים. אך זהו נצחון־עמר זה, כי גם רוב היהודים נפל בקרב. מחיר אשליית השלום.

הענין השני הוא סיפורו של שליח רומא: הספר בנוי כעין סיפור שמספר שמעון החשמונאי לשליח רומא, שבא לכרות ברית עם יהודה, והוא מסתיים בדין־וחשבון שהלה משגר לרומא, כסיכום בשבתו בארץ יהודה. אותו סיכום (אם הד־צ: ראייתו של היהודי הווארד פאסט את היהודים, כפי שהם נשקפים דרך עינים נכריות) ראוי להיות פרקלימוד לכל אחד מאתנו.

סילאנוס הרומאי מגיע ליהודה; אין הוא יודע על היהודים דבר וחצי דבר. אך בתוך שלושה חדשים הוא מגבש לעצמו השקפה, שיסוד שנגא ישראל לא יתביים בה. אין הוא רואה ביהודה וביהודים רק צד של שלילה. להיפך: אין הוא מחמיץ כל הזדמנות לתאר את הכד היפה בארץ ובהנהגתם על יושביה. עם זאת הולכת וגואה בו אותה הרגשה כלפי היהודים, שהוא מוצא אותה אצל כל שכניהם, כאה יזכו הראשון בעיר צור: ... [illegible] ... קבע, בכל ימי כטפל, אפילו עבדים המוקבים כהבת מיאוס שעתם מספקת להם לדבר סרה ביהודים. וברגע מסוים של רוגז על מוזהר הדרך היהודי שלו: „אמרתי דבר שכל אדם הבא בד אבות שלהם סופו לאמרו, אם כך ואב כך, אם בב קדם ואם בבאוהר: יהודי בזוי הם!"

אין טעם להוסיף ולצטט את סילאנוס, כי הכל כתוב בספר. כימר כו, לאחר שלושה חדשים ביהודה, ניתן בכמה כלפסים:

היהודים לעולם אין ליתן אמון בהם, ולא ייתכן גשר הבנה בינהם לבין המערב. כל מושכלותיו של חירות האדם, כבודו וטובתו, זרים להם עד הכלית. היהודים מבבז הדברים גאותים הם, שכן הם מואסים בכל ברכות התרבות, וכל הנשגב שבחיים הוא כתב הלאה. „היהודים הם אויבינו בהלד... בעצם הוויתם סכנה הם לרומא, שכן מערערים הם על עיקר העיקרים של תרבות המערב. על בית עבדים תפשי, סוררים ובודים הם ומקדשים את הבדידות לשמה.

...הנני ממליץ בפני הסינאט הנכבד כי יבור לו דרכים להכנעת העם הזה והכחדתו מעל פני האדמה. אפילו הם מועטים במספר, אפילו הם מתפקים בארצם הדחוקה — חלילה לנו להניח דעתנו מסכנתם. צר העולם מהכיל את רומא ואת יהודה גם יחד. אף־על־פי־כן לא הייתי רואה בעין רעה ברית בין יהודה לרומא (כהוראת שעה)..."

אסוציאציות, השוואות, מסקנות — הרי זה ענינו של כל אחד לעצמו.

הדברים מהוירים אותנו להכרת עצמנו. למה שהיה ראוי לקרוא „תודעה יהודית" אלמלא נתבזה המושג הזה בסיבובה. ניסו להבביס אותו להבנית הליכודים, אם בצורת זקף גברא, ואם בדרך אחרת. עסקו בו בכל מיני „ביהוסים" בראיונה הפתהים בשאלה הנדושה: האם אתה רואה את עצמך כיהודי או כישראלי? איש אינני יודע עדיין איך מקנים אותה.

מקנים את מה? את ההוויה של ההשתייכות רצופה לעם בן 4000 שנה, שידע כבט גבהות הרבה ומפלות, ועמד בהן; שעצמאות היא בשבילו רק אפיזודה בין דורות רבים של שיעבוד, מ„עבדים היינו במצרים" ועד היום; שהורות השנאה מלווה אותו בכל תולדותיו.

אולי יכול אדם, כשלעצמו, להפלט מכך, לשנות את עמו, לברוח לארץ זרה, להיות לא יהודי. יש שיכוו הצליחו, רבים יותר ניסו ולא הצליחו, לעם ודאי שאין בכך פתרון. הוא חייב להוסיף ולהתקיים, וכך אמנם הוא נוהג במשך כל ההיסטוריה. הוא פיתח מנגנונים לעמידה בצרות ובכשלונות — יותר מאשר לנשיאה בנצחונות. לבטח ניסינו להתעלם בכך ואנו משלמים ביוקר.

תודעה יהודית היא הכרת קשר ההורות לעם, לא רק לציפיות הרוח אלא למציאות החיים, לנסיון החיים, לטוב ולרע, לא ביח על ההיסטוריה, לפי צרכים חולפים, אלא במדתה ובכוללה. על ההסיפ הפנים־יהודיים ועל היחסים בין היהודים ובין העולם שמחוץ להם. הכל יראה אז אחרת, אפילו התנובה.

תושבי הגדה בעד פלשתין עצמאית בשתי גדות הירדן

מאת יהושע תדמור

בכל מאתה מתרחק מירושלים לכיוון צפון — עובר את שכמאה ובית־חנינה כבואה רמאללה והאל־בירה — נעשית האווירה דווקה יותר. בעוד בוקר הופצו כרוזים מטעם המפלגה הקומוניסטית הירדנית־פלשתינאית הזעירה, הקוראים לבוכר אורח, לא־ירושלים בסים לבלוכן הכיבוש הישראלי. בבריכה של רמאללה נקלענו כמעט לתוך הבון בשולחנ. שהאוק למחאות קוליות נגד גירושם של כמה נכבדים, בהם תושבי רמאללה, שכם, ראש־עיריית אל־בירה המכוכה ועוד. הם נידואהו בוקר לירדן בגלל מעשי הססה ועידוד לפעולות החבלה. האווירה היתה בלתי־נעימה להזכירה את ימי המאורעות. מבטים מלאי איבה. פה ושם קללות מפי נערים פה ושם ידוי אבנים לעבר מכוניתנו. הסתלקנו מן המקום לפי עצת אנשי משמר הגבול.

אלא שאפילו עתה, כאשר הצרים משולהבים בעקבות פעולות הסירוד הענשים שהוטלו על־ידי הממשל הצבאי — עדיין ניכרת הסתייגות. במעט כללית, כן הסירוד עצמו. כמו גיסא יש הזדהות גלויה, פומבית, עם יאסיר עראפאת ועם „ארגון השחרור" לגבי היעד הבדיני — הקמת פלשתין — ומאידך גיסא, רצון בולט שלא להיגרר למעשים הרפתקניים ומסוכנים, העשויים לגרור את הגדה ויושביה למעגל קסמים של פעולות־איבה ועונשים ולהפר את השלוה שאפיינה את האיזור כל השנים האחרונות. גם „איגשרים הכלכליים הם גורם בלתי־בוטל בבליפת הנטיות להולל כרי אוהר בקרב התושבים: סוחרים, נכבדים, פלאחים ועשרות־אלפי פועלים התרגלו להיות לצידה של ישראל, לעבוד בה, לסחור עמה ולהתפרנס ממנה.

דווקא עתה, בשעת מבחן, מתברר כמה נכונה ומבורכת היתה ההדרגות בשטחים. שכבות כלכליות שלמות נהנו ממנה. ההכנסה השנתית הכללית, של תושבי הגדה בשנה האחרונה הסתכמה ביותר מ־100 מליון ל״י. הרווחה הוגשה המתירה רבים כמעט בכל חלקי יהודה ושומרון, העירוניים והכפריים, ובכל השכבות הסוציאליות. להוציא כמה קבוצות: כוסמים ועורכי־דין, שהחרימו את המשטל הישראלי, וקבוצות אינטליגנציה בקרב בוגרי בתי־הספר התיכוניים, שלא מצאו מקומם בין „בעלי הצווארון הלבן", שיש להם סטאטוס מיוחד בגדה. את אלה מנסים להפעיל מושכי החוטים. חבורות צעירים משולהבים מנסות ללבות את הרוחות בערים. בעקבות פעולות הסירוד והענשים, כדי להביא לקרע בין האוכלוסיה לבין השלטונות. אך לפי שעה הצלחתם מוגבלת מאד. לפי שעה מדובר בבודדים ובקבוצות זעירות, שהוחזקו ב„מקרר" תקופה ארוכה ועתה מנסה פורצאות להפגינם בבהירות. לשם התססת הגדה. מטרתו היא פוליטית — הבלטת משקלו ועוצמתו כגורם פעיל ודינאמי, שאוכלוסיית הגדה נשמעת לו ושבהיעדרו לא יהיה כל הסכם בדיוני השלום בז׳נווה.

באלף מאד הפיתוי. כל ימי המלחמה שרר שקט כמעט מוחלט בגדה. רק לאחר־מכן, סמוך לועידת אלג׳יריה ובמיוחד לאחריה — ניתן בבירות, ממרכז „הפתח", האות לפתוח בפעולה מזורזת, כאילו כדי להוכיח, קבל עם ועדה, מי הוא בעל ההשפעה בקרב תושבי השטחים. שיקול נוסף: להרתיע את נאמני חוסיין, להפחידם ולשתקם דווקא עתה, כאשר נראים באופק ניצני המפנה המדינית סביב עתיד הגדה ואפיה של האוטונומיה הפלשתינאית, ואם כי לא הגורמים הכלכליים הם שיקבעו בסופו של דבר את פני העתיד, אלא משקלם האמיתי על הכרזות הפוליטיים והצבאיים הנאבקים בקשע זה על הזירה, הרי עצם העובדה שבשקל לגורמים הכלכליים הוא בחוזקה אמצעי לבלימת ההידרדרות הכורת. סוף־סוף גידול של 28 אחוז בתוצר הלאומי של הגדה בשנה האחרונה בלבד, וגידולו פי שניים במשך ארבע השנים האחרונות, אינם דבר קל־ערך. העובדה ש־30,000 פועלים מן השטחים כבר חזרו למקומות עבודתם, על אף תעמולת האיבה הנזה בשידורי הפת״ח, היא עדות למשקלו של האינטרס הכלכלי. זהו מקור של תקווה גם בימים אלה.

אך אם אין התלכדות כללית דכרי אוהדי גלוי, ויש אף פה ושם ביטויים של צער (אם כי בוצעים) על מעשי הסירוד, הרי ההזדהות, לפחות על פני השטח, עם מכרות הארגון לשחרור פלשתין לגבי הקמת מדינה פלשתינאית עצמאית, נראית מלאה וחד־משמעית. דעת־הקהל בגדה, להוציא אולי את הנוצרים, נרסה — על כל פנים כפי שנראים הדברים מבחוץ — להזדהות בתחום זה עם יאסיר עראפאת. ומאחר שהכל חשים שאלה הם ימים גורליים, בהם נחרצים דברים גורליים לעתיד הגדה ופלשתין — מדברים על כך הכל בסלונים הפוליטיים של מנהיגי־שלים בקרנות הרחובות והבתים. לזר, לישראלי, כן הנמנע לחדור לחוגים אלה, ועם התקרבו לשולחן המסובים בבית־הקפה משתתקות השיחות. אך אפשר לעמוד על הלך־הרוח מתוך שיחות עם אישים ערביים ומומחים ישראליים. נראה שאין עתה ספק, כי אוכלוסיית הגדה הפכה מאז ועידת אלג׳יריה לאנטי־האשמית. גם בעבר לא היה במעמד של תכוזיר, במיוחד לא לאחר ספטמבר 1970, עת עשה את חשבון עם המחבלים. אלא התגלות המאפיינת את בים הפלשתינאים, חשבוהו השבוהנת שונים וגם באמצעי נמרצים ושלמונים ביד רחבה, עשו אט אט את שלהם.

עתה באה ועידת אלג׳יריה וניבדה לחלוטין את מעבודי חוסיין. היא העניקה לגיטימיות, על דעת כל המשהסלימית הערביים, לעראפאת וארגונו. היא גם העניקה סמכות מלאה ובלעדית לקברהן „השאיפות הלגיטימיות של העם הפלשתינאי". הדברים בקנה אחד עם השאיפות מאווים, הגלויים והכמוסים, שכבות רחבות באוכלוסיית חים. מאז אחזה רוח אחרת כנו נשמעים עם „פעמי גאולה" קומת התושבים נזדקפה, דיעתה תקיף יותר, כמעט כביה שזכו זה מקרוב באדמות שה. אך עם זאת הרצון המוצהר הוא — להבדיל הנהים השובים, בתקווה יפתדר איכשהו, ללא זעזועים, ללא שפיכות־דמים.

ועוד: הגם שהלכי־הרוח אנטי־האשמיים ואנטי־חוסייניים אין לדבר כלל על רגשות ירדניים, יתר על כן: כמעט הפלשתינאים בגדה המערבית כיפים לראות עצמם כאחדות עם הגדה המזרחית. לדידם הין שתוקם תהיה פלשתין בגדות הירדן, הקשר עם הגדה המזרחית, שבה יושבים 60 פלשתינאים, נראה להם כמובן מאליו ואינו ניתן ל... בשום מקרה. אלה הם קשרי משפחה וכלכלה, קשרי אב ובן ואחוה, ואם כך עתה, על ... כאשר תוקם פלשתין העצ...

מה יהיה הסוף

לשמאל ולימין החילוני כאחד

להם

אין תשובות לשאלות העם

חינוך ללא אמונה,

הסתמכות יהירה על „כוחי ועוצם ידי",

הם שהביאו לכך שרבים מתוסכלים.

הם זורעים

מבוכה בעם באמצעות הרדיו, הטלביזיה והעתונות – עליהם השתלטו.

דרכנו ברורה

אנו מאמינים בנצח ישראל,

בזכותנו הדתית וההיסטורית על ארץ ישראל.

אנו רואים במאורעות הימים

שלב נוסף בדרך לגאולה השלמה.

אין חלקנו עם המיואשים והמייאשים.

בנינו – דור הכיפות הסרוגות – הוכיחו עצמם כדור

הנושא אמונה. בטחון ושלום.

חזק כוחנו

הצבע

ב

חזית דתית לאומית

המזרחי הפועל המזרחי

הבוחר ב"אמת"

בוחר במשטר של שחיתות ופרוטקציה

בוחר במדינה ש"גבולה" הם פסי הרכבת בכפר-סבא

בוחר במוסר ציבורי של "אוטוקרס", "נתיבי נפט", "זורד"

בוחר ב"כוננות" ו"שיקול דעת" בטחוניים של ערב יום הכיפורים

מאפשר לפנחס ספיר להיות לראש הממשלה.

מנע את אלה

תנו לליכוד את הסמכות להקים ממשלת ליכוד לאומי.

הצבע

חל טעמ

הליכוד

גח״ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

רחים בצבא

מליוורפול לסיני

מאת אברהם קושניר

לא היה הסגן במילואים יוסי הלר נמצא אי שם ב־ כל הארמית הסניה, היה צולל ודאי אל מתחת לפני אי שם לאורך חופי ולס. סגן במילואים, הבמבלא תפקיד ביחידתו, נקלע למלחמה ב־ תקופת ההשתלמות שלו ב־ וניה. המחלקה לזואולוגיה יברסיטה העברית בירושלים, סיים את עבודת הדוקטורט שלחה אותו לפני כשנה לם באוניברסיטת ליוורפול. הוא חוקר בעיות של צבעי החיים בתנאי גאות ושפל. להמשיך במעקב אחרי בע־ חיים בשפת ימה של ולס. יוסי הלר לארץ ביום רבי־ עי התמישי למלחמה. ב־ בלונדון לא האיצו בו ל־ לארץ. הוא וחבריו חשבו שהמלחמה היא עניין לי־ ספורים. אולם כשראו את הבי. בי. סי. עומד על הג־ ומודות על תנועת הצבא מבוזה לתעלה, וכששמעו לכן את דברי הפרשן הצ־ חיים הרצוג, שרוב העשרים — ההלו נזהקים „בכוח־ מטוסי „אל־על". את כרטיסי ב„אל־על" קנה בשבילם בריטניה.

כשאר המגויסים שנקראו לצבא, השאיר את כל ין באמצע. שלושה מאמרים קום עבד במשך שנה תמימה כבר הודפסו ויש רק להו־ — נותרו מוקפאים. עבודת הסטודנט אנגלי, שיוסי היה אישי שלו, ממתינים לשו־ המלגה שהאוניברסיטה העב־ העניקה לו, לביצוע העבודה דיה, מבוטלת מבלי שתבוצע בוה. קידומו המדעי, על כל תוך בכך, נעצר. לעומת הבעיות שנתקל בהן יו־ ביחידתו, אין בעייתו שלו כה ורה. „אינני מתלונן — הוא ר — באתי לארץ משום שה־ שהמצב חמור. אילו היה עניין מהיר ופשוט, של שבוע עיים, לא הייתי בא. לא יכולתי ישות לעצמי טיול כזה. חשב־ שאני חיוני ויכול לעזור ולכן תי".

ין הוא מעיר על ההצרכה סה, שיש להחזיק את הצבא נות גבוהה: „המצב הצבאי נות לשני הצדדים ואנו מהל־ על חבל דק מאוד; בקלות לים הדברים להתגלגל למלח־ אולם מצב זה מחייב רגי־ מרובה בטיפול בחייל, הנל־ לפתע לתקופה ארוכה. ההרג־ היא, שביחידות שדה קר־ „מחזיקים בידים" כל אד־ וכי המעמסה במקרים רבים כבדה ביותר, אך כנגד זה רינונים שיש מי שאינו כלל בפנים. „מצב זה" — יוסי — „יצר הרגשה לא כביא לקנאה, במקום שאתה פאטריוט, נדמה לפעמים כאתה טיפש". אשתו, ארה בלונדון אצל ידידים, חוז־ ושואלת מתי יחזור. כי יש חבריו המשתלמים כאלה ש־ ר בליוורפול, בלונדון ובעו־ אחרות, ולא הגיעו לארץ ל־ מה.

סי סבור כי יש מקום לשקול ורות של גיוס ישראלים השו־ בחוץ לארץ למילואים. אמנם יודע כי התרומה הממשית של כזה תהיה שולית, אך אולי בה ההשפעה המוראלית. יותר זאת מבעיית יוסי על הקשיים יוכים שבגיוס ישראלים השו־ בחוץ לארץ. הדבר כרוך ב־ וראשונה בהוצאות מרוד־ יש גם לתת למגויס ארוכה זכן, כדי שיוכל לבצע את כל ות הדרושות, שהן מרובות סיעור מאלו של הישראלי גיים בתוך הארץ, בסיכונו של

דבר הבעיה מורכבת הרבה יותר מכפי שהיא נראית, אולי, לישראלים שלא נקראו מחו"ל לצבא. אך אלה הם עדיין רציונות לעתיד; לפי שעה מציקות למי שהתנדב למלחמה והוא עדיין בארץ, בעיות אחרות, שיש לתת עליהן את הדעת. בשעה שהישראלי שגויס בארץ מקיים קשר רצוף עם משפחתו, זוכה בשירותו פלפון (במדה זו או אחרת) וכבר נפגש עם יקיריו פעם, פעמים או יותר מן שגויס, הרי המתנדבים שהגיעו מחו"ל האהירו את משפחותיהם מעבר לים, אינם זוכים בקשר כזה.

אולי ראוי היה, למשל, לאפשר לאזרח שבא מחו"ל לצבא, לשוחח פעם בשבוע או פעם בשבועיים, על חשבון הצבא, עם משפחתו בחוץ לארץ. אולי ראוי היה גם לאפשר לאזרחים, שחזרו מחוץ לארץ ליחידותיהם ושעתידים להישאר בצבא עוד כמה חודשים, לנסוע על חשבון הצבא, למשך שבוע, אל משפחותיהם בחוץ־לארץ. המדובר במספר לא רב של אזרחים מגוייסים. אם הם כה חיוניים ליחידותיהם עד שאין הם יכולים לחזור לחוץ לארץ, ראוי שיאפשרו להם לארגן את שהייתם הארוכה והבלתי צפויה בארץ.

מי שעזב את כל עיסוקיו בחוץ לארץ ומיהר לארץ בשעה קשה, ראוי בהחלט שינהגו בו כפי שנהג הוא. אם האזרח שהתחייל הוא כה חיוני לצה"ל, כדאי שיהיה זה חייל עם מוראל גבוה, וכדי שיהיה לו מוראל גבוה כן הדין שיראה את יקיריו אחרי שלושה חדשים.

לכותב שורות אלה אין ספק, שבמאמץ קל אפשר לארגן את הדבר. אולי בשיתוף פעולה בין הצבא לבין „אל־על". אפשר להסיע לחו"ל חיילים מתנדבים, במקומות פנויים במטוסים העוזבים את הארץ, למשל.

בתוך המערך הכולל של צה"ל אלה הם, אולי, פרטים קטנים, אך נוכח הידיעה שתקופת שירות ארוכה צפויה לנו, דומה שראוי לטפל גם בפרטים הקטנים. לגבי אזרחים שגויסו אלה הם עניינים גדולים.

גורודיש השתלט על המרחב

מאת א. אבי־יובל

יש הרואים בשארם א־שייך ברכו העולם המופלא. אפילו כיום מגיעים לכאן עשרות אנשים שמאסו בקצב החיים העירוני, והם מבקשים, ולו לזמן קצר, להתבודד על חופי התכלת, בין הצוקים, בתוך הנקיקים שבמרחב שלמה. ארץ הקץ הנצחי. כאמור, יש הרואים בשארם מרכז העולם המופלא. לא כן מי שנמצא זה שלושה שבועות בכהונתו של אלוף הפיקוד החדש שמואל גונן, הלא הוא גורודיש. אדם זה, כלהידו אין פרטים שהם קטנים מכדי שיתעניין בהם אישית. הכנים לעבודה מכח שהמרחב המדברי לא ידע כמוהו.

טיבו של הדבר, שהוא עלול להביא את השוכנים בו עת ממושכת לידי אדישות ואי־אכפתיות; אין זה פסימיזם. אין זו ראיית שחורות אלא כעין השלמה עם ההרגשה אין־אונים מול הצוקים היבשים, מול החולות, מול הירח. ומבחינה צבאית — השלמה עם תחושת אין־אונים מול המרחבים הענקיים, שאפילו יחידה גדולה יכולה למצוא בהם מסתור ללא קושי.

גונן הגיע לפיקוד מרחב שלמה בעיצומה של רגיעה יחסית, הן מבחינה צבאית והן מבחינה פיקודית, לאחר שהפסקת־האש כבר נכנסה לתקפה. אך גם בימי המלחמה נשאה הלחימה במרחב שלמה אופי של לוחמה זעירה, שלא כקרבות ההכרעה הכבדים שהתחוללו בחזיתות האחרות.

אלוף ישעיהו גביש, שבא בתחילת המלחמה להקים פיקוד במרחב שלמה, היה כפוף לפני כן לפיקוד הדרום. הוא היה איש מילואים. לראות את תפקידו בארגון המרחב להחזיקה ובפיקוד על הלחימה את בעיות הארגון והתכנון לטווח ארוך הסאיר לימים שלאחר המלחמה. משנודע על מינויו של האלוף שמואל גונן למפקד מרחב שלמה תהו רבים: האם האיש שיגיע לכאן יהיה אותו מפקד מהולל, שכה הרבו לשמוע עליו. גונן הגיע לפקודתו החדשה ביום ו' אחר הצהריים. למחרת היום שמו נודע על הצבתו, ובאותה שעה ידועה היתה התשובה: גורודיש בא לפקד. אם הוא רואה במרחב שלמה מיגזר סביר — איש לא ידע על כך. אך ברור היה כי הוא בא בתהלוכה נהיבה למלא תפקיד כאלוף הפיקוד.

כחצי שעה בלבד אחרי בואו לפקודה כינס את קציני המטה ואת מפקדי הכוחות. בתום הדיון, שנמשך 90 דקות, הודיע על זימונה של ישיבה נוספת לשעה עשר בערב. הישיבה נמשכה עד שתיים אחר חצות. בישיבה קבע דיון נוסף, הדיון רודף דיון כל אותו סוף שבוע. האורות בכשרדיהם של קציני המטה ובמפקדי המוצבים דלקו אותה שבת ללא הפוגה. בין ישיבה לישיבה הספיק לבקר אצל כמה יחידות.

בתום הישיבה הראשונה שלו ביום קבע האלוף גונן את כשירותיו הראשונות: לארגן את הפיקוד, מבצעית ומנהלתית. ולשוחח עם החיילים. דרישותיו הקפדניות הדהימו אחדים מהקצינים, שלא עבדו לפני כן במחיצתו. הוא רצה לדעת מקומה של כל יחידה, מקום כל תצפית, כל נקודת ביקורת. ולעתים נדמה היה שהוא רוצה לפרוס על המפה מקומו של כל חייל, כל רובה, כל מקלע, כל תותח וכל טנק. הוא רצה לקבל דיווח מדויק על כל הציוד, עד הכדור האחרון, השמיכה האחרונה וקופסת הבשר האחרונה. הוא הורה להכין תכניות אלטרנטיביות לגבי דרך ביצוען של משימות הפיקוד.

וכך בבקור של יום ב', שלושה וחצי ימים בלבד אחרי שנכנס לתפקידו, יכול היה לעלות למטכ"ל, לבקש אישור לתכניותיו ואישור לציוד ולכוחות נוספים, שהיו דרושים לביצוע התכניות הללו. „בחיים לא ראיתי קצב עבודה מדהים כזה", אמר קצין

אלוף שמואל גונן (גורודיש)

צבחנים שנתקל לראשונה בגורודיש, ספק בהערכה ספק בטרוניה.

יש אומרים שגורודיש פוגע באנשיו, מעליב אותם. אין זה מדויק. האמת היא, שהוא דורש תשובות ברורות וחד־משמעיות וביצוע מעולה. הוא אינו מוכן לקבל תשובות המקמקות, המתממת על אי־ידיעה או על אי־דיוק במחשבה, ואינו סובל ביצוע משובש. אופייני הוא סיפורו של קצין מטה, שנשאל בישיבה הראשונה, ביום ו' אחר הצהריים, שאלה יסודית בתחום סמכותו. על השאלה היתה התשובה פשוטה, בת ארבע מלים. במקום זה הפליג הקצין בדיבורים. האלוף לא ויתר ובחוזר נעצרה אמירה כתוהה.

מתברר שגונן מוכן לסלוח על טעות, בתנאי שמודים בה בגילוי לב. אבל הוא חש בנסיון לטשטש טעות ברוב דיבורים, ועל כך אינו מוכן לסלוח. במקרים כאלה הוא רוגז, בלתי נוחים, נוזף במלים בוטות וללא גינונים. כשהוא רוצה סיגור בפריסתו של כוח מסויים — הוא רוצה אותו מייד, וכשהוא רוצה לקבל דיווח על הביצוע — בתוך שעות מעטות. הוא יודע כמה זמן דרוש לבצעה כזאת והוא תובע לעשותו בזמן קצר ככל האפשר. „הצרה היא שאי אפשר ,לסבן' אותו" — אמר אחד ממקורביו.

כבר בדיוני המטה כך בביקוריו אצל הכוחות. הוא עובר ממוצב למוצב, מפלוגה לפלוגה, מבסיס לטנק ומתותח לתותח. כאשר הוא מרוצה, הוא נינוח וחייכני. ביחידת מרגמות שבקרבת הים פתח בשיחת רעים עם החיילים על מיני הדגים המצויים שם ועל אופני הכנתם לארוחה. הוא החליף עמם מתכונים וקישוט. במקום אחר הזמין את הסובבים אותו לתחרות קליעה למטרות שקבע בעצמו. אולם כאשר חש בהתרשלות במקום מסויים, מצד המפקד, קבע בזעם: „אין זה מפקד, כך נראית יחידה ללא מפקד". הוא עבר משוחה לשוחה ונזף בכל חייל אישית. „מה אתה בחיים האזרחיים?" שאל אחד. „מנהל סניף של בנק", השיב האיש. „מנהל בנק זה אדם רציני. נכון?" המשיך האלוף. „כן המפקד". „כך נראית שוחה של איש רציני? אינך מתבייש?" אל חייל אחר פנה בשאלה: „כמה ילדים יש לך?" „שניים, המפקד". „ואינך מתבייש להפקיר כך את חייך? אם לא למענך לפחות למען הילדים!" לשלישי אמר: „אתה מוכן לשבת בשוחה הזאת ואני אירה עליך?" החייל המחייך השיב בחיוב. אך האלוף סילק אותו משם ובצרור אחד מוטט את השוחה.

לעת ערב, כשחזר ועבר על פני אותה יחידה, כבר עסקו החיילים בהכנת השוחות החדשות והבצורות. מפקד היחידה אמר: „זה מרגיז, אבל הוא צודק בבאה אחת".

באחד מסיוריו עצר גונן את השיירה ליד מתחם פלוגתי, כשעמדת תצפית נגד מטוסים נראתה לו בלתי מאויישת. הוא ציווה על מפקד הסוללה, שלאחר מגודדיו שייכת הפלוגה, לעלות לעמדה ולברר אם היא מאוישת. ואם לא — מדוע אינה מאוישת. „שום פרט אינו נפלט מעיניו", אומר אחד ממקורביו. „הוא תמיד שומר".

כל ביקור מסתיים בשיחה עם החיילים. גונן מוכן להסבר לשיחה גם עם חמישה חיילים. הוא מסביר להם את המצב הצבאי והמדיני ומשיב על שאלות. חלק ניכר מהשאלות נסב על מהלכי המלחמה בחזית הדרום; החיילים מנסים לברר — מי בפחות סאקס ומי ביותר — מה רגשותיו של גונן.

גונן אינו מתחמק מהשאלות. אדרבה, ככל שהשאלה גלויה יותר, כן הוא שמח יותר להשיב עליה.

החיילים, שזו כנראה שיחתם הראשונה עם מפקד בכיר מאז יום הכיפורים, נראים כנפתעים מהעובדות, כפי שמציג אותן גונן. הם אומרים שעד כה שאבו ידיעותיהם משמועות ומעתונות זרה. מדבריהם נראה שהם נוטים להתייחס באמון אל גורודיש.

— „המוסר אינו דבר מוחלט" — הוא אומר — „זהו הסכם על כללי התנהגות בתוך חברה מוגדרת: משפחה, שבט, עם, מדינה. בין התאים יש שטח הפקר, שעליו אין כללי המוסר חלים. הסתלקות מתחילה, כאשר כללי ההתנהגות היפים לשטח הפקר שבין מדינות ועמים, חודרים לתוך המדינות והעמים".

וההרגשה היא שבשלושת השבועות הראשונים שלו במרחב שלמה הצליח גורודיש להשתלט על הפיקוד ולרכוש את אמון חייליו.

חובות מגוייסים

מאת אהרן גבע

מגויסים אינם צריכים לשלם חובות. אחד התם על משכנתא; שני, נגר, קנה באשראי עצים; שלישי רכש מכונת־כביסה בתשלומים. אך מאחר שכולם גוייסו, נדחה השילום חובותיהם. לכאורה, חד וחלק. למעשה מעורר המורטוריום (דחייה בתשלום ואבנה) בעיות לא כפשוטה.

ראשית יש לדעת כי גייס, הספק, שמכר עצים לנגר, יגש מן הסתם אל בית־המלאכה ואחרי כן יגלה שזה סגור, יחזור לביתו בידים ריקות. אך מה יעשה, למשל, בנק אפותיקאי שהחזים אלפי אנשים? מדי חודש בולט המחשב הודעה: פלוני ואלמוני מפגרים בתשלומיהם. הבנק האפותיקאי אינו יכול לרוץ לבתיהם של אלפי המפגרים בתשלומים ולכן הוא שולח אתראה. לאחר־מכן באה אשת המגוייס ומודיעה לפקיד: בעלי משרת בצבא. ובזה נגמר העניין.

מובן שיש אנשים היכולים לשלם, ואף־על־פי־כן הם נוהגים כמורטוריום. הצבא אינו כפלה ר' הוא מגייס את כולם. לפלוני יש חשבון שמן בבנק, לאחר יש הכנסות שוטפות, שלישי מקבל את שכרו המלא מן המפעל. ההיגיון המדינה להגן עליהם? אך שמא תגן רק על מי שהכנסתו קטנה? ישראל הלכה בדרך הראשונה: היא מגינה על כל המגויסים ואיש מהם אינו חייב לפרוע את החוב אם אין ברצונו לעשות זאת.

אך ככל שהחוב גדל, כתוספת הריבית. במקרים רבים מוטל על המפגר־בתשלומים קנס מיוחד. היועץ המשפטי פסק, שאין להטיל על המגויסים קנס פיגורים. אך עליהם לשלם ריבית רגילה. כדומה

מסביר מ. חת, המפקח על הבנקים: נניח, שלפלוני חסכון בבנק ולשני אגרות חוב. שניהם מקבלים ריבית ומן הדין שגם ישלמו ריבית בעד הלוואותיהם. יתר על כן: השלטונות מעוניינים לעודד תשלום חובות. אם גם אנשים המסוגלים לשלם, ימנעו מתשלומים, תגבר בשוק האנדרלמוסיה.

כי אי־תשלום חובות גורם לאנדרלמוסיה במשק. זיכרו את הסוחר, שמכר עצים לנגר. הנגר התגייס ואינו פורע את החוב. אך הספק חייב לשלם ליבואן. הוא ציפה לתשלומי הנגר. הוא לא קיבל את הכסף, ועתה אין ביכלתו לשלם ליבואן. אם היבואן יתבע אותו לדין יפסיד הספק במשפט, כי לא גויס והמורטוריום אינו חל עליו.

באנגליה של מלחמת העולם השניה לא הגן החוק על כל חייל שלא שילם את חובותיו. הנושה יכול היה לתבוע את החייל לדין, והחייל יכול היה לטעון „גוייסתי", ואם קבע השופט, שאין ביכלתו של החייל לשלם, דחה את פרעון החוב. זה היה גם דינם של אנשים כספק העצים הנ"ל. היבואן יכול היה לתבוע אותו לדין, הספק יכול היה לטעון: חיילים אלה ואלה לא שילמו לי, והשופט שקל ופסק — אם על תשלום מיידי ואם על דחיית התשלום. בישראל עדיין מתלבטים כיצד לנהוג ובאיזו דרך ללכת.

אין זו הבעיה היחידה שעוד לא נפתרה. למשל, שאלת ההצמדה. פלוני קנה דירה והחוב לקבלן צמוד למדד יוקר־הבנייה. האיש גוייס, אין ביכלתו לעמוד בתשלומים, והוא דוחה את פרעון החוב. אך בינתיים עולה מדד יוקר־הבנייה. האם יחוייב החייל לשלם גם ריבית וגם הפרשי הצמדה? האם תשא חברת הבנייה בהפרשים? האם יימצא סידור אחר?

ומה יהיה על החוב שהצטבר? פלוני משתחרר אחרי שירות של חצי שנה. לפי החוק עליו לפרוע את החוב בתוך חודש מיום השחרור. מובן שאין ביכלתו לשלם, למשל, בבת אחת משכנתא של ששה חודשים. לכן, אומרים רבים, נחלק את החוב שהצטבר. מדי חודש ישלם, נניח, את המשכנתא הרגילה ועוד עשרה אחוזים על החוב. היוכל החייל המשוחרר לעמוד בתשלום גבוה כל־כך, כאשר אין בשוק „גאות מעודפת" המאפשרת לו „להרוויח מן הצד"?

בשאלות אלה ואחרות מתלבטים היועצים המשפטיים של הממשלה, של משרד הבטחון ושל בנק ישראל. יש לקוות שיהיו ליבראליים. מוטב שיהנה „מי שלא מגיע לו", ובלבד שלא יסבול חייל, שאכל במשך חודשים חול ולחץ ואין הוא יכול לצאת בבעצמה כבדה.

מהמלחמה ישר לקורס

מאת יונה שמשי

לא רק המחזור היה מיוחד במינו, כלשון מפקד גייסות השריון אלוף אברהם אדן, אלא גם הטקס שנערך השבוע בסיום קורס קציני השריון. הטקס הצבאי, שבו נחשפו דרגותיהם של קציני שריון צעירים שעברו את כור ההיתוך של מלחמת יום הכיפורים, לא נערך במגרש מסדרים מצוחצח, אלא בשטח האימונים, אי שם במדבר יהודה. כמו היה בכך כדי להדגיש את העובדה, שלקצינים הצעירים „מצפה עבודה קשה ורבה, ואחריות יום יומית כבדה לפני המלחמה ובזמן המלחמה, אם תתחדש" — כדברי האלוף אדן.

המוזמנים הנכבדים, יחסית לטקסי סיום קודמים, באו ברכבם אל האזור המדברי, בדרכים כפורות, חלקן לא סלולות. באיזור הטקס דישדשו בשכבה עבה של חול, שהתפזרה תחת שרשראות הטנקים בשעת אימונים. הקצינים החדשים, לבושים סרבלי עבודה נקיים, עלו על הטנקים לאחר סדר קצר. כשנכנסו במסע הטנקים של בימת הכבוד המאולתרת, היו בגדיהם מכוסים בשכבה עבה של אבק.

המיוחד במחזור זה הוא — אמר מפקד גייסות השריון — „שבחלקו אל הקורס יצא בתוך המלחמה. זהו מחזור המסמן את ההתאוששות המהירה, את ההכשרות, ואת שקידתנו. בכל התנאים, לעשות לשמירה על בטחוננו — אמר האלוף אדן.

היה עוד משהו מיוחד במחזור זה, שהוא העיקר: חלק מבוגריו מילא, עוד לפני שהגיע לקורס לקציני שריון, תפקידים אחראיים במלחמה עצמה. יש בהם ששימשו, מכורח הנסיבות, כמפקדי מחלקות של טנקים, מבלי שסיימו קודם לכן קורס קצינים. לכאורה, ילדים או נערים; למעשה גברים, שמוראות המלחמה שעברו זה לא מכבר ביגרו אותם בן לילה.

סג"ם א. ש., מאשקלון, הגיע אל השריון מתוך בחירה, שנעשתה עוד לפני ארבע שנים, כאשר החליט להצטרף לפנימיה צבאית. הוא בחר בכוחול זה בהשפעת הבית — אביו סגן־אלוף בשירות קבע, אף הוא בשריון. סג"ם ש. אומר, כי החלטה לשרת בצבא תקופה ארוכה נתגבשה אצלו במלחמת ששת הימים, בה היה עדיין ילד בן 12 שנה. „לא רק לאבי בצער בחרתי בדרך זו. אלא עתה, לאחר המלחמה האחרונה ומה שעברתי בה, התחזקתי בדעתי, שבני נוער רבים צריכים לבחור בצבא כייעוד, ולהקדיש לו עת לא קצרה מחייהם". אומר סג"ם ש. במלחמה האחרונה שירת תחילה כמפקד טנק באחת היחידות של השריון ברמת הגולן; במהלכה מצא עצמו מפקד על כוח של מספר טנקים.

ב. ש., חבר לקורס הקצינים שזה עתה קיבל דרגה של סג"ם, הגיע אף הוא לשריון לפי בחירתו ולפי עצת חבריו הבוגרים ממנו, שהם עצמם קציני שריון. „תחילה רציתי להתקבל לסיירת, אולם בגלל מיגבלה פיסית לא נתקבלתי. הגעתי לשריון", הוא מספר. „אילו היה עלי להחליט על כך עכשיו, אחרי הנסיון שעברתי במלחמה עם השריון, הייתי בוחר מייד בשריון. יש בחיל זה שילוב של טכנולוגיה וקרביות. ידע טכני, וחיי שדה". על נסיון המלחמה שלו הוא מספר: „ראינו את הטנקים הסוריים בבכיות, שורות, שורות, הסתכלנו ולא יכולנו להאמין. היו רגעים שחשבנו כי לא נוכל לעמוד מולם, ויחד עם זה ידענו שאין לנו ברירה ואנו חייבים להחזיק מעמד. מה שנתן לנו בסופו של דבר את הכוח לעמוד היה הדוגמה האישית של המפקדים. הם הלכו בראש כשהם מבהירים לנו כל הזמן שאנו חייבים להתגבר על האויב".

סג"ם י. י., שהוא אחד משני החניכים המצטיינים בקורס קציני השריון, הגיע לחיל מקורס טיס. במלחמת יום הכיפורים הוא נלחם עם אוגדת שריון בחזית המצרית ולקח חלק בקרבות הבלימה של צה"ל בגיזרת התעלה. בקרבות אלה התבגר בתוך יום אחד בעשרות שנים, כדבריו. „ראיתי את החברים שלי נופלים לידי", הוא מספר. „גם הטנק שלי נפגע. אך למזלנו הוא חולץ וכל צוותו יצא בשלום". בעקבות המלחמה השתנה יחסו אל המלחמה, אך לא אל הצבא — אומר החניך המצטיין. סג"ם א. א., בוגר בית־ספר חקלאי, בחר בשריון בתקופת שירותו בצה"ל: „רציתי לתת דוגמה לאחרים, כדי שיצטרפו גם הם ליחידות לחימה". במלחמת יום הכיפורים נלחם עם אחת היחידות המהוללות של השריון ברמת הגולן.

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

13:13

בתל־אביב־יפו המצב רב סיכויים:
לליכוד: 13 מתוך 31 חברי המועצה,
למערך: 13 מתוך 31 חברי המועצה.
הכוחות היו שקולים, לכן...
דרוש רק הקול שלך
כדי להקים עירייה טובה.

להט לתל־אביב יפו.
עכשיו יותר מתמיד.

הצבע חל טעמ
הליכוד

השתמש בחשמל בתבונה ובחסכון

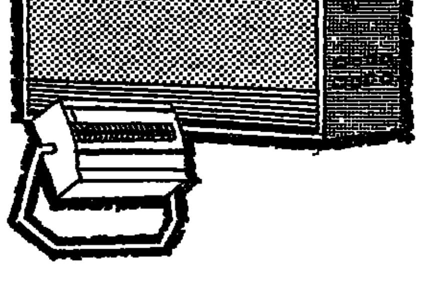

איך לחסוך בחשמל לחימום חדרים

* רצוי להנמיך את דרגת טרמוסטט התנור (רדיאטור, אוגר וכו'). השימוש בתנורים בעלי טרמוסטט עשוי לחסוך 25% ויותר מצריכת החשמל.
* אם התנור אינו כולל טרמוסטט, עדיף חימום בדרגה הנמוכה.
* בעת החימום יש להקפיד על סגירת דלתות וחלונות; החימום בחשמל הוא נקי ואינו מחייב השארת פתח לאיוורור.
* יש לאטום את כל מעברי האויר, כגון סדקים, חריצים וכו', כדי למנוע "בריחת" חום.
* אין צורך לחמם את החדר כאשר אין בו איש.

חברת החשמל לישראל בע"מ

מפת שלום – תנאי הצטרפות ל"ע לקואליציה הבאה

מאת גדעון האוזנר

אם תוחכן ל"ע להשתתף בממשלה הקואליציונית הבאה, היא תסכים לכך רק אם יוגשמו כמה תנאים וביניהם קבלה הכניה ברורה ומשותפת לגבי השגת השלום עם הארצות השכנות. בתכנית זאת תצטרך הממשלה הבאה להבהיר את העקרונות שלה, הן לגבי מפת השלום והן לגבי אפשרות השתתפותם רק של שרים כאלה ממפלגות הקואליציה, שמקבלים באמת ובתמים פרוגראמה של שלום על יסוד פשרה טריטוריאלית.

ל"ע לא תיכנס לממשלה, אשר תהיה חסרת אונים לפעול בענין יסודי זה, בגלל ניגודים פנימיים בין השרים. ל"ע גם תעמוד על כך, שיתוקנו לאלתר כחולים בשחונים חמורים שנתגלו, כדי שלא לחזור על השגיאה „הפטאלית", שראש הממשלה דיברה עליה וגם לא שגיאות פאטאליות אחרות, שנגרמו במלחמת יום־הכיפורים. בהקשר זה תעמוד ל"ע על ביצוע שינויים יסודיים במערכת הבטחון והיא תרצה לדעת מראש, בידי מי יופקד הביצוע של תיקון אותם המחדלים.

מעמדנו איתן בוועידת ז'נבה

ישראל הולכת לוועידת ז'נבה, כדי להסדיר את הדברים החיוניים למען המדינה. ישראל הולכת בבטחון עצמי, שקיבל חיזוק בהישגיה הגדולים מאז הקמתה וביכולת, שכבר הוכיחה בעולם להתמודד גם עם יריב וגם עם ידיד, כשהדבר נוגע לבטחונה.

לכן, אין כל סיבה להרגשה, כאילו ידינו בוועידה תהיה על התחתונה. גורלה של ועידת ז'נבה הוא בידינו, אף יותר מאשר בידיה של כל ארץ ערבית בודדת, כי אפשר הרי לקיים את הוועידה, בלי סוריה או בלי ירדן, או אף בלי שתי ארצות ערביות ועדיין תהיה זו ועידת שלום, אבל בלי ישראל אין ועידה בכלל.

אולם נלך גם לז'נבה בלי אותן אשליות אשר חוגים מסויימים במדינה ניסו לטפח במשך שנים, שלפיהן אפשר היה להמשיך בקפאון עד אין קץ. ישראל מוכרחה להכריע לכן היא נותנת סיכוי: לשלום עם פשרה או לסיכון למלחמות חוזרות ונשנות.

שערי בכנסת:

יוחלט על העיקרון: מתן זכויות לחיילים משוחררים כדוגמת אלה לעולים חדשים

עלינו להעניק בטחון כלכלי־סוציאלי לחיילים המעניקים לנו בטחון פיזי ✶ חלוקה צודקת של העומס הכלכלי בין החזית לבין העורף ✶ 42 ל"י לחודש לחייל סדיר — סכום זה דורש שיפור ניכר ✶ שיכון לחיילים משוחררים ולזוגות צעירים מהווה בעיה סוציאלית מספר אחד של ישראל ✶ יש לשחרר משכר לימוד הן חיילים משוחררים והן את ילדיהם

ח"כ שערי

אין עם שחייב כל כך הרבה לחייליו כמו עם ישראל. את רגשי ההוקרה והחובה שלנו לא ניתן לבטא במלים, ואת התמורה אין אפשרות להעניק באמצעים חומריים. אך עלינו לפחות להעניק בטחון כלכלי־סוציאלי־חברתי לאלה שבזכותם יש לנו בטחון פיזי — אמר ח"כ יהודה שערי מסיעת הליברלים העצמאיים, בדיון שנערך ביום שלישי בכנסת על חוק החייל המשוחרר.

בדברא זה סיכות שתי סוגיות עיקריות: האחת — לחלק את העומס הכלכלי באופן צודק בין חזית ועורף, בין שכיר ועצמאי; השניה — התנאים להחזרת החיילים המשוחררים לחיים האזרחיים, לקליטתם מחדש בחיי עבודה, בעסק, בלימודים, והבטחת שיכון.

שיפור התשלומים לחיילי הסדיר

יש צורך לספר גם את התשלומים שנותנים לחיילי הצבא הסדיר, תשלומים שהם כמליים, אם לא לומר כמגוחכים. עד אפריל 1973 קיבל טוראי 34 לירות לחודש; כעת הוא מקבל 42 לירות. אני יודע כי לישראל בעיות תקציביות. אבל עם תקציב בטחון בגודל כזה, שיפור בשיעורים של התשלומים לחיילים הסדירים — שכעת יקראו להם לשרת תקופה ממושכת יותר — לא ישפיע באופן רציני על התקציב שלנו.

אשר להצעת החוק — שהביא עתה שר האוצר בפני הכנסת — היא באה בעיתה, אבל איננה שלמה. הצעה זו עוסקת בעבודה, לימודים, שיכון ושיקום מקור הפרנסה של העצמאיים. נדמה לי שכעת, כשאנחנו נכנסים לתקופה שלא היו לה את הדוגמה בהיסטוריה הקצרה שלנו, של שירות ממושך יותר מאשר אי־פעם — יש צורך שנקבע את העקרון שחיילים סדירים שייכים לסוג הגבוה ביותר של אזרחי ישראל הנהנים מזכויות, לדוגמת העולים החדשים. אני יודע שהסוגיה הזאת היא מסובכת, אבל אינני רואה דרך טובה יותר וצודקת יותר, מאשר להכליל את החיילים ברמה האופטימלית. אם כי זה יכול להיות בווריאציה שונות.

הנושא המרכזי — שיכון

השיכון הוא הנושא המרכזי, והוא למעשה גם הבעיה הסוציאלית העיקרית של מדינת ישראל, כי אדם רגיל אינו מסוגל להשיג שיכון באמצעיו הוא, אף אם הוא משפר את רמת הכנסתו.

חברי הכנסת, הצעת החוק מדברת על עדיפות לחיילים המשוחררים, אבל לא על סיוע כספי. אם קובעים רק עדיפות הרי לא פותרים בעיה כאובה זו. החייל המשוחרר הזה, שנכנס לרוב על הקטגוריה של זוגות צעירים, אין לו, בדרך כלל, אמצעים כספיים כדי לרכוש לו שיכון, גם אם תינתן לו עדיפות.

הלוואה של 40 אלף ל"י

לכן, חברי הכנסת, אני רואה בסעיף 11 המטפל בסוגיה זו ליקוי רציני. עוד לפני מלחמת יום הכיפורים הגישה סיעת ל"ע להנהלת הקואליציה הצעת־חוק המדברת על הזכויות של זוגות צעירים והחיילים המשוחררים. בהצעה זו נאמר בין השאר על כך שכל זוג צעיר לזה שירת בצבא, יהיה זכאי להלוואה של כ־40 אלף לירות בריבית נמוכה. אינני רוצה כעת להיכנס לפרטים, אבל לדעתי יש צורך לאפשר לחיילים המשוחררים הלוואות בתנאים סבירים ומתקבלים על הדעת. כך גם לגבי השגת דירה בשכירות. יש לאפשר במקרה זה קבלת מענקי דירה, כאשר האיש משיג דירה בשכירות, בדומה לזכויות שהוענקו לעולים החדשים.

עדיפות ללא קריטריונים?

חברי הכנסת, גם לא די רק לקבוע עדיפויות, כשלא ידוע מהו היקף הבניה ומה יכולת הביצוע בכלל, השוק הזה בנוי על כמויות מסויימת, אבל המציאות אינה ברורה. אומרים שנותנים עדיפות, אבל מה הם הקריטריונים הקיימים? הקריטריונים הקיימים אינם קבועים באיזה שהוא חוק. כשקובעים מי יכול לעלות לדעת איך הוא יעלה. הלדעתי יש צורך בחקיקה ברורה בתחום השיכון, שתקבע את הקריטריונים, ואז גם אפשר יהיה לקבוע את העדיפויות.

יש גם צורך במדע בתקדים מהו היקף הבניה שהמדינה יכולה להרשות לעצמה, כדי לאפשר למקסימום של זוגות צעירים וחיילים משוחררים להשיג דירה אנושית.

קביעת ההטבות

לכן אני אומר שבסעיף זה ההצעה איננה רק עדיפויות, אלא גם קביעת ההטבות הניתנות. כל זמן שאין כאן גם קביעה של ההטבות, אין משמעות רבה לבעיה המדבר על עדיפויות.

חברי הכנסת, מוצע לשחרר חיילים משוחררים משכר לימוד לתקופה של שנה. אני חושב שיש צורך להוסיף שמשוחררים משכר לימוד גם ילדי חיילים משוחררים לתקופת שירותם, ואולי גם בהמשך השנה שהם גומרים את שירותם. כל אלה שמשרתים עכשיו המפסידים בזירה בשייכות מרבית הכנסתם. גם אם במספר את רמת התשלומים שהם יכולים להגנות מהם מקרן ההשוואה, ישנה הצדקה מלאה שהילדים לא ישלמו כזה — לפחות בתחום זה.

יש לשקול העלאת תיקרת תוספת היוקר

מאת הלל זיידל

המלחמה שינתה לא רק הפיכות וגיבות בבתים ה... והבטחון. גם במישור הכלכלי ובתחום מדיניות השכר יהיו שינויים נוכח צרכי הבטחון ומצב החרום.

אך בהתחשב בעובדה כי מצבנו הצדיק לא יחלוף במהרה, מן הראוי בכל זאת, לבחון כדי פעם מהות גדבכים מסויימים במרכיבי השכר.

תוספת־היוקר היא כידוע מכביר הכרחי, כדי לשמור על השכר הריאלי של העובדים והשכירים, תוך מתן פיצוי ההתייקרות שחלה על חודשים עברו. לחישוב תוספת־היוקר נקבע לפני שנים הרבה, תיקרת מקסימום של 700 ל"י. אולם תיקרת חישוב זו הפכה עתה לבלתי־ריאלית עד כדי גיחוך, בהתחשב שהמשכורת הממוצעת במדינה מגיעה ל־1100 בקירוב.

נשאלת איפוא השאלה: אם תוספת־היוקר — שהיא בכלל משמשת רק פיצוי חלקי על ההתייקרות — אינה נחשבת כלל להכנסה נוספת, אלא כמקור יחסי לכיסוי ההתייקרות בצרכים חיוניים, כיצד אפשר להסתפק בעתיד עם תיקרה החל של 700 ל"י?

סיעת הליברלים העצמאים בהסתדרות תבעה לא־ במשך שנים להעלות את תיקרת תוספת היוקר לפחות עד ל"י, כדי לפצות יותר את מקבלי המשכורות הבינוניות הנמנים בדרך כלל עם אנשי המקצועות החופשיים, מומחי ועובדי השירותים המוגבים ביותר.

ל"ע דוגלת הכבה במתן תוספת־יוקר מלאה בחודש י בתנאי שהסכמי העבודה, שתוקפם פג בינואר ובאפריל — יוארכו בשנה אחת, בשל מצב החירום שבו נתונה המדינה. לכן, כ לא יהיו העלאות שכר ולא הטבת התנאים הסוציאליים הנ מן הראוי לשקול העלאת תיקרת תוספת־היוקר עד לאלף כדי לשים קץ לעיוות בחישוב תוספת היוקר ולשם מניעת פ בלתי־מוצדק בהכנסה של שכבות נרחבות דווקא בתקופת החרות תלולה.

פרופ' שטיין

ל"ע תפעל להחזרת עקורי בירעם ועיקרית

הנהלת המפלגה הליברלית העצמאית החליטה לפנות לשר משה קול בבקשה שהוא יפעל מחדש בממשלה בענין החזרת עקורי בירעם ואיקרית לכפריהם.

החלטה זו נתקבלה לפי הצעת פרופ' גבריאל שטיין, שדרש לשים קץ לעוול כלפי תושבים אלה, שהוכיחו נאמנותם האזרחית למדינה. הגיעה העת שגם ה... שלה תפגין בצורה של... על ידי סיום פרשה זו.

י. ברקאי: סכנת ביזבוז קולות

בכוס"ל ל"ע מר יצחק ברקאי הזהיר בפני סכנת ביזבוז קולות רבים של אזרחים שוחרי מדיניות שלום, העלולים להתכן לרשימות שוליות, שספק אם תעבורנה את אחוז החסימה.

מר ברקאי טען באסיפת מפלגתו בבאר־שבע, כי לא רשימות מחאה ותפירות דרושות כעת, אלא ריכוז וחיזוק כוח פוליטי, העשוי להטיל משקלו בכנסת ובממשלה הבאה למען פתרונות שלום.

אגרת אישית

אל שוחרי השלום היזום. לאוהדי הל"ע ליוצאי תנועת הנוער הציוני והעובד הציוני

מאת: משה קול

שלום רב,

הנני פונה אליכם אישית, בשעה גורלית למדינה ולעם, בבקשה להעמיד עצמכם לרשות המפלגה בשבועיים האחרונים של חודש דצמבר — עד הבחירות לכנסת ולעיריות — לשם סיוע בפעולות ארגון והסברה. ההצבעה לכנסת ב־31.12 תהיה רבת־חשיבות לעתיד המדינה. הכרעתו של הבוחר תקבע את הצפוי לנו בזמן הקרוב ובארבע השנים הקרובות.

שרתנו את העם והמדינה בנאמנות כל ימי חיינו. במשרד המשפטים, בעליית הנוער, במשרדי הפיתוח והתיירות, בוועד הפועל של ההסתדרות, ברשויות המקומיות, במרכז החקלאי — בכל תפקיד שנשאנו באחריותו :שיגו הל"ע הישגים גדולים למדינה ולעם. דרכנו המדינית והרעיונית הוכיחה עצמה כצודקת גם כיום — אחרי הזעזוע של מלחמת יום הכיפורים.

איננו אחראים למחדלים כלכליים וחברתיים לפני המלחמה ולא למחדלים החמורים עד המלחמה. מטפחי ההתנשאות, השאננות והבטחון העצמי המופרז — מבקשים שוב את אמון העם. „המערך" עשה הסכם עם ה„ליכוד" נגד פתיחתן מחדש של רשימות המועמדים לכנסת. למעשה, אין למערך כוונה להסיק מסקנות גם נגד האחראים העיקריים לאירועים העגומים לפני פרוץ מלחמת יום הכיפורים ובמהלכה.

מצד שני „הליכוד" ממשיך בדרך הקיצונית של גח"ל. הוא נגד פשרות טריטוריאליות, נגד חלוקת ארץ־ישראל מחדש. מדיניות זו פירושה — מלחמות לנצח.

אולם עתה, חל מיפנה בזירה המדינית ויש להשקיע מאמץ כן להשגת שלום באזורנו. ל"ע דגלה ודוגלת גם עתה בפשרה טריטוריאלית מושתתת על הבטחת ענייני הבטחון החיוניים. לא השתעשענו באשליות של „סטאטוס־קוו" וסיפוח מתמיד. היננו נאמנים לדרך האידיאליזם הציוני, לעקרונות החיים הצנועים, ולחמנו נגד כפייה מצפונית על הפרט ונגד תופעות שחיתות ומניעתן.

חברים ואוהדים, אנא — אל תשארו אדישים!

ל"ע היא כיום **תשובת־אמת** לבוחר. עלינו להיות כוח ממשי בכנסת ובממשלה. זה חיוני למדינה. אלפים נושאים עתה עיניהם לל"ע.

מי שמתנגד ל„ליכוד" ודרכו ומי שאינו נותן אמון במערך — אל יבזבז את קולו לרשימות־יחיד שאין להן סיכוי כלשהו להשפיע על העניינים הגורליים.

הצבעה למען לע כיום — זוהי תשובה היסטורית אמיתית להקמת כוח מרכזי במדינה, שנועד ללחום ללא רתיעה, למען השלום והבטחון. התייצבו איפוא והטו שכם למשימה זו, אין לנו כסף ומנגנונים ואני סומך על אהדתכם ,נאמנותכם וחברותכם.

הגיעה שעתה של ל"ע להיות גורם קובע במדינה ובמוסדותיה.

משה קול
יו"ר המפלגה הליברלית העצמאית

ח"כ גולן

ח"כ גולן תובע ערנות כלפי הפקת רווחי־מלחמה

ח"כ יצחק גולן, חבר ועדת הכספים של הכנסת, הזהיר באסיפת ל"ע בפתח־תקוה, כי נכון הדבר שהרבה מפעלים של מפרנסים עצמאיים נפגעו בעקבות המלחמה ורבים בעליהם ואנשי משפחתם. אולם ישנה סיבה שהיא אמנם קטנה מאד, הנבנה לנצל את מצב החרום לשם צבירת רווחים בלתי־סבירים. לכן בצורה האיצר לפקח בקפדנות נגד נבגדות אלה של הפקת רווחי־מלחמה.

עלייה לל"ע במשאל „ידיעות אחרונות" 7.12.1973

לוח א'
הצבעת העורף לכנסת (נובמבר)

(1.500 מרואיינים)

[illegible]	[illegible]	[illegible]
מערך	57	50
ליכוד	31	44—
מפד"ל	12	7
ל"ע	4	7 —
חזית דתית תורתית (אגודה + פועלי אגודה)	6	4 ÷
מעוטים	4	4
רק"ח	3	3
מוקד (מק"י)	1	1 —
מר"י (העולם הזה)	1	0
„פנתרים"	1	0

זיידל תובע מלוא תוספת־היוקר לפנסיונרים

יש לשים קץ אחת ולתמיד לעוול המשווע, שנגרם לרבבות פנסיונרים, אשר על אף ההתייקרות התלולה בשנים האחרונות אינם מקבלים את תוספת היוקר המלאה, אלא את האחוז המקובע לפי סכום משכורתם הקובעת — אמר מר הלל זיידל, יו"ר סיעת ל"ע בהסתדרות העובדים, באסיפת פנסיונרים, שנערכה בתל־אביב.

ה. זיידל ציין, כי רובם המכריע של הפנסיונרים תרמו רבות במיטב עבודתם לפיתוח המדינה, הגברת יצורה ושיפור שרותיה ולרבבות מהם משמשת עתה הפנסיה הצבועה מקור הכנסה יחיד. לכן, מן ההכרח לא לקפחם בהענקת תוספת־היוקר כפיצוי מינימום להתייקרות ולהעניק להם את מלוא התוספת.

ל"ע: תוספת תוספת־יוקר מלאה בינואר

נוכח ההתייקרות התלולה, מן ההכרח לשלם תוספת־יוקר בחודש ינואר, שתסתכם בערך ב־110 ל"י. עם זאת, יש להאריך את הסכמי העבודה, שעומדים לפוג באחד בינואר ובאפריל — הארכה של שנה אחת, בשל מצב המלחמה, שבו נתונה המדינה — החלטה זו נתקבלה ברוב קולות בוועדה המרכזת של הנהלת העבודה הליברלית, לפי הצעתו של מר הלל זיידל, בישיבתה השבועית, בתל־אביב. הצעתו של מר דב יהנס, לשלם תוספת־יוקר, אך לשקול אי־הצמדה אוטומטית של הסכמי עבודה בענפים מסוגגים, כמו כתבת ר־ אלקטרוניקה — נדחתה.

בכפר שדה עזיה — לאחר רוגה הזזל בעבודה במושב רכז נוער קהילתי בכפר. בתחום פיפולו גם הנוער וגם מבוגרים. כחבר ארגון מוסדי העובד הציוני מלוה אותו באיחולי הצלחה.

א. חסון: מהות השלום – הכרה בישראל

„מדינות ערב יכולות להשתעשע בתיאוריות נוגדות על מהות השלום הדרוש באיזורנו, ולהדבר בעת ובעונה אחת על הכרה „דה־יורה", הכרה „דה־פקטו" וגם על אי־הכרה. לא יקום שלום במזרח התיכון מבלי שמצרים ושכנות זו תובהר לנו ולשכנינו, כשם שמבהיר עכשיו, שלא לחזור לגבולות ה־4 ביוני, כן מבהיר שהתמורה הנדרשת בפשרה טריטוריאלית הינה ומבלית, לא יכולה להיות אחרת כאשר הכרה „דה־יורה" במדינת ישראל, על כל המשתמע מכך", אמר מזכ"ל תנועת העבודה הליברלית, אברהם חסון, באספת ל"ע בבאר־שבע ביד־נתן. „שבר שלום, הפזורים בזדה מוקסים, אינם מוצים לנו. זהו ההבדל המכשי בין מלחמה אחרונה לבין אהרונה המלחמתית", הוסיף הנואם.

נוה־אטי"ב ודי־זהב חזרו למצבם התקין

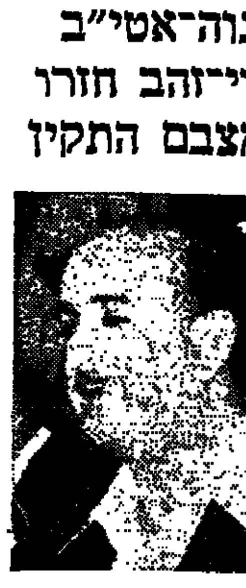

י. בר־לבב

מזכיר ארגון מושבי העובד הציוני (ל"ע) ביקר לאחרונה במושב הצפוני ביותר של התנועה — נוה־אטי"ב (בעל בורדות החרמון) ובמושב הדרומי ביותר — די־זהב, מאכה שרם־א־שייח. בשני המושבים, מסר בר־לבב, חזרו כבר החיים למסלולם התקין לאחר המלחמה.

[illegible]

ביטוח סוציאלי ממלכתי – במקום ביטוח סקטורלי

במצע הבחירות לכנסת של הליברלים העצמאיים, שאושר אור ליום ו' ע"י הנהלת המפלגה, נאמר בפרק של כלכלת המדינה, כי משק המדינה יצטרך לעבור שינויים סטרוקטורליים המותאמים לצרכי המדינה בשעה זו. בהתחשב עם הוצאות הבטחון הגדולות וההכרה לקיים כוח צבאי ניכר מגויים, יהיה צורך למען הפעלה מירבית של המשק לעודד ניידות כוח עבודה, הגדלת כוח העבודה ע"י עבודת נוער, נשים, פנסיונרים, מתנדבים מחו"ל והגברת פריון העבודה והייצור.

תקציב המדינה יצטרך להיות בנוי על צמצום הוצאות אדמיניסטרטיביות, מניעת ביזבוז, צנע באורח החיים של המוסדות הממשלתיים והציבוריים וצימצום המשק הציבורי.

הלחצים האינפלציוניים, שיוגברו בעקבות המלחמה האחרונה, הוצאות הבטחון העולות והגרעון במאזן התשלומים שיגדל, יחייבו מדיניות של ריסון הצריכה הפרטית ושל רמת החיים וסלקטיביות בהשקעות.

המפלגה הליברלית העצמאית תפעל למען קיום משטר של שלום־בית ביחסי העבודה.

לשם כך, יש צורך בהסכם בין ההסתדרות, המעסיקים והממשלה. סיעת ל"ע תציע הנהגת בוררות חובה בשירותים חיוניים לפחות לשעת חרום, לשלוש השנים הבאות.

אם כי יהיה הכרח בתקופה האחרונה במיסוי גבוה, תפעל סיעת ל"ע למען ריפורמה במשטר המסוי, שתבטיח מסוי צודק ויעיל והכנסה מתאימה לאוצר המדינה.

יש להעביר במהרה את משק המדינה לפסים חדשים ולערוך תכנון, שיהא מבוסס על המציאות החדשה והעדיפויות החדשות.

המפלגה הל"ע תדאג לחלוקה צודקת של העומס הכלכלי בין מגוייסים ותושבי העורף, בין שכירים לבין עצמאיים.

סיעת הל"ע תחתור למעבר מביטוח סוציאלי סקטורלי לביטוח סוציאלי ממלכתי, בעיקר בתחום הבריאות והפנסיה להסדר תחיקתי של יתר הזכויות הסוציאליות כולל שיכון וסעד, כדי שהאזרח יקבל את המגיע לו בזכות ולא בחסד.

דאגה מיוחדת תוקדש לחיילים המשוחררים, מהצבא הסדיר והמילואים, ששירתו יותר משלושה חודשים. ל"ע תיאבק בעד הסדר תחיקתי של הזכויות האלה.

יעשה מאמץ מיוחד להגברת העליה ולזהות אקטיבית בין יהודי העולם ומדינת ישראל.

מן המצע לבחירות לכנסת של הליברלים העצמאיים — ל"ע

חיילי צה"ל
במילואים, סדיר וקבע
חברי ואוהדי ל"ע

אנא, העבירו מיד למזכירות המפלגה בת"א, ת.ד. 23076 את כתובתכם (מס' אישי, ד. צ., כתובת אזרחית וטלפון).

המזכירות

משלוחי יצוא במחסנים שקיבלו מימון יחשבו כיצוא

מימון החירום ליצוא – מסתכם בכ־100 מיליון ל"י

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

יצואן אשר עד סוף דצמבר הצ־ליח ייצור המיועד ליצוא, אולם לא הספיק לשלוח והסחורה מונחת למשלוח במחסניו או במחסני הנמל — תחשב סחורה זו כחלק מהיצוא שבוצע על־ידו בפועל ב־1973. תנאי לכך הוא, כי ליצואן אושר מימון למשלוחים מיוחד או מימון חירום עבור הסחורה האמורה — סיכום עקרוני זה הושג בין נגיד בנק ישראל, משרד המסחר והתע־שיה ומכון היצוא.

מנהל המחלקה לתכנון מימון במש־רד המסחר והתעשיה, עמוס מר־חיים, מסר שנתבקשו מימון החי־רום הניתנו להמרות יצוא במה־לכי המלחמה נהנה מספר גדול של מפעלים. האשראי שניתן במסגרת זו מגיע לכ־23 מיליון דולר, דהיי־נו כ־100 מיליון ל"י. הסדר זה, שהופעל בזמן המלחמה, ביקש ל־יצואן להכין את מוצריו למשלוח לחו"ל (כלומר המוצרים היו ארו־זים) אבל לא הספיק לשלוח את ה־סחורה לנמל. הפעלת הסדר זה נתקלה בתחילה בקשיים. הבנקים לא היו מוכנים לתת ליצואן אשראי צמוד למטבע חוץ, כאשר עילת האשראי והבטחון העיקרי עבורו היא הסחורה שעדיין נמצאת בארץ ולבנק אין כל בטחון כי אמנם תתקבל עבורה תמורה במטבע חוץ. נוכח עמדת הבנקים, קבע נגיד בנק ישראל, כי אשראי החירום בגין סחורות הנמצאים במחסן ה־מפעל לא יהיה צמוד למטבע חוץ, אלא יינתן בלירות ישראליות, אך לם הריבית עליו תהיה 11 אחוז ולא 6 אחוזים. הסדרי המימון, מצ־יין מר־חיים בסקירה העומדת להתפרסם ב"התעשיה ובמסחר", בט־און משרד המסחר והתעשיה, סייעו במידה ניכרת להקל על מצוקת האשראי לגבי יצואנים רבים. המ־ריץ אותם להמשיך בהכנת משלו־חים — למרות תקופת החירום — והולם לקידום היצוא.

אולם בעיה חמורה יותר נתגלתה במפעלים אשר החלו בייצור ליצוא ושהם הצליחו להשלימו. מפעלים אלה התחבתו כבר באשראי ל־יצוא שהועמד לרשותם. הם ניצלו את האשראי לקניית חמרי גלם וכן משכו את המימון לייצור ליצוא. אלא שהם הצליחו לייצר סחורה, ומתוך התמורה שקיבלו עבורה יוכלו לפרוע את האשראי שקיבלו. הפער במימון לא יורגש בבליאו, כי בינתיים היצואנים המתבטא בר־עיקפי המימון שברשותם, בהתאם לאיכון היצוא השנתי שנקבע ל־הם בראשית 1973.

הבעיה שהתעוררת כאשר נערך התחשיב השנתי עם היצואן לגבי עמידתו באיכון היצוא. כאשר ייע־רך השנה החישוב הזה, יתברר לגבי יצואנים לא מעטים כי המימון בו השתמשו היה גדול יותר מה־יצוא שבוצע על ידם בפועל, כי במשך מספר שבועות היה פיגור בייצור. לפי הכללים המקובלים, היה היצואן חייב בתוספת ריבית, בנוסף לריבית של 6 אחוזים המ־שולמת על האשראי ליצוא. אם ה־מימון שנוצל חרג מעבר ל־5 אחו־זים מהיצוא שבוצע בפועל, תגיע הריבית הכוללת ל־24 אחוז. אבל היצואנים לא יוכלו לעמוד בריבית כזו, מה גם שבתקופת המלחמה נגרמו לו הוצאות גדולות שאין בידיו להחזיר לבטחון.

שתי אפשרויות למי שהשתמש במימון עודף

מצב זה נבדק בסידרת דיונים בהשתתפות נגיד בנק ישראל, מש־רד המסחר והתעשיה והנהלת מכון היצוא. הסיכומים שנתקבלו, מציין מר־חיים, יש בהם כדי לסייע לפו־עלי היצוא להתגבר על בעיותיהם הכספיות, מה גם שקיבלו מפעלים רבים התנהלים באיכון היצוא ש־קיבלו על עצמם בתחילת השנה והלקם אף יעלה על איכון היצוא המקורי. הסיכומים הם:

יצואן, אשר עד סוף דצמבר הש־לים ייצור המיועד ליצוא, אולם לא הספיק לשלוח, והסחורה מונחת למשלוח במחסניו או במחסני הנמל — תחשב סחורה זו כחלק מהיצוא שבוצע על־ידו בפועל ב־1973. הת־אי לכך הוא, כי ליצואן אושר מי־מון במשלוחים מיוחד או מימון חירום עבור הסחורה האמורה, כ־מתוכנת שהוסברה בראשית הדב־רים. סכום היצוא שאושר אך טרם נשלח, יצורף לאיכון היצוא של 1974, והיצואן יהיה חייב להש־לים ביצוע היצוא בסוף השנה הבאה.

למרות שהיצוא האמור יהיה חלק באיכון היצוא בשנת 1974 — לא יינתן בגינו מימון ייצור ליצוא, שכן המימון לייצור ניתן כבר ב־1973. עם זאת יהיה, כמובן, יצוא זה זכאי למימון במשלוחים כמקובל, כאשר יישלח בפועל לייעדו.

יצואן, אשר עד סוף דצמבר 1973 לא עמד באיכון היצוא שקיבל על עצמו (השתמש במימון יצוא כנגד ליצוא שבוצע על ידו בפו־על) יוכל לבחור בין תשלום תוס־פת ריבית על האשראי העודף, לבין קיזוז האשראי העודף מהאשראי שיגיע לו בשנת 1974.

ההנחה היא, כי קרה אחת מש־תיים: 1. היצואן השתמש במימון היצוא כדי לייצר סחורה, שנמכרה או תמכר בשוק המקומי. במקרה כזה אין הצדקה לתת לו אשראי לייצור לשוק המקומי בריבית של 6 אחוז; 2. היצואן השתמש במימון כדי לייצר ליצוא, אולם היצוא טרם בוצע בפועל. במקרה כזה יתבטא הייצור האמור בתוספת יצוא בש־נה הבאה, אך אין צורך לתת ליצואן מימון כפול עבורה. לפיכך אפשר לקזז את המימון שנוצל השנה לשם ייצור ליצוא, מהמימון המגיע ליצואן עבור היצוא שיבו־צע ב־1974, שכן יצוא זה כולל גם מוצרים שנוצרו כבר ב־1973.

חריגה עד 10% מהיצוא — תישא ריבית של 17%

אשר לתוספת הריבית — כידוע, נקבעו לה שני שיעורים: מימון החורג מהיצוא בפועל בשיעור של עד 5% — נחשב כחריגה סבירה, שכן גם מי שתכנן את יצואו כהלכה עשוי היה לחרוג. עבור חריגה זו משלם היצואן תוספת ריבית של 11%, וביחד — 17%. חריגה בשי־עור רב יותר נחשבת כחריגה בל־תי סבירה, ועליה משלם היצואן תוספת ריבית שיש בה גם אלמנט של קנס — 18%, וביחד עם הרי־בית המקורית — 24%.

עתה סוכם, כי לנוכח מצב ה־מלחמה תראה חריגה של עד 10% כחריגה סבירה, ולכן הריבית הכו־ללת שתשולם עליה תגיע ל־17% בלבד.

יצואן שיוכיח השבתת ידו יפטר מתוספת הריבית

כל האמור לעיל כוחו יפה לגבי מי שאמנם התחבט באשראי היצוא שקיבל, כדי לקנות חומרי גלם ולייצר מוצרים. אולם מאחר ורבים מהמפעלים לא פעלו, במידה זו או אחרת, בתקופת המלחמה, הרי מה־אשראי קיים להם רק למימון ה־כלאי, ולא למימון הפעולה, ואין ברשותם אמצעים כדי לפרוע אש־ראי זה ולשאת בריבית נוספת עליו.

כדי לסייע למפעלים אלה, הנמ־צאים במצב קשה, סוכם כי מפעל אשר הייצור בו הושבת או עוכב, ולכן לא ביצע את היקף היצוא שבגינו קיבל מימון — יוכל להו־ציג את מצבו בפני ועדה המיוחדת ליצוא, בעת התחשבות השבתת איתו.

בועדה זו, בה משתתפים נציגי משרד המסחר והתעשיה, משרד האוצר ובנק ישראל, תוכל לפטור את המפעל מתוספת ריבית על עודף המימון בו השתמש בתקופה היצוא. פטור זה יכול להתייחס לכל תוספת ריבית, או לחלקה, ולכל עודף המימון או לחלקו. ב־שיקוליה תקח הועדה בחשבון, בין היתר, את הגורמים הבאים: מידת הפגיעה של המפעל בתחזית הי־יצור שלו בשנים קודמות; החלק היחסי של איכון היצוא שביצע עד למלחמה; באיזו מידה הופעל המפעל בתקופת המלחמה; התפוקה שהיתה למפעל מאז המלחמה, ובאי־זו מידה נמכרה לשוק המקומי; המלאי שנוצר במפעל מאז המלח־מה, הן בחמרי גלם והן במוצרים בתהליך, ובאיזו מידה ניתן להש־תמש בו לצרכי יצוא בעתיד; ביטול הזמנות מלקוחות בחו"ל בגלל ה־מלחמה; עתודות הייצור וכיו"ב.

מר־חיים מציין, כי עבודתה של ועדה זו לא תהיה קלה, שכן הב־דיקה צריכה להיות מדוקדקת, ולא כל טענה ניתן לאשר במסמכים מבוקרים. אף על פי כן עדיף להתאמץ בענין זה מאשר לפגוע ביצואנים שלמרות מאמציהם שי־בשה המלחמה את פעילותם.

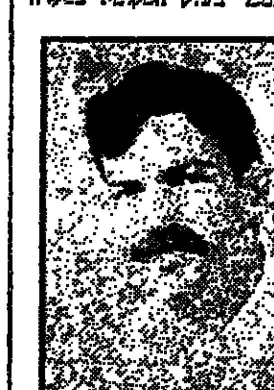

עמוס מר־חיים

משק וכספים

ייקור הדלק מגדיל הוצאות הובלת הדרים ב־30 אחוז

נמשך הפיגור ביצוא ב־2.5 מיליון תיבות

מאת דויד מושיוב, סופר "דבר"

העלאת מחירי הדלק לאניות במאות אחוזים מגדילה את הוצ־את משלוח פרי ההדר לחו"ל בשיעור 30 אחוז לתיבה. התייק־רות זו מגדילה את הוצאות ה־פרדסנים.

בינתיים נמשך הפיגור ביצוא הדרים לחו"ל. עד ה־15 לדצמ־בר נשלחו לחו"ל 6.5 תיבות פרי הדר, כמות המתאימה לכמות ש־נשלחה אשתקד. אולם לעומת ה־תכנון של המועצה לשיווק פרי הדר, קיים פיגור בשלוח 1.9 מיליון תיבות.

המועצה לשיווק פרי הדר מס־ברה, כי הסיבה לפיגור בהתאם ל־תכנון, נובעת מתנאים המיוחדים השוררים כיום בנמלים ובי־משק. בגלל מצב מיוחד זה, אין מגיעים בקצב הדרוש אניות עם מטענים הבאות לישראל ומיועדות לטעון פרי הדר לחו"ל. בג־לל הפיגור ביצוא התמלאו בתי האריזה עם פרי, ובמשך כמה ימים השבוע, הואט קצב הקטיף, אולם הוא משלמים, הוחזר הקטיף לקצב הרגיל.

אנשי המועצה לשיווק פרי הדר הביעו חשש, כי לפי המצב ב־משק היום עלול הפיגור במשלוחי פרי הדר לחו"ל לגדול עד סוף חודש דצמבר השנה לכדי 2.5 מיליון תיבות הדרים. מניחים, כי עד סוף השנה האזרחית יישלחו כ־9 מיליון תיבות הדרים לחו"ל לעומת 11.4 מיליון תיבות הדרים לפי התכנון.

מתוך 6.5 מיליון תיבות ההד־רים שנשלחו עד ה־15 לדצמבר ההתפלגות לפי הזנים היא כד־להלן: תפוזי שמוטי — 2.050.000 תיבות; אשכוליות — 2.850.000 תיבות; תבורים — 1.000.000 תיבות; לימונים — 220.000 תי־בות; זנים קליפים (מנדרינות) — 14.000 תיבות; שונים — 77.000 תיבות. בתאריך זה היה במלאי, כלומר, על גבי מכוניות ובמחס־נים — 306.000 תיבות.

צפויה ירידה במחיר

באשר למחירי ההדרים שנמ־כרו עד כה, נמסר מהמועצה ל־שיווק פרי הדר, כי עד ה־13 בדצמבר השנה נמכרו 980,000 תיבות תפוזי שמוטי הן במכירה קבוצה והן בקונסיגנציה במחיר בממוצע של 2.75 דולר לתיבה פו"ב, מחיר שהוא גבוה מהשנה שעברה, בה נמכרו בתקופה זו 1,280,000 תיבות במחיר בממוצע של 2.38 דולר פו"ב; אשכוליות נמכרו השנה 1,510,000 תיבות ב־מחיר 3.17 דולר פו"ב, ואילו אש־תקד נמכרו 1,536,000 תיבות ב־מחיר 2.85 דולר התיבה פו"ב; תבורי נמכרו השנה 687,000 תי־בות במחיר 3.21 דולר לעומת אשתקד, בה נמכרו בתקופה ה־מקבילה 803,000 תיבות במחיר 2.65 דולר התיבה פו"ב.

לפי כל התחזיות במשווקים צ־פויה בעתיד הקרוב ירידה במ־חירים, שיתקבלו עבור פרי הדר שיישלח לחו"ל. לירידה ב־מחיר שתי סיבות: הגדול בהי־צע פרי־הדר מיד לאחר חג ה־מולד, הן מצד ישראל והן מצד מדינות אחרות המייצאות פרי־הדר לארצות אירופה. גורם נו־סף, שיפעל להורדת המחירים הוא משבר האנרגיה הגורם למיתון כלכלי במספר ארצות, דבר הע־לול להשפיע על הביקוש להד־רים בארצות אלה.

סיבה נוספת להקפצת הכנסות הפרדסנים מייצוא ההדרים הש־נה היא שינויי שער המטבע כ־עליית שער הדולר וירידת שערי המטבע המקובלים בארצות אירו־פה. המועצה לשיווק פרי הדר התכה על עיסקות קבוצות בשי־נת הקיץ במטבעות מקומיים, ר־זאת בשעה שהמצב אז היה הפוך — שערי המטבעות המקובלים היו גבוהים ושער הדולר נמוך.

מניות ושערים

הנת"ד ירד ל־4.61 ל"י

ירידה נוספת היתה אתמול ב־מחיר הדולר־נת"ד. הנת"ד ירד ב־2 אג' ל־4.61 ל"י. היה היצע גדול של בנק לאומי שהביא לירידת מחיר הנת"ד.

אתמול היתה התאוששות קלה בקצרי־מועד, אשר הגיע לתשואה על 11—12 אחוז למי שקנתה קצ־רי מועד במחיר השפל מהפארי כיהם.

בשוק המניות היה הסחור משע־מם. נמשכו הירידות. המדד הכללי של שערי המניות ירד ב־0.16 אחוז. בין היתר ירדו מניות "אי. לי." ב־1 בשל העדר ביקוש. הי־תה התעניינות רק במניות "כללי" ו"כלל־תעשיות".

הדולר בבורסה השחורה 5.07 ל"י

עליה נוספת היתה אתמול ב־מחיר הדולר בבורסה השחורה. הדולר התייקר ב־2 אג' ל־5.07 ל"י. גם מחיר המארק הגרמני עלה אתמול ב־3 אג' והגיע ל־1.89 ל"י.

עליית מחיר הדולר מוסברת בביקוש הגובר של תושבי הכפ־רים, ליהודים הישראליות שלהם מתוך ציפיה להסדר בעיית נוכח. גם החששות מפני פיחות אפשרי ב־תחילת השנה הבאה מגבירה את הביקוש לדולרים.

ב"אוהל שרה" בעמק יזרעאל נפתחה השבוע שנת־הלימודים ב־בית־ספר למבוגרים. כ־1200 מש־תלמים מ־40 ישובי האזור רשומים ללימודים במגמות השונות של ה־מוסד.

"שמשון" תפעל גם בביטוח אלמנטרי

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

חברת הביטוח "שמשון", חברת בת של "הסנה", תפעל גם בבי־טוח אלמנטרי. עד כה עסקה החברה רק בענף ביטוחי חיים. ל־"שמשון" היה רשיון מוקפא לפ־עול בביטוח אלמנטרי.

מנכ"ל "הסנה", איתן אבניאק, מסר ש"סוביינס" תשמש כסוכן כל־לי לחברת "שמשון", כך שהחברה לא תזדקק למנגנון עיסוק בבי־טוח אלמנטרי. הון של "שמ־שון" הוגדל מ־1.5 מיליון ל"י ל־3 מיליון ל"י, כדי שתוכל לפ־עול בביטוח אלמנטרי.

תעריפי ההסקה המרכזית התייקרו בשנתיים ב־125%

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

מחירי ההסקה המרכזית התייקרו בשנתיים האחרונות ב־125 אחוז — מתברר מתשובה של מש־רד המסחר והתעשיה שהוגשה לוע־דת המחירים הציבורית. התשובה ניתנה בקשר לתעריפי חברת ההסקה המבוססים על הנוסחה של עלות הדלק + אחוזים, בנימוק כי "כל נסיון לכפות מחיר אחיד... היה גורם להתחכמויות שונות כדי לעקוף את התעריף".

בדיקה של התשובה שהוגשה ע"י מנהל אגף המחירים במשרד המס־חר והתעשיה, ד"ר מיכאל שפר, לועדת המחירים הציבורית מגלה שקיימת התעלמות מתשובתה של חברת "תרמאויל" החברה המוב־לה בענף, זכתה להעלאה של עשרות אחוזים בדמי השירות — דבר כלל לא הובא לידיעת הציבור. חברת "תרמאויל" גובה דמי שי־רות, הנעים בין 25 ל־40 אחוז בהתאם למספר הדירות בבית, מ־מחיר ההסקה. כך שכל העלאה במחיר ההסקה היא הגדלה אוט־מטית של דמי השירות בעשרות אחוזים.

התשובה של משרד המסחר וה־תעשיה מגלה כמה עובדות מענ־יינות על העלאת התעריפים ע"י חברת "תרמאויל" בשנתיים האח־רונות והן:

● בנובמבר 1971 התיר הממונה על המחירים לחברת "תרמאויל" העלאת מחיר ההסקה המרכזית מ־43 ל"י ל־55 ל"י לשנה. ההי־תר התבסס על התייקרות הסולר מכ־10 אג' לכ־19 אג' לליטר.

● במשך 1972 לא הגישה "תרמאויל" בקשה לאישור העלאת מחיר ההסקה המרכזית וממילא לא קיבלה כל היתר. אבל לקראת עונת ההסקה 1972/73 הודיעה ה־חברה לחלק מלקוחותיה, בעיקר דיירי בתים קטנים בני 6 דירות ומטה, כי אין באפשרותה לספק להם שירותי הסקה בתעריף הקו־דם והציעה להם התקשרות על בסיס אספקת מחיר חדשה: עלות הדלק + אחוזים (תוספת האחוזים נעה בין 25 ל־40 אחוז לפי גודל הבית). ללקוחותיה האחרים הבטי־חה החברה לספק השירות במחיר העונה הקודמת, דהיינו 70 ל"י לחדר לשנה.

● בראשית ינואר 1973, מיד ל־אחר שפג תוקפן של התקנות ל־פיקוח על מחירים, הודיעה "תר־מאויל" על העלאת מחיר ההסקה המרכזית ל־82.5 ל"י לחדר לש־נה, מבלי שביקשה או שקיבלה היתר על כך. כשדרש משרד ה־מסחר והתעשיה לתבוע את החב־רה לדין על העלאת מחיר ללא היתר, התברר כי שירות ההסקה המרכזית הושמט בשגגה מרשי־מת השירותים שמחיריהם הוקפ־או. "תרמאויל" חבקה, על כן, ב־העלאה לדרך פירצה בחובת הפי־קוח על המחירים, נאמר בהזכיר משרד המסחר והתעשיה.

● בחודש יוני 1973 הגישה "תרמאויל" בקשה לאישור העלאת מחירי שירותי חימום מים והסקה מרכזית ב־37.5 אחוז. ב־8 באוג־וסט התיר הממונה על המחירים לחברה העלאת מחירי השירותים ב־9.4 אחוזים. החברה ערערה על שיעור ההעלאה שאושר לה, וב־10 באוקטובר אישר הממונה על המחירים העלאה נוספת של 5 אחוזים במחירי השירותים.

● בעקבות התייקרות הדלק ב־סוף אוקטובר 1973, התיר הממו־נה על המחירים ב־1 בנובמבר ה־עלאת מחיר ההסקה המרכזית ב־שיעור נוסף של 44 אחוז. היתר אחרון זה ביטא אך ורק את התייקרות הדלק.

● בסיכום ההיתרים להעלאת מחירים שניתנו מאז 1971 היו: ב־1.11.71 — 66.7 אחוז; ב־19.8.73 — 9.4 אחוזים; ב־1.10.73 — 5 אחוזים; ב־1.11.73 — כ־44 אחוז.

בתקופה הנסקרת עלה מחירו של הסולר, שהוא המרכיב העיקרי בעלות ההסקה, ב־340 אחוז, מכ־10 אג' לליטר בראשית יולי 1971 לכ־34 אג' לליטר בסוף אוקטו־בר 1973. בחמש השנים שקדמו, 1966—1971, לא חלה כל עליה במחיר ההסקה.

לדעת משרד המסחר והתעשיה, לא ניתן היה לכפות על "תרמ־אויל" מחיר אחיד להסקה בחורף השנה, כאשר מרכיב הדלק מה־וה בממוצע כ־87 אחוז מהמחיר ולא יכסה בבתים רבים אפילו את עלות הדלק בלבד. מחיר אחיד היה גורם להתחכמויות שונות של ה־חברה כדי לעקוף את המחיר הא־חיד והפסקת מתן שירותי הסקה לחלק מהלקוחות.

במטרה להתגבר על בעית הסו־ני בצריכת הדלק, גיבשה "תר־מאויל" בתיאום עם אגף המחי־רים תעריף הסקה דיפרנציאלי ל־חורף זה. מחיר ההסקה משתנה לפי מספר הדירות בבית ולפי שיטת ההסקה ובתעריף בא לידי ביטוי גם מגמת החסכון בדלק.

המחיר הממוצע לחדר לפי ה־תעריף הממוצע הוא כ־110 ל"י להסקה בשתי מנות (גם בבוקר וגם בערב) וכ־100 ל"י להסקה במנה אחת (רק בערב). המבנה המורכב של התעריף מבוסס על הערכה אינטואיטיבית בדבר צרי־כת הדלק של צרכנים שונים ולא על ניתוח סטטיסטי של נתוני צרי־כה בפועל.

בגליון החדש של

במחנה

מבט מקרוב על הארמיה השלישית

בשיכונים שבדרום העיר סואץ מתפתחים יחסי מרפסת מול מרפסת בין חיילי צה"ל וחיילי צבא מצרים.

*

מילון ועידת ז'נבה

אישים, מקומות, מונחים ומושגים הקשורים לועידת השלום הישראלית—ערבית האמורה להיפתח השבוע.

*

הצמרת החדשה של הצבא המצרי

חילופי הגברי, שבוצעו בפיקוד על הצבא המצרי, העלו לעמדות־מפתח גנרלים שהיו בלתי ידועים עד למלחמה.

*

מדריך מיוחד לחייל ולעובד צה"ל

כך תוכל להצביע בבחירות לכנסת השמינית ולרשויות המקומיות גם אם תימצא במוצב קדמי בקווי הפסקת האש.

ועוד כתבות וצילומים רבים.

מפלגת העבודה הישראלית | מפלגת הפועלים המאוחדת

המערך

מטה יום הבחירות

חברה. חבר. אוהדת ואוהד.

לשכות המודיעין של המערך בירושלים, תל־אביב וחיפה עומדות לשירותכם בכל הנוגע לסדרי ההצבעה ומקום ההצבעה.

פנו עוד היום!

לשכות המודיעין של המערך:

ירושלים

1. מקור ברוך מאה שערים, טל. 225081, רח' החשמונאים 10
2. מרכז, טל. 6—223414, רח' יפו 62
3. זכרונות, טל. 225338, רח' שילה 4
4. נחלאות, טל. 225091, רח' ברקיה 36
5. מורשה (מוסררה), טל. 271368, רח' שבטי ישראל 26
6. ימין משה, טל. 234586, רח' כמילא 5
7. רחביה, טל. 39718, רח' אלחריזי 9
8. דרום, טל. 66917, רח' אביטל 3, פינת עמק רפאים
9. בקעה, טל. 31891, רח' מרדכי היהודי 10
10. קטמונים, טל. 60915, רח' אלכסנדריון 1
11. רסקו, רח' טשרניחובסקי 68
12. שמואל הנביא, טל. 266680 (מקביל זמני), רח' שמואל הנביא 90, פינת יחזקאל
13. נוה יעקב, בית 200 דירה 13
14. רמת אשכול, טל. 271466, שד' אשכול 18/11
15. רוממה, טל. 525142 (מקביל זמני), רח' זכרון יעקב 12
16. צפון — בוכרים, טל. 271387, רח' דוד 13
17. מערב, טל. 535187, שד' הרצל 56
18. קרית יובל, טל. 62989, רח' אורוגואי 1
19. קרית מנחם, טל. 69095, רח' סביון 3,15
20. עין כרם, טל. 69024, כפר יהונתן
21. מבשרת ירושלים, מבשרת ירושלים בית 123.

תל־אביב

1. סניף מפלגת העבודה, נוה שרת, רח' בית אל 28, טל. 779096
סניף מפלגת העבודה, הדר יוסף, רח' קהילת ורשה 76
2. סניף מפלגת העבודה, א', רח' בורנשטיין 6, טל. 443361
3. סניף מפלגת העבודה, ב', רח' בן יהודה 238, טל. 443723
4. מטה המערך מחוז תל־אביב—יפו, רח' בילינסון 9, טל. 5—283111
5. סניף מפלגת העבודה, ד', רח' יהודה הלוי 66, טל. 621134
סניף מפלגת העבודה, ה', רח' מונטיפיורי 19, טל. 623777
סניף מפ"ם, רח' ברנר 2, טל. 262038
6. סניף מפלגת העבודה, יד אליהו, רח' לה־גרדיה 55, טל. 33429
סניף מפלגת העבודה, מונטיפיורי, רח' בית שמאי 7
סניף מפלגת העבודה, שכונת התקוה, רח' אברהם צבאם 24, טל. 34211
7. סניף מפלגת העבודה, כפר שלם, רח' סנפיר 5
8. סניף מפלגת העבודה, קרית שלום, רח' ישראל גורי 26, טל. 826095
9. סניף מפלגת העבודה, פלורנטין, רח' לוינסקי 31, טל. 824912
סניף מפלגת העבודה, נוה שאנן, רח' יסוד המעלה 6, טל. 34544
10. סניף מפ"ם, שדרות ירושלים 18, טל. 824425
סניף מפלגת העבודה, יפו, רח' הרצל 8, טל. 826326
11. סניף מפלגת העבודה, גבעת עליה, שיכון נוה גולן (ג'), רח' פיכוס 17
סניף מפלגת העבודה, גבעת עליה, רח' רבי נחמן מברסלב 4, טל. 862913

חיפה

1. ק. חיים מערבית, בית ליפא, רח' ק"ז 34, טל. 730676
2. ק. חיים מזרחית, בית צבי—ליבסקין, טל. 721579
3. ק. שפרינצק, דרך צרפת 11, טל. 524559
4. בת־גלים, רח' העליה 20, טל. 522415
5. ק. אליעזר, רח' היית 20, טל. 523867
6. העיר התחתית, רח' אלנבי 17, טל. 668891
7. הדר — יבנה, הנביאים 5, חיפה, טל. 660019, 660030
8. הדר — הרצליה, רח' צפת 4, טל. 669125
9. הדר — גלומב, רח' בלפור 11, טל. 669516
10. כרמל צרפתי, רח' שהבית 6, טל. 88211
11. כרמל מרכזי, שד' הנשיא 104, טל. 83522
12. כרמל אחוזה, רח' מוריה 91, חיפה, טל. 251872
12א. רוממה, הצלפים 3/א, טל. 241083
12ב. תל הברבל — אחוזה, דישראלי 38, חיפה, טל. 254337
13. רמת שאול — עין הים, כ"ח 14, רמת שאול
13ב. כמנה דוד, רח' שלמה המלך 56/1, טל. 528637
14. נוה שאנן, רח' גורדון 1, טל. 255188
15. תל עמל — חליסה נוה יוסף, רח' הירדן 18, טל. 669126
16. העיר המזרחית, השומר 30, טל. 660187
17. המושבה הגרמנית, מגינים 81, טל. 520970
18. הדר — יל"ג, רח' ביאליק, טל. 525359
19. הדר — באולה, רח' ארלוזורוב 6, טל. 668892
21. קרית טבעון, רח' קק"ל, טל. 931218
22. נשר, מועדון המפלגה, כביש ראשי, טל. 235688 (בהיה)
24. קרית אתא, בית סבנציק רח' העצמאות 51, טל. 726114
25. קרית ביאליק, יצבן 51, ק. ביאליק, טל. 722397
26. קרית מוצקין, נתיב רבין 4, טל. 717695
27. קרית ים, גן ה. סולד, טל. 714170
28. טירת כרמל, מרכז מסחרי (עמידר) טל. 941032
29. רמת־ישי, מועדון רמת ישי
30. רכסים — כפר חסידים, עמידר 150/4
31. עתלית, בית ההסתדרות, טל. 943073, במשפחת אשר, טל. 942263, במשפחת שפירו, טל. 942310
32. עוספיה, שכון הדיל
33. דליה אל כרמל, מועדון המפלגה
34. לשכת מודיעין מרכזית, להנהי הגיבאות 23, טל. 533074 (מועדון "בהוואי")

הצבע אמת

המערך/מפלגת העבודה הישראלית·מפ"ם

הודעות לציבור

מכרז מס' 155/73
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים, בניין ומשק

מוצעים בזה למכירה צאן במכוני המחקר החקלאי, מרכז וולקני, בית־דגן, נבחנות בית־דגן. להלן פרטי־הם:

א. 9 פלוות מגזע אואסי במשקל ממוצע של כ־45 ק"ג. במספריהם: 9, 130, 144, 124, 490, 495, 118, 119, 168.

ב. 3 טלאים מגזע אואסי במשקל ממוצע של כ־48 ק"ג במספריהם: 3, 266, 443.

ג. 3 טלאים מגזע [illegible] במשקל ממוצע של כ־45 ק"ג במספריהם: 1, 2, 207.

ד. 1 איל במשקל של כ־70 ק"ג מס' 25.

את הנ"ל ניתן לראות בדיר הצאן במשק החלב של מינהל המחקר בבית דגן בכל ימות השבוע בשעות הע־בודה.

על הזוכה יהיה להוציא את הצאן בו זכה במכרז תוך 14 יום מתא־ריך מכתב הזכיה.

במידה ולא יוציא את הצאן תוך פרק הזמן האמור יהיה חייב לש־לם למינהלה סך של 5.— ל"י לכל ראש צאן לגבי כל יום של איחור בהוצאת הצאן האמור. או־לם אין באמור לעיל כדי למנוע מהמינהלה מלמכור הצאן לאדם אחר, במקרה של איחור כאמור ולתבוע מהזוכה כל נזק שייגרם למינהלה בעקבות זה.

השקילה ומסירת הנ"ל תבוצענה במינהל המחקר החקלאי בית דגן בהתאם לנוהגים המקובלים.

על המציע להגיש את הצעת המ־חיר לק"ג בשקל חי לכל סוג בנפרד.

על המציע להכניס את ההצעה במעטפה סגורה אשר עליה יש לר־שום מכרז מספר 155/73 ולהכ־ניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות המחלקה לנכ־סים, בניין ומשק הקריה תל־אביב רחוב ד' בית מספר 10 ב' קומה ג'.

על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה. מועד אחרון להגשת ההצעה הוא 3.1.73 שעה 11.00.

משרד החקלאות שומר לעצמו את הזכות למכור את הצאן ליותר מגו־רם אחד.

אין משרד החקלאות מתחייב לק־בל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מספר 101/74/1

ניתנת בזה הודעה לצבור על מכירה:

צמיגים ואביזרים שונים.

הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ול־הכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 101/74/1 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקר־יה, רח' ג' מס. 10, לא יאוחר מיום חמישי 3.1.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

המעוניינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל מתאריך 24.12.73 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.

לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמ־חאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשעור 10% מערך ההצעה. המחאות פר־טיות לא תתקבלנה.

אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כל־שהי.

על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שינוי כלשהו עלול לגרום לביטול ההצעה.

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מספר 100/74/1

ניתנת בזה הודעה לצבור על מכירה:

נחושת — צנורות, פחים, כרטים, חוטים.
פליז — מוטות, פחים, כרטים, פיציל, חוטים.
ברונזה — מוטות, כרטים, צנו־רות.
אלומיניום — מוטות, כרטים, צנורות, פחים, דורי־אלומיניום, אלו־מיניום חצי קשה.
פלדות אלחלד, פלדה מלוטשת כולבלת, צנורות פלב"ם, פרופ ניקל, פלדות פחמן.
פלדות — פרופילים, צנורות, פחים, [illegible]
פח דקופירס — פרטים פח ברזל רגיל.
ברזל — קורות, מוטות, צנורות, ברזל יציקה.

הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ול־הכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 100/74/1 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג' מס. 10, לא יאוחר מיום חמישי 10.1.74 שעה 10.00 לפני הצהריים.

את החומרה אפשר לבדוק במ־קום אחסונו. בכמה מבסיסי האחס־נה אפשר לבקר בסיורים מאורג־נים בלבד והמעוניינים להשתתף בסיורים אלה מתבקשים להירשם במשרדנו, עד יום 26.12.73, בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי), בשעות 08.00—14.00.

המעוניינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל מתאריך 24.12.73 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.

לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמ־חאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשעור 10% מערך ההצעה. המחאות פר־טיות לא תתקבלנה.

אין אנו מתחייבים לקבל את הה־צעה הגבוהה ביותר או הצעה כל־שהי.

על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שינוי כלשהו עלול לגרום לביטול ההצעה.

לאנשי־מילואים המשרתים בצה"ל

הנך מגוייס ונמצא רחוק מן הבית. כתוצאה מכך — נמנעת ממך האפשרות לדאוג לענייניך, ענייני משפחתך ולעסקיך שבעורף, ודבר זה ודאי מטריד אותך.

כדי להקל עליך ולהסיר מליבך לפחות דאגה זאת, אנו מציעים לך —

מבלי לשלם עכשיו

לבטח את:

דירתך
בית המלאכה שלך
משרדך
חנותך
לרבות הרכוש הנמצא בהם.

ומעל לכל — אנו מציעים לך רכוש פוליסה לביטוח־חיים.
עשה זאת גם אם אין לך כעת מזומנים למטרה זו.
אנו מאמינים לך ומוכנים לתת לך אשראי.

כאשר תשתחרר - תשלם

פנה אלינו ונוציא לך כיסוי מיידי בהתאם לתנאי החיתום המקובלים אצלנו לגבי כל מבוטחינו.

שלח לנו גלויה, לפי ת.ד. 1425, ת"א, ציין במה אתה מעוניין, כתוב ברור את שמך והדואר הצבאי שלך.

אם אתה קשור עם סוכן ביטוח של חברתנו — ציין נא את שמו, כדי שימשיך את הטיפול בבקשתך.

ציון
חברת הביטוח הראשונה בישראל

כוכבים ולילות

מי מפחד מקול ההמון או: תיאטרון ותדמית במלחמה

מאת חוה נובק

אם קינאתי בימים אלה במישהו, היה זה באנשי הממסד התיאטרוני הישראלי. על שלוותם קינאתי בהם, על כך שההצגה בברשכת אצלם כבימים ימימה, על פי רצפם מותאם, לדעתם, לצו השעה. היתה מלחמה? אז הבו לנו קומדיות! אילו קומדיות? לא כל כך חשוב. העיקר שיצחיקו (?), ולא חשוב אם נכתבו לפני מאות שנים (ולאו דווקא בידי מולייר או שקספיר) או בימינו, באמריקה או באנגליה, בצרפת או בכל מקום אחר בעולם. רק לא פה. לא חשוב אם הן מספרות על ענייני ניאואין או על תאוות בצע, הבציות הידהאינות אינן צבועות פחות מכל דבר אחר. הרי על תיאטרון להסיח את הדעת בימים קשים לא לפנות למחשבה אלא לבדר או לבדח, להשכיח את המשבר הנפשי של האומה, את הסכנות האורבות לנו בכל צד, את השאלות הכבדות המכרסמות בלב כל. העיקר — לאסוף צוות, שחקנים, במאים ולמצוא טקסט מצחיק כלשהו. ואם רשאים להתגאות בכך שהתיאטרון מביא הצגת בכורה, על אף המצב.

המכשול היחיד להמשך החיים השלווים האלה היה הקהל. איזה מין בני אדם הם אלה שאינם באים לראות את "האגיה להבי" עם ליהוק נהדר שכזה, שמכריחים תיאטרון הגון להוריד הצגה בימים קשים אלה, שבהם חבל על כל פרוטה ועל כל מאמץ מיותר? העתונות, השואפת רק לסנסציה, שלא למדה דבר והזי דבר מהאי־סגנות שעברו עלינו. "כתליבשת", כמובן על פרשה אומללה זו. מאמרים, דיונים בטלוויזיה. כאילו כבר אין לה נושא אחר בשעה גורלית זו לאומה. נו באמת.

טוב. אז צריך לעשות משהו. מוציאים קומוניקט, ומזכירים את ההצגות לצה"ל ואת התכניות שהורכבו במיוחד לחיילים. מסבירים את חידוש "מלון פלאז'ה" כמשהו "ספיישל" לחיילים, כהיענות לבקשת המדור לבידור והווי של צה"ל להגביר את הפעילות הבידורית של התיאטרון בקרב הצבא. "מהרי "מלון פלאז'ה" הוא הצגה מתאימה בדיוק למטרה זו, ומה פסול בהכללת קומדיות מודרניות ברפרטואר הסדיר של תיאטרון מכובד? מזכירים כי בעשר שינויים שהזמן גרם להם בתוכנית ההצגות. ראה, "הקאמרי" הפסיק את הצגת "מאורע מוצלח" של מרודק (רק שוכחים שמאורע זה לא היה מוצלח כלל כמאורע תיאטרוני, בלי שום קשר עם צווי הזמן), ואת "ההאוה להבי" הוריד לא בגלל העדר קהל, חלילה, אלא פשוט שהחזרות התקיימו בימי המלחמה ושבלו מהפרסות לא עלינו, ובכל הנוגע להרכביות לעתיד, גם כאן התחשבו במצב. החליטו להעלות רק חמש הפקות לשנה במקום שבע. ומאחר שהתמורות אשר התחוללו בחברה הישראלית בעקבות מלחמת יום הכיפורים עמדו לנגד עיני התיאטרון עם עיצוב תכנית ההצגות מחדש, הוחלט להציג את "השותף" לצ'ביב אחרי מחזהו החדש של חנוך לוין, "בצורי ורדהלה", שהמחבר מביים אותו בעצמו. התיאטרון הקיקוע באבצים בחיפוש חומר לא מחוזאי המשקף את בעיית הזמן ואפשר להרכיב במבנו מופע בימתי אקטואלי, אך ברור שלכך דרושים הידכי הכנה לא כפנים, ובינתיים — אם כי אין התיאטרון גורס שמצב החירום מחייב קומדיות בידור קלות — אפשר להעביר את הזמנים הרצים במלונות פלאדה טובים. ככה זה.

ל"הבימה" אין קומוניקטים. התיאטרון הלאומי אינו מתנצל. יש לו יצירות מתאימות — אחרי הקומדיה האנגלית "כך אוהבים אודרים" הכספרית על הבעיית המשפחות, ההתברתיות של שלושה זוגות נשואים בפרבר אנגלי תבוא הקומדיה המשפחתית הישראלית שכתב קישון לפי שקספיר, "הוא יוליה, יוליה", והבמאית העולה מרוסיה גינה בימואלס. כבר עובדת על קומדיה משפחתית צרפתית, ובינתיים רצה "שלום שלום ואין שלום". גם היא קומדיה, ולאיתון יעלה בתחילת ינואר "כדמעה ביום", כהזה על השואה לפי ספרו של כגס שפרבר, שהיה ברפרטואר.

ובכן, אין חשש. רצפטים בהדקים, ומי שהתבשל אינו מוצא חן בעיניו שיהיה בריא. אמנות הבימה הישראלית לא תתבוסס מזה. הרי לבהינגיה יש אומץ־לב. הצגה אינה הולכת? הם יורידו אותה ויבשיעו בהצגתם. כיום כמו בדרך כלל בעשור השנים האחרונות. העיקר לשמור על השלווה, לא לאבד את העשתונות, הרי אין אנו מפיקים פרטיים. קופת הציבור היא המשלמת את המכמורת. לא ישראל הזניח את ה"תרבות" גם בימים שהלחם אינו מצוי כל כך והפרוסה גואצה למטרות כמו בטחון וכו'. ואם יש כי עדורש למצוא כי אחראי למצב נסגר קרביבתקטים, ונצבר (בשלווה): בבקשה. שיקימו ועדות חקירה! נציח, נוכיח שלנו אשמים, האחריות קולקטיבית, רק מי שאינו עובד אינו שוגה. צרת רבים חצי נחמה ואפשר למצוא עוד רפליקות בחזיקות כאלה. העיקר, להיות שלו, ושלום כמנהגו ינהג.

האם לא הגיע הזמן לעבור את הכלים ולסרב לשחק את המשחק הזה?

„מלון פלז'ה" — הצגת־ספשל לחיילים של „הקאמרי"

„בשרות צבאי" — מרדכי בן־זאב ויוסף באשי בתכנית „חופה לחיילים"

„ענבל" חוזרת ממסע מוצלח

להקת המחול "ענבל" תיכננה את נסיעתה לארצות הברית ולקנדה זמן רב לפני שהעלה מישהו על דעתו כי השנה הזחכה תתחיל במלחמה הקשה ביותר במלחמות ישראל עד כה. כשפרצו הקרבות ודאי התלבטו חבריה אם לקיים או לא לקיים את המסע. לבסוף החליטו כי דווקא בימים אלה חשובה נוכחותנו בזירה הבינלאומית, ולא רק במישור המדיני. וכך יצאה הלהקה אחרי הפסקת האש, וקיימה את הופעותיה כמתוכנן. בימים אלה חזרו חברי ענבל עם קטעי־עתונות המעידים על הצלחה בכל מקום שבו הופיעו, ועם מכתבי תודה והוקרה משגרירויות ישראל על השליחות הטובה שעשתה "ענבל" לישראל.

המלחמה האחרונה על במת סאטירה

זה היה לפני המבול — ימים לפני יום הכיפורים. ישבתי באחת החזרות האחרונות של התכנית הסאטירית החדשה של "בימות", במשכנה החדש באולם "מרכז התיאטרון" שברחוב מגדל. בין דליים מלאי חומר בניה, קרשים וקופסאות צבע. הפועלים עבדו בקצב מזורז כדי לסיים את שיפוץ המקום, ועל הבמה נעשו השיפוצים האחרונים של התכנית. לקראת הבכורה שהיתה צריכה להתקיים במוצאי יום הכיפורים. אך באותו ערב ציפה לנו מחזה שונה לגמרי. ההזוא, שעל הכבירה, אבד עליו הכלח — נושא הבחירות, שהיה במרכז ההצגה, נראה כיום באור אחר לחלוטין וביננתיים יש לנו גם "קצה" בצירות חדשות.

עתה שוב עומדים לפני בכורה בתיאטרון "בימות". כמובן, קטעים רבים בתכנית הסאטירית שונו, ויש קטעים שנגנזו והוכנסו אחרים תחתם. כותבי הסקצים והפזמונים, ב. מיכאל, קובי ניב ואפרים סידון לובשים עדיין מדים. אך בין הזמנים התפנו לכתוב חומר חדש לתכנית הקרואת עתה "המלחמה האחרונה" (שם זמני). הבמאי נשאר דוד לוין וגם השחקנים לא הוחלפו — גליה ישי, אהרון אלכוג ודני מסינג. אך בגלל גיוסם הם יעלו על הבימה הזאת רק בסופי שבוע. הצגה ראשונה — ביום שני הבא.

מפגש משוררים יהודי־ערבי

בתרעזו התיאטרון הסטירי של "בימות" התקיים בימים אלה ערב שהוקדש להופעת קובץ השירים היהודי־ערבי "בשר בין התופים".

בהיפגש, שהינחה יעקב אגמון, השתתף קהל רב של אמנים, סופרים, סטודנטים ואישי ציבור יהודים וערבים. עמוס קינן, המשורר הערבי סאלם ג'ובראן, פרופ' ישעיהו לייבוביץ והד"ר אביל תומא בידיה, בנאומיהם. בהכבד הדברות בין משוררי שני העמים, שחשיבותו רבה דווקא בימים אלה. קראו משיריהם המשוררת הצעירה סיהאם דאוד והמשוררים יבי ואריה זקס.

„בימות" מתכוונת ליזום גם בעתיד פעולות מסוג זה.

מקהלה ברלינאית לאנסמבל הקאמרי

במסגרת סדרה למנויים מס' 3 של האנסמבל הקאמרי הישראלי תתארח בארץ המקהלה הקונצרטית מברלין, שמונים מתוך מאה זמרי המקהלה יבואו אלינו. ועמם מייסדה ומנהלה האמנותי של הלהקה פריץ וייסה.

מקהלת ברלין, הידועה כאחת הטובות בעולם, מסיירת בעולם כל שנה. השנה היא הופיעה גם בארצות הברית, וזה ביקורה הראשון בישראל.

יחד פריץ וייסה, הידוע בעיקר בגלל ביצועי אופרות קונצרטיות, יבואו סולני המקהלה הילל גינברייך, שכבר הופיע עם האנסמבל וגם עם תזמורת רשות השידור והפילהרמונית הישראלית, הטנור היינר הופנר, זמר קונצרטי ואופראי בעל כמה פרסים, וברברה הנדריקס, הנחשבת לאחת מזמרות הסופרנו המבטיחות ביותר בעולם. לסולנים האורחים תצטרף הסופרנו הישראלית לואיס יבגיאלי, שעלתה לארץ לפני שנה ונקלטה באופרה הישראלית לאחר שהספיקה להופיע עם כל התזמורות בישראל.

בסדרת המנויים שבה יופיעו האורחים יבוצעו יצירות מבאך, והיידן ובביצועם של גדי ברהיני ופריץ וייסה.

ציפי שביט לילדים

„בידור לעסי" של דסא־פסגל הצליח לבדר גם את עם הצופים הצעירים כאחד. הוא עושה זאת בצורת בדורית־צגא, ככיכבי „התיאטרון הצבאי" ו„בידור לעסי", ציפי שביט, הקומיקאית, הפופולארית בקרב צופים מכל הגילים ובמיוחד בקרב הילדים, מגישה תכנית יחיד מורכבת משירים חדשים וישנים, מערכונים ו...קסמים. במאי התכנית ועורכה הוא שאול ביבר. המנהל המוסיקאלי — נתן מוסקוביץ', היועץ בענייני קסמים — פיבגל בכבודו ובעצמו.

הצגות חדשות באופרה

גם באופרה הישראלית נעשים כל המאמצים כדי לקיים את ההצגות, אף שאמנים ועובדים שונים גויסו. להוציא מספר הצגות שבוטלו, ממשיכים להעלות אופרות מהרפרטואר הקבוע של הבית, כגון "מלכת שבא", "לה טרוויאטה", "הספר מסביליה", "לילה בונציה", "פלדרמאוס" וכמה קונצרטים אופראיים. הכוונה היא להציג בחודש דצמבר גם את "לוציה די למרמור" ו"לה בוהם".

בינתיים מתנהלות כבר החזרות לשלוש הצגות חדשות — האופרטה של אמריך קלמן "נסיכת הקרקס" ושתי האופרות הפופולריות של מוצארט, "נישואי פיגארו" ו"דון ג'ובאני".

האופרה מזמינה אל הצגותיה ללא תשלום, חיילים באופסה ובני משפחותיהם, מספר אמנים עולה מופיעים במסגרות שונות לפני החיילים.

גם הופעת אמנים אורחים קלופה זברים צלים נפשכות בימת האופרה. כך, למשל, הג הטנור הלירי האמריקאי ארנא סטיבאן והוא יצטרף לצוות ה לני האופרה. התחדש צמוד להג גם הבריטון ריקארדו ייסט באנטי־איירס, שהתם על הווה עונה. מקרב העולים נקלטו באופרה הישראלית המכנר הרוסי כאל ציארפ והמזכרת ילידת א צות־הברית לואיס יבגיאלי, שה פיע התחדש עם המנור בסיבאן "לה בוהם".

חיילים במדים ופצועי צה"ל באחת מהצגות הקאמרי

תיאטרון ממינכן — בסוף החודש

סגנית הבידור הראשונה המגיעה לישראל אחרי המלחמה היא צפוי בדבניה דווקא. "תיאטרון הקומודיה הקטנה" ממינכן בא אלינו כאות הזדהות עם הקהל הישראלי בימים אלה. השחקנים שמעו על עמיתיהם הישראלים מגוייסים ברובם. החליטו למלא את מקומם. אמנם בפני קהל של דוברי גרמנית בלבד.

במלאי התפקידים הראשיים בהצגת האורחים — קומדיה פרי עטם של מחברי "פרח הקקטוס" — הם שני שחקנים ידועי שם: הילדה קראל, מוכבת ה"בורגתיאטר" ו"תיאטרון יוזפשטאט" הווינאים שקיבלה הופעה מיוחדת ב"בורגתיאטר" כדי לבוא לישראל ורנייה הידוע לקהל של לא רק מסרטיו הרבים אלא בהופעתו המוצלחת כאן ב"ביקור הגברת" של דירנמאט, בעונה עברה. רנייה הוא גם כתב ובמאי המחזה.

את "התיאטרון הקטן" המינכני מביא האמרגן ו. ה. זינברג. הצגותיו יעלו ב־27 בדצמבר באולם "אוהל שם" וב־31 בחודש ב"הבימה" בתל־אביב, ב־29 בחודש בתיאטרון העירוני החיפאי וב־30 בחודש בתיאטרון ירושלים. הצגה נוספת תתקיים בקריית ביאליק ב־4 בינואר.

פעילות תיאטרונית מוגברת בחנוכה

הצגות לילדים

על אף הקשיים שבהרכבת צוות בימים אלה לא יחסרו הצגות לילדים בחג החנוכה. לא רק התיאטרונים הנתמכים אלא גם המפיקים הפרטיים הכינו מבחר גדול למדי:

התיאטרון לילדים ולנוער ליד משרד החינוך והתרבות מציג את "הרפתקה בקרקס" בביצועה של אירנה פורה. הקאמרי בחר את "ערך לי גרך לי". הרך עתה בירור שלים, בימה אחרת, הקוראת לעצמה "תיאטרון לילדים ולנוער", בהנהלת דן יעקב, הכינה שתי הצגות: "כיפה אדומה" ו"דוקטור דוליטל". תיאטרון "ביקלוף" מעלה את "סינדרלה" בבימוי של בימוי דידוב. "התיאטרון בארץ עוץ" מביא שוב את "מטלת הקסם של תנהלית". גם תיאטרון "בימות" הכין לילדים הצגות לחנוכה. הם יוכלו להשתתף, באולם "מרכז התיאטרון" התל־אביבי, במבצע "הפנינה" לקטנים. הצגה מיוחדת בבינה של "מסע הקסמים" מאת ברגרד גוה, בנוסח עברית של יונתן גפן ובבימוי של עוכדי גינץ. המשתתף את הציפיב בעלילה. הצגה נוספת כאן תהיה "אבראקאדאבראה", של ארבעה ירושלמים המבלבים ארבעה ליצנים הריצים התיאטרון בובה.

„יובל" לכל

גם את הצגת תיאטרון "יובל", שהעלה כבה הפקה לילדים ובני ערבי יחיד (כל הזה אלבערשטיין וכל שמעון ישראלי), שיבשה כמובן, מלחמת יום הכיפורים, אך הוא התאושש מהר ויוכית. שרו באוקטובר התארגנו אנשי התיאטרון על־פי בקשת בפול "אבנית לעסי", למופע מיוחד, בשעות אחרי הצהריים, בישובי הספר בעיקר, אך גם במקומות אחרים בארץ. בהצגה זו בכלל הקטע "קרנבל החיות" מתוך "בובות העץ של אריך" והופעה של חוה אלברשטיין.

במסגרת מפעל נוסף של משרד החינוך והתרבות, "הרחבת אופקים", המיועד להביא תיאטרון לילדים ספוני סיפוח בישובי הספר, הציג "יובל" בנובמבר את התכנית "בובות העץ של אריך" בשלמות, כלמטר על שני חלקיה — "קרנבל החיות" ו"פטר והזאב". בדצמבר חודשה ההצגה "הנעלים האדומות" על־פי אנדרסן, בתרגומו ובעיבודו של דן אלמגור, בבימויה של שושנה רביד ובהשתתפות יורם בוקר, אריה אליאס, כיים פסקפלסקי, חנה הנדלה, יעקב סימן ורפי נתן.

למבוגרים הרחשה בלילות שישי, תכניתו של שמעון ישראלי "צפורים בראש", וזאת באישור מידי ענף הווי ובידור של צה"ל, בהיות האמן במייס מראשית המלחמה. לקראת ינואר תחודש תכניתה של חוה אלברשטיין, בליווי התזמורת "הפלטינה", שהצגת הבכורה שלה התקיימה בספטמבר.

את שתי ההצגות לילדים יציג התיאטרון בחנוכה בכל רחבי הארץ.

סוף־סוף הקרקס

אינני יודעת בדיוק מה עבר ובמה עסקו בחודשים האלה אנשי קרקס "ברצלונה", שאהלו הוקם ליד איצטדיון רמת־גן ימים אחדים לפני פרוץ מלחמת יום הכיפורים. נראה כהב ראו מחזות שלא הורגלו אליהם; נגד עיניהם ממש התאספו חיילי המילואים והיו אלים והתארגנו ליציאה לחזיתות. דבר אחד ברור: הדאי הספיקו להכיר את קהלם לעתיד. הם רצו אמנם להתחיל בהצגות, על אף הקרבות, בעצם ימי המלחמה, אך מטעמים מובנים לא עלה הדבר בידם. הם לא רצו לעזוב את הארץ, המתינו בסבלנות לפרמירה שלהם, והנה עלו לזירה, לקראת חג החנוכה, ביום שלישי השבוע. תהיה זאת עוד אפשרות לבילוי משפחתי בחג החנוכה.

תכנית קרקס "ברצלונה" מורכבת ממספרי להטוטים, בזירה ובאוויר, תרגילי שיווי־משקל וסדפציות מעופפות, מוקיונים ושאר אטראקציות של קרקס, וכן הופעות של חיות מאולפות, פילים, סוסים, קופים וכלבים. בימי החנוכה יתקיימו שתי הצגות: לפני הצהרים ובשעות אחרי־הצהריים המוקדמות. בימי־חול יתקיימו הצגות בשעות אחר הצהרים ובשעות הערב המוקדמות.

פסטיבל שירי תיכוניסטים

קוראים לו "פיזמותיכון", וזה פסטיבל חדש בפסטיבלים. הוא אינו שונה במתכונתו מכל האירועים הדומים שקדמו לו. אך הוא שונה מהם באבותיו. אבות אלה צעירים לימים. תלמידי תיכון המנסים את כוחם בכתיבת שירים — לחן ותמליל — וגם פוצים פה ומזמרים ביצירותיהם. אפילו התזמורת המלווה מורכבת מבני הגיל התיכון המאושר: תזמורת בית הספר התיכון עירוני תלמה ילין בניהולו המוסיקלי של ירון גושבסקי.

יוזמת האירוע היא המחלקה לחינוך תיכון של עיריית תל־אביב. לאמיתו של דבר, תחילה הפסטיבל למבצע מאורגן יותר. הרצון לתרום משהו למען החיילים הוא שדירבן את היוזמים לקיים את פסטיבל ה"פזמותיכון" כבר עתה, ליתר דיוק בחג החנוכה, ב־25 בחודש, בהיכל התרבות התל־אביבי, ולהקדיש את כל ההכנסות לארגון נכי צה"ל. המופע יוקלט ב"גלי צה"ל" וישודר בו ברדיו. שנים־עשר הפזמונים ישמעו בו ושנים־עשר הזמרים הצעירים שישירו אותם נבחרו בידי ועדה מורכבת מאישי ציבור ואנשי מקצוע.

נהג,
לא כל אחד יכול
להיות בחזית
אבל כל אחד
יכול להסיע
חיילים הבאים
משק!

בקרוב!
חידון הפרסים הגדול של דבר 1974
פרס ראשון
FIAT 128

מכונית "פיאט" 128
(כולל מיסים)
המכונית החסכונית בעלת 4 דלתות
לכל המשפחה
ועוד פרסים
יקרי ערך

תני
להם
להרגיש
כי גם לך יש מה לומר,
כי גם לך איכפת,
כי גם לך יש זכויות.
עכשיו יותר מתמיד:
שולמית אלוני לכנסת!
בוא איתנו יחד —
לשינוי פני המדינה

רצ
תנועה לזכויות האזרח

רבינוביץ
„איש המעשים"???
הנה, למשל...
השבוע מסרה העתונות על המשקיעים היהודים האמריקאים שהחליטו לפרוש מהתכניות להקמת מארינה בתל־אביב (אחת מתכניות היוקרה של רבינוביץ).
מדוע?
המשקיעים הסבירו:
„אנחנו פשוט איננו רגילים לשיטת עבודה כזו..."
„העניינים התנהלו בעצלתיים..."
„כל צעד היה כרוך באין סוף נוהלים ביורוקרטיים בעיריה..."
להט לתל־אביב יפו.
עכשיו יותר מתמיד
חל טעם
הליכוד

24 שעות·24 שעות·24 שעות·24 שעות

מבחר

קולנוע

ירושלים:

* „המיטה המעופפת" (אדיסון) — סרט מלבב ומשעשע בי-שלפני דיסני. התוכן על מתכונת (גם במוסיקה) של „מרי פופינס" — גם משתמש לא מעט בשילוב הסרט „הרגיל" והמצויר.

* „הצגת הקולנוע האח-

"יעודי" (סמדר) — סרט נוסטאלגי של רוזי-אוורית. המתאר כופה על תקופה (שנות החמישים המוקדמות), בהלל סגור של עיירה בת-מונה ובית-קולנוע מקומי ההולך מהדי אל דה'.

* „עוד ושפת ביתנוב" (עדן) — נסיונו השני של קלינט איסטבוד לביים סרט בעצמו — בוזון כעציון. המוכיח שני דברים — כי איסטבוד יודע לשאול כתבמאים עמם עבד — ואינו יודע לגבש סגנון עצמי. אלא שי החלק האחרון מוכיח, כי יש בו כשרון מקורי ומיוחד, המזרע מי-פוזה ופיוטה.

תל-אביב:

* „55 יום בפקין" (סינרמה) — סרט-ראווה הסטורי עשיר כי-כרטים, המתאר את המצור של המתקוממים הסיניים („הבוקסרים") בתחילת המאה על קומץ אירופים בפקין. בידור מצוי די מצולה.

* „גירמית ג'ונסון" (אורדע) — מערבון שיטה, המתיימר להיות אגדה-באלאדה נבונה, אך לא מגיע לכך. עם זאת זהו סרט עם אספקי, שכדאי לראותו, להתגבות במגע — ולא לייחס לו השיבות מוגזמת.

* „שחק אותה, סם" (המלה) — קומדיה כבעס אבסורדית, אישית בעלת משקל אישי רב. כל אדם שסבל מתסביכים, כמעלט ביחוד לאוהבי הקולנוע — וביזד יותר לאוהבי הולדת הקולנע. ההבי שוב הצופים הבאים-דבר-קיים האחרים לא יתאכזבו.

* „נשיא על הבוהבה" (אלנבי) — סרט זריז, כדרר. נודע חברי גפן מרהק בצורה לא רגילה, כי בהעלים כבעם לגמרי מהרקע וכי הכוסם של מגיפי נכיה לרבה פר-ליקי כבוסם על רב מכר של פרד-ריק פורסית על קשר לרצוח את דה-גול.

* „מלכודת התופש" (אסתר) — ג'ון יוסטון „כמבצ" תור להגבי-נו המבולבל בימי „הנץ בבמאלטה". כיפור סבע וריגול בבלוצה כמ-דים עם ניוונה פסיכולוגי בבריק ובביצוע מעולה, הסובל מפשטנות, הפורזה והנוסטאלגיה, אך בהבוססי החד-בים — קולנוע בארץ כמותו.

* „גשר הבורל" (אורלי) — כלהדראבה מהפה של כהויין להד-רי על כבוד, אהבה, הקוה והש-ליה. סרט הבוד על פי הגוציתה היבשים והגבוליים, אך כלאכתי-מהו-שבה של כלהדראבה הוליבודית מן הכבוין, מוספת ביצוע נוסח הוליבוד מאבד עליה הכלח.

* „12 הגיעשים" (סינמה 1) — אחד בסרטי הפעולה המדרשיים ב-יותר כבחינת התוכן הפסבסביים ביותר כבחינת הרקע הסוציאלי-פסיכולוגי. יחד עם זאת — אחד הסרטים הדינאמיים, הסנסאציוניים והמקצועיים ביותר בתחום התו-פעה האליבה.

חיפה:

* „כה תאמר לגברת עיר הימחה" (פאר) — כה באמת לזכור לגברת ערוזמה שבפה יצד-לה במסמעות בלתי אפשריים כמו כלליות בבביני סדרים או ואו כלפה ציבוריים בחוב. והו כי נראה בציה המעסיקה את אין פאגס הבשיק הנבחו של כדרת הי-

* „הבפתי" (בית-רהבשילו) — ביריכה קולנועית פוליטית ובכבה של הבהות בעל דאן אבואי, כשי הפאר התזוהי בכשמש ללא בד רך את העיקר — את המאבק לדאמשי האשי. שהוא גם סבלי וגם נצחי. אבואי בבלנאות בתגבר על המכשול הזה. לא בצם בזכותו על פיטר אי-מול בתפקיד הכהה.

קלנוע מכילנוע האמריקאית „קאנתיד קאנמה". מה אפרים הגברים לי נשים עירומות ומה הנשים לגב-רים עירומים. מגלות המצלמות הד-נסתרות של פאגס, משעשע אך לא בבימה לא בוריה.

* „אתה חי רק פעמיים" (ארמון) — בויים בנד במלוא הדרו — על כל המתח, הלהטוטים, הבבטוחים ההופעתנות, להוחדי הד-סגנון הזה — מומלץ.

המבחר נכתב עלידי מבקרי הי-קולנוע המתאוקרה הקבועים.

אל לנו לסמוך

(סוף מעמוד 9)

ראויה להבינה. אין ספק, שהדבר כבעיד את יעילות הגבגים, וכקל על השגת דברים לישראל דוקה בזם — אם קיסינג'ר ישתף לרצון זה. אך חוגים אוהדי ישראל כאן כבורים, כי בעיקר על דבר בגב-בילה תלות זו עוד יותר את הופש התימרות של ישראל בוואשינגטון, והפסד תמרון זה הגבגל בלארהבי בעקבות המלהמה. מעכוד של קיסינג'ר. הבתוך-להעצה בשיחות הישראלית-ערבית. על יסוד אינ-טרס אמריקאי-סובייטי משתוקת, כקשה עוד יותר על ישראל. הנ-אלה היא אם באמת בעקבות מינוי קיסינג'ר לשר החוץ נחשמה הגי-שה הישראלית לגורמים אחרים, בתם הנשיא ניקסון, הקונגרס, ודעת הקהל האמריקאית. המסוגלים ל-השפיע ואף להכריע בשאלות של מדיניות-חוץ.

יש אמריקאים אוהדי ישראל, המאשימים את השגרירות הישרא-לית בוואשינגטון בהסתמכות יתירה על המידע וההערכות שמוסר להן קיסינג'ר, כנציג הממשל. הם מצ-ביעים על אפיון הדו-משמעי, ול-עתים הממקמק של נסיונו, על נטייתו לתמרון, להסתיה, ולעתים להשתמש בעמימות כשהוא לומר דברים שאינו רוצה לומר בעצמו בשלב זה, כמו למשל סרגוניו לפתרון.

כאשר יצא למסל, למוסקה, ל-כשאר ומתן עם הסובייטים על הפ-סקת האש, אמר בבטחון עם היה-ראלים כי אפשרות של הסכם עם הסובייטים היא „הוקה", זה היה, איפוא, תוכן ההערכות שיצאו מוא-שינגטון לירושלים. אחר כך, כאשר בא ממוסקוה עם הסכם חתום ספק, לפי גירסה בכנדירה, שהופתע לגי-בית במסקוה שגוקסון צלח לו לשם „יפוי כהח", המחייב אותו להתים על הסכם בידה. הישראלים, לדברי אותה גירסה, „פגו" את הסיפור.

אך התמקדות זו בקיסינג'ר וב-הערכותיו איננה נחלת השגרירות בלבד. גם ראש הממשלה, שר החוץ ושר הבטחון, שהגיעו הנה לבי-קורים, לא הצליחו — או לא ניסו — לפרוץ את מעגל הסוח שיצר סביבו שר החוץ האמריקאי. כאשר היו נטיוות „לעקוף" את קיסינג'ר, לאו דוקא ביוזמה של ישראלים, הגיב קיסינג'ר ברגישות רבה. אך אין פירוש הדבר כי צריכה להביא את ישראל מלנטות לרענן את הקשר עם ידידיה האחרים בממשל ובה-קונגרס. — גם קיסינג'ר הוא בהחלט ידיד, אך השקפותיו והדי-לות לעתים באלה של ישראל, וכן מונחות. בין הידידים שמגיעים אליהם רק לעתים רחוקות אפשר למנות גם את הנשיא וכמה מידי-ציו, שלא דבקו, למשל, כמו קיסינ-ג'ר, בהפשרת הבוז-נושית. ואם כי קיסינג'ר רגיש לפגיעה, כבוכול, בסמכותו, הרי כאמצים להחזיק קש-רים גם עם ידידים אחרים בממשל עשויים לסייע גם לקיסינג'ר לנהוג בידה.

נחום ברנע

הברברים

(סוף מעמוד 9)

לוב ערבי כחודש, שיהיה עבוק ואר-קדיטוח. מותר לראות את הזה-לפת סוריה לא לבוא לוועידת ז'נ-בה כאחת התוצאות הראשונות ש-לו.

התהליך השני קשור בתגובה הי-אירופית האפשרית על האיום הערבי הכולל כנגד עליבה, והחתות ובמהותה. איום זה בא לידי ביטוי בתחום הסרור הרצחני הפרוע וגם בתחום הנפט — הן בצמצום האס-פקה והן בהפלאות המחירים התמ-רות ונשנות. האיום הערבי נגד אירופה בא לידי ביטוי גם בהצ-גת דרישות כלפי ישראל. אולי אין בכוחה של אירופה ואף לא ב-רצונה לסייע במיליון, אם יהיה איום ערבי זה כשולה בפילוג ער-בי. כאמור, הוא יגרום למשבר חמור ביחסים בין העולם הערבי לבין העולם המערבי אותו — אור-ה"ב, אירופה המערבית ואף בר-ה"מ.

הבגרי-יחסים זה עשוי ללבוש צורות שקשה לתארן עתה. אבל כאן בהנחה, בימים אלה, ניתן ל-חוש בתעורבות של אכזבה, כלי-זה, פחד ואי-אמון עבוק, כאשר כל אלה מתמקדים בעולם הערבי הכאוס ותכסול.

לישראל דרושים עתה יותר מאי-פעם סבלנות, עצבים חזקים וידי-עה ברורה, שעדיין לא נאמרה ה-מלה האחרונה והמכרעת לגבי ה-תוצאות של מלחמת יום הכיפורים. צריך לקחת בחשבון את האפש-רות, שהערבים יצליחו לרכוש ל-עצמם אויבים חדשים ולהרחיק כ-עליהם ידידים ישנים. יש לספק להם את כל הזמן הדרוש לכך.

חגי אשד

תיאטרון ישראל

הערב 20.12

הביתה
שלום שלום ואין שלום: בית קאן

הקאמרי:
כמוב בעיקובה: תל-אביב
מלך פלה: צה"ל

התיאטרון העירוני חיפה
בצרות צבאי: צה"ל.

הודעות לציבור

משרד האוצר
אגף החשב הכללי
מכרז 27/73

מתבקשות בזה הצעות לאספקת ציוד משרדי ומכשירי כתיבה ל-משרדי הממשלה בכל הארץ.
פרטים נוספים וטפסי מכרז ניתן לקבל לפי בקשה במחלקת הרכי-שה, אגף החשב הכללי בנין 3 הקריה ירושלים, או טלפון 248/39211—02.
מועד אחרון לקבלת הצעות 10.1.74 שעה 12.00.
אין בשרדנו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע
תיק עזבונות 218/73

בענין עזבון המנוח גילדג' שבלים ז"ל (ת. ז. 7635441), מ-רחוב דקר 9/2, אשדוד.
המבקשת: שושנה שבים, מ-רחוב דקר 9/2, אשדוד, ע"י ב"כ עוה"ד רפאל ישעיה ו/או ישעיה ריזברג, אשר כתובם למסירת כת-בי בי דין הוא ע"י עוה"ד י. ישעיה, רחוב קיבוץ גלויות 6, אשדוד.

הזמנה

להודי יודע כי המבקשת הגישה בקשה לבית המשפט לבתן צו ה-כבריז על ירושה המנוח הנ"ל ר מינוי ודית נתן הרפו ובדי ישעיהו ריזברג כמנהלי עזבון.
הריני מזמין בזה כל אדם להת-ייצב בבית המשפט תוך 15 יום ביום פרסום הזמנה זו וליתן טעם, אם יש לו טעם כל להוא, מדוע לא יינתן צו מכבריז על ירושה הכבות ומינוי כמנהלי עזבון שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. טירקי — שופט
בית המשפט המחוזי באר-שבע

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו
תיק עזבונות 4644/73

בענין עזבון המנוח שמואל בן אגשל ז"ל בעל ת. ז. מס. 4/166316 שנפטר ביום 10.6.1973 (י"ר לסיון תשל"ג).
המבקשה: שפורן ברבה, בי-ת כילה, בעלת ה. ז. מס. 4/909742 כיוצגת ע"י ב"כ ש. אלהלל עו"ד מרבלת אשר כתובתו לצרכי הבימה זו היא: תל-אביב רחוב עין ורד מס. 3.

הזמנה

להודי יודע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לבתן צו המכבריז על ירושת המנוח הנ"ל והנגי מזמין כל אחד המעונין שיש לו טובה הנאה בעזבון הנ"ל להגיש התנגדות נגד לחברה הנ"ל להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לאותה הבדרה שאם לא כן יתן בית המשפט הצו כטוב בעיניו.

דוד דקן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע
תיק עזבונות 218/73

בענין עזבונו של המנוח דב גולדשטיין (ת. ז. 0539201) מ-מושב בית עזרא.
המבקשה: גנה גולדשטיין (ת. ז. 4494601) מבושב בית-עזרא מיוצגת ע"י עוה"ד ד"ר ה. שיפ-מר ו/או ב. אור ו/או א. ליורט בשדרות רוטשילד 10, תל-אביב.

הזמנה

להודי יודע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לבתן צו ירושה אחרי המנוח דב גולדשטיין (ת. ז. 0539201) כמושב בית עזרא אשר נפטר ביום 9.8.73.
כל המתנגד לבקשה יגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

י. טירקי — שופט
בית המשפט המחוזי באר-שבע

טלויזיה

רבע אחרי

מאת יוסי ביילין

עמוס אטינגר כתב וביים את התכנית „רבע אחרי הפסקת האש" ויביבן לתוכה כמעט כל מה שי-קשור בחיילים, במלחמה ובהפס-קתה, הינו עם יחידת שריון. בי-בעבר התעלה, ראינו ספר המספר את לקוחותיו, החיילים, באמצע המדבר, פגשנו במבח המשמש מקלע בבמלחמה וקולע קם הי-בשמש עבה. ראינו את הגשר שלנו על תעלת סואץ ושמענו את סיפורו של המבקיסס אשר זכה לעבור את התעלה בטנק הראשון. ראינו להקת בידור השרה לפני החיילים — והרבה דברים אחרים.

בין קטע לקטע שודרו הרהורי של אטינגר, הרזים שיתאבו בדרך כלל, את הצילומים הבקוריים. היו אלה הרזים על הטרנזיסטור ועל המשיבה הביתה, על התפזורת הי-הדבית ועל הגעגועים לבית, על העצבים ועל המקלחת, על הבר-לות הוצר למען החיל ועל החובר-שת המנצלת לביקור חברים פצו-עים יותר מאשר למפגש עם בני המשפחה.

קשה לומר שהיתה זו תכנית משמאת או מרגיזה, פרט לקטע על ההופעה שהיה כן משעמם ומרגיז. לא היתה זו תכנית מר-בה. היה בה כשהו שהוי מאה, בין אבזיות גדולות בפרוסה, האפי-גיות לחווית קלילה והפותה ש-איגה נותנת לעצמה דין וחשבון ואין לה כיסוי. סלה, למשל, ב-טוי כמו „שש ליד האהבה", כהוך ליד אשר האמפורה כלו היא „שש לידי". יש עשר להוכצא ליד הד-בה דברים, כמו הכש ושבע, ואי-לי גם ליד דברים פרוזאיים פתוה. אבל ליד האהבה אין לו כה לעי-בוד. אלא אם כן המדובר הוא בתרגיל הריזה. ואם הכוונה היא ליותר כבכך, כדאי לוותר על השש ולהשאיר את האהבה. במקום אחר הוהה אטינגר: „מה יזכרו ילדינו. את יציאת מצרים או את כניסת מצרים?". וגם אם נסלה לפייטן על שביעי כמו כניסת מצרים אי-נו מסוגל לעמוד בשום קריטריון התבוני, ביותר התוים אם אצוב הוא בתכונו לדברים האמורים על ידו. כי שבבבה להשוות יציאת מצרים לכניסת מצרים שופה עצ-מו מבוגן.

הביטוי של אטינגר היה מלאכו-תי בדי, בעיקר לקטע על כתיבת המכתבים ולקטע ההופעה. הציו-רים (מאיר דיסקין) היו טובים בדרך כלל, אם כי קטע המקלחת יכול היה לזכות בסיפוק בדין יו-תר בצד המצלמה. ומכיוון שהיתה זו אחת התכניות היחידות שלא עסקה במחדלים ובהרהורים בגור-כיסטיים, אפשר, אולי, לסלוח לה בעצה של היסח הדעת, על שמה יותה ועל הפזמונים בפרוצה עלה...

גם התכנית „שיחות נוער" עסקת בבירה, קבוצת תלמידים, בהדרכת מורה, פרשה בצוותא שיר שהה-בר בו הוא ילד הכותב כבתב החייל ומספר בו, כי הכל דורבים במנו להיות ילד טוב וכי קבה לו לצאת בגבול הזה. השיר עצמו היה רחוק מלהיות מעשה אמנות להתפאר, והוכה, שלא היה כה לפרש בו. אך על פי כן מצאה בו המורה מקום להתגדה. היא בהתה את הסיפור בשאלה, מה היו דא-גותיהם של התלמידים בעת ה-מלחמה בכל הקשור להם עצמם. ילד אחד סיפר שהוא דאג לגורל סלו, וילדה אחת סיפרה שהת-רגלה להיות בצירת חיים מסוריבת ופחדה. שבא הרבה דברים יותר רו זה בפקעות המלחמה. אז ה-סירה המורה את הכסך מעל הלוה וגילתה את השיר הכתוב עליו. הילדים זיהוהו כשיר בתרוזים וש-הוא נכתב על ידי ילד להייל. אבל רק המורה הבינה שהשיר נשלח להייל לא כדי לעודד את הה-חייל, אלא להביע ההזהות עצמו.

היה זה שיעור מאכזב מאד, מ-שום שהמורה דיברה אל כיתתה כמעט כאילו ישבו לפניה הינו-קות. בני הנוער היו פתוחים ומ-בינים הרבה יותר מכציפו כאלו-ת. מצד שני, אם היו בשיר אי אלו נקודות שכדאי היה לב-סות לבאר אותן, התעלמה כהן המורה כאילו במכוון. לא היתה זו שיחת נוער, הבל. דומני ש-שיחת הילדים היתה באנגלית ל-עניין איתנר הרבה יותר בלי הר-שיר ובלי המורה.

רדיו

ההלכה והחרם הכלכלי

מאת יוסי ביילין

המכפיה אשר הובא מעם לבית הדין הרבניים („הסיפור" של „תיקל", בעריכת אברהם סלומון, תולת א') היה אקטואלי ומעניין: כשלחה חירום של בציגי חברות כלכליות, בבעלות יהודית, הפועלות בארה"ב ביקרה בישראל כיד עם תחילת הפסקת האש ובמהלך ביקורה קיבלה סורת הולכות. בתן הפר-עת 10 אחוזים מרווחי ההברות כמלחה כרצון הפסקת כל קש-רי מסחר עם הגורמים העויינים את ישראל, הברת הצעצועים „מיי-קי מויס", שנציגה השתתף ב-משלחת, טוענת, כי לא תוכל לק-בל על עצמה את התעלה בדבר הרם גנדי ותבעה את ראש המש-לחת לדין בבית הדין הרבני.

התובעת טוענת, כי יש בחוק שארגון הגג של יהודי ארה"ב יקי-בל המלצה ברורה על חרם גנדי, כיוון שרק אז יהיה החרם אפק-טיבי. כל עוד ההחלטה על חרם גגדי היא פרטיזנית וחלקית, יכו-לת הברות יהודיות מתחרות ב-קבוק הצעצועים לעשות כרצונן. אז עלולה „מיקי מויס" לפשוט את הרגל ובכילא לא תוכל גם להפריש 10 אחוזים מרווחיה לטו-בת ישראל.

הנתבעת, יו"ר במשלחת ומווימת, מסוא עצמו מעניין אלקטרוניקה, סיפר, כי מיצאנות הנרכבה בארה"ב משגיעו מתכלות כלכליות הפרי-לות מאסי ארה"ב, וכי אין המי-דובר ביציאה לפיקניק, אלא ביי-ציאה למלחמה הכרוכה בסיכונים; אף על פי כן התכנית היא לבוא לעזרת כל מפעל אשר החרם הגגי די יפגע בו ולהצילו מאפשרות כל פשיטת רגל.

דב ביהוכסקי, כלכלן בבנק ישראל, הופיע לפני בית הדין כ-עד מומחה, והטעים בדבריו, כי עצמתו של חרם כלכלי מורגשת רק אם הוא מופעל במלואו, ואם אין מרבים להכין את הצד השני לקראתו כך, שהאחרון יחפש כי ראש דרכים לעקוף אותו. הוא סי-פר על חרם יהודי נגד סחורות גרמניות בארה"ב אשר הופעל ב-1934, זכה להצלחה רבה והמריד את היטלר ואנשיו. שנה אחת הופתה היצוא הגרמני לארה"ב בחמש ששית, אולם לאחר שנה התפרק החרם, מקום שארגון „בני ברית" כשך ממגע את ידו מתוך חשש לגורל יהודי גרמניה, והאר-גונים האחרים לא יכלו לשאת בחרם לבדם.

הרם שנכשל בתחילתו, סיפר גניהובסקי, היה ההרם שאימו בו ארגונים יהודיים על הברת הת-עופה היפאנית הלאומית על שלא כהנה לאל על" זכיון בחונה ב-טוקיו. החרם נכשל מסום שחלק מהותה ארה"ב הוא שהוש לו. לעמת זאת הצליח חרם יהו-די אחר בארה"ב כנגד אחת ההבר-רות המכוניות שסכלה יחדה מיש-ראל. הביא לידי כך, שהחברה חזרה לישראל, אף על פי שהיה זה חרם פרטיזאני שלא אורגן כל-מעלה.

נציג הנתבעת, בנחום ינבובסקי, טען, כי שני הצדדים מעוניינים בטובת העניין, וכל השאלה הע-קרית היא, באיזו בירה יהיה ל-בשלחת סמכות לכפות על אחת ההברות, שנציגיה השתתפו בה, את הפעלת החרם, שלה, דבריו, בן התלמוד כי הציבור יכול להב-קין תקנות לעצמו, אולם בתנאי, שיחולם על כך בהשתתפות אדם הבוכר כחשוב או פה אחד; לדע-תו, היתה החלטת המשלחת בחיר-נת הכלצה לארגון הגג של יהודי ארה"ב ואין לה טעם כל עוד היא בחייבת רק במספר קטן של חברות יהודיות.

נציג הנתבעת, פרופ' הביא את הגבהי של גניהובסקי לגבי הח-רם על סחורות גרמניות. באמרו, כי מי שמוציא עצמו מן הכלל הוא הפוגע בחרם ורק אחדות הד-כל להביא להצלחה שבה כעני-יניים הבה.

אב בית הדין, הרב פרופ' זאב פלק, טען, כי השאלה העיקרית היא, אם ההלכה על פעולה כגו-הרם צריכה לבוא בלמטה או כל-מעלה, ואם יש זכות לכפות על יהודי הגולה החלטה כשוייכת בלי שיהיה עליהם ארגון מחייב. הוא קובע, כי בלחמת יום הכיפורים הוכיחה שעם ישראל הוא חטיבה אחת בעולם ולכן ניתן להגדיר כ„בני עיר", כוזה שתתלמוד מד-הכים בן לבני ציבור הרשאי לה-פות החלטות. עם זאת הוא אומר, שהחלטת המשלחת צריכות לבוא לפני ארגון הגג של יהודי ארה"ב והן יתבבעו רק לאחר שיתק-בלו בארגון זה ברוב קולות לה-אחר שיובטח מיפול נאות בנופים כלכליים שהחרם הנגדי יפגע בהם.

היתה זו תכנית מרתקת אשר הוכיחה כי הוכיחה את יכולה הד-תמודדות של הלכה עם השא-לות הבוערות ביותר של הימים הללו.

קולנוע

תל-אביב

בשעות	4.30 7.15 9.30

אופיר — הגבלם באי הכדים
אסתר — מלכודת התופש
אורלי — גשר הגדלו
אלנבי — נשיא על הבוהבה
בן-יהודה — קליבר 9
גורדון — הבלהדבי עם הגבל השתוזה
גת — פיס וגולי
דקל — לאדוני באהבה
דרייב אין 7 סמוראים בסופרמקט, 9 הכאשם
הוד — הפתיון
המרכז — מלך הקריה
זכיר — בובק
חן — הפרפר הפצוע
ליאור — כי רבה את כילה
מוגרבי — בחורה למטרב
מתמיד — הירואין
מקסים — דקמרון מס' 2
סינרמה — 55 יום בפקין
סמדר — ימונת של בתולה
סינמה 1 — 12 הגועשים
עדן — זהרה
פאר — היורש
פריז — בית השעווה
צפון — קיץ על ההבגרות
רמת-אביב — כשהקית של ...
הבבת — שחק אותה סם
תמר — הבכורים לתאוה
תל-אביב — גם מלאכים אוכלים שעועית

יפו:

נגה — באמריקה 9.15 7 4
ציון — הם האלופים — 9.15

בת-ים

רמת יוסף — 7.00 — הלף עם הרוח

חולון

ארמון — 9.30—7.15 לוס אמיגוס
4 — הקרב על מכבע השקפים
מגדל — 9.30—7.15 זמבים מהדרים

ירושלים

אדיסון — המיטה באים
אוריון — כוח גברא לכבירה
אורנע — קליאופטרה גונס
ארנון — המיטה המעופפת
אור-גיל — מאדם והארד
הבירה — התסא
חן — הבודק כהארלם
ירושלים — לילה על העיר
סמדר — הצגת הקולנוע האחרונה
עדן — עיר השמה ביהנום
רון — הפרפר הפצוע

חיפה

אורדון — האגרופן המקצועי
אורה — הבלהדבי עם הגבל השתוזה
אורלי — אתה חי רק פעמיים
אמפיתיאטרון — שאפט באפריקה
ארמון — כמעל עץ תלוי
אורדון — אהבה נוקה קופצגן
בית השעיר —
8.45 — ברזגו
הן — פסטיבל וולט דיסני
מירון — גיבורי העולם
עממי — סיפאה על אשר
עצמון — הבריחה
פאר — כה תאמר לגברת עירונה
רון — בצל הזהב השחור
שביט, הר הכרמל — הרדיפה
רמת-גן — הבעתיים

בשעות 9.30—7.15

אורדע — כלכודת לבייבי סיטר
אואזיס — 9—6.30 — הסבו האהרון בפריס
ארמון — לסינג
גל-אור — הלף עם הרוח
הדר — הבריחה
ליבי — פריץ החתול
רמה — תאוה ונקמה
רמת-גן — הדוקין
שביט — הגנב שבא לסעוד
נתניה
אסתר — 9.15, 7, 4.30
חפש את האשה
סמודיר — 9, 7, 4.30 —
אקוה שחור
שרון — 9.13 7 הלילה הנבזר
4.15 — אהבה בצל הפחד
הרצליה
דגניה — 7.30 בחיר החטא

כפר-סבא

עמל — 8.15 כיצד לגנוב מיליון
רון — 8.15 בני שוב אלי הוד-השרון
בית הפועלים — הדרך לקטמבנד ב"8

הדרה

הדר — 9.15—7 המודיעין בפטולה

פתח-תקוה

הדר — מישהו גדול 9.15 7 3.30
היכל — חבי נשים לשטחר
3.30 ,7 ,9.15
שהם — קברט
9.15

טלויזיה כללית

17.30 הדיסות; 17.32 הכנית ילדים — עיר הנוכה; 17.35 עוד למר של וולט דיסני. 18.30 הבי-ניות ערבית — הדיסות; 18.32 סרטים מצוירים; 18.45 יש לי שאלה; 19.30 הדיסות; 20.00 תכ-ניות בעברית — שידורי בחיר-ללת; 20.27 הדלקת נר שני; 20.30 מבט לחדשות; 21.00 האזי המש אפס; 21.00 בידיה; 22.30 מש-הק חברתי; 23.20 פסוק יום ד' הדיסות.

שדורי ישראל

רשת א'

8.50 בגווה אמנים; 9.05 מו-סיקה ישראלית בגגינה התזמורת הסימפונית; 10.05 מוסיקה קלא-סית קלה; 11.00 עברית לעם; 11.15 בתחרה שירים לחג לתל-מידי יסודיים; 11.35 שיר ופל-כון; 12.15 לימוד שיר הנוכה ל-תלמידי יסודיים; 12.35 קונצרט צהרים — דבודאק: הפתיחה „בוד-להדי", דבוסי: נוקטורנים; 13.00 במצר היום; 13.25 הממך קונצרט צהרים — ריבסקי־קורסקוב: „שב-תרה", סימה אופוס 9, סגריטון: שיר אביב; 14.10 לאם וילד — לפעוטות: „דן השמעל". „הבהרי הגיינבי". לגדולים: החתו השל: 15.05 תזמורות כלי נשיפה; 16.05 רגע על עברית; 16.05 ספר הדיג; 16.10 לבודה — הדר-כה; 16.30 „גל קול"; 17.05 ה-תזמורת הפילהרמונית הישראלית — ברהמס: וריאציות על נושא של היידן, מוצרט: קונצ'רטו בודר כינור לפסנתר ולתזמורת, ק. 491; 18.05 הדלקת נר שני; 18.15 על אנשים ובספרים; 18.30 לקט כ-„בקצב יוצרי"; 18.55 להקלאי-די שירת ידידות יוצר; 19.00 היום הזה; 19.25 קלאסי קל; 19.50 פרקי היום בתנ"ך מלכים ב'; 20.05 בה נגדיר באומר; 20.30 „בצדה 967" וסטראו) אופרה מאת יוסף טל; 21.05 הסכך „מצדה 967"; 22.05 „אור גבורי ההתחלה"; 23.00 „הלילה הזה"; 23.24 אמנים דגולים — פרוק עלג ופיק ביחד; 00.05 קריאה בספר הסכבים; הפ-סקה. 2.00 הפגרה ברשת ב'; 3.05 פזמונים ובעיבות; 5.05 הפגרה ברשת ב' וכל הזכמה. חדשות כל שעה.

רשת ב'

8.05 הדיסות על כיעוסים בפר לתחיים; 8.11 בוקר טוב; 8.55 כיעבים הדיסות במתריה; 9.05 הממך בוקר טוב — פרסות שר לוב; 10.05 כאן בבית; 11.40 לאן הערב — מוסיקה קלה; 12.05 במקצב יוצר; 12.30 הן הייך; 13.00 בהצי היום; 13.25 שירים משלנו; 13.45 תצפית בחירות; 14.10 כאן רבקה ביבאלי; 15.05 מוכר חביב — פריסה שלום; 15.53 הדרך; 16.05 רגע של עב-ריה; 16.06 פזמונים לרצויים ב-לשון עברי; 16.30 בתקוה התבוך את הרכו; 16.35 המסך פזמונים לרצוים; 17.05 בקיה איסוק; 18.05 הדלקת נר שני; 18.15 שלום ברלה בחירות; 18.30 שירים עב-רים; 18.45 היום בספורט; 19.00 עברית לעם; 19.25 בציבוה יוצרה; 21.05 „שבתי הפרי"; 22.05 „כו-שת ופוזה" — שירים; 23.25 אני שלך ואת שלי; 1.05 עד אור הב-בוקר. 3.05 הפסקה; 5.05 פזמו-נים ובציבות; 5.55 כה שבו; 6.05 התצפלות; 6.15 עשק מוסיקלי; 6.59 רגע של עברית; 7.00 הבוקר הזה; 7.20 הצפלות בחירות; 7.35 שירים; 7.55 איך ירוק וכל היכהה. חדשות כל שעה.

גלי צה"ל

גלי צה"ל

6.05 בלילי בוקר; 6.55 לבמשר יום ובשבתו; 7.05 המסך בלילי בוקר; 7.55 זה בשבע; 8.05 יד-מן הבוקר; 8.30 ד"ש עם שיר; 11.05 חבים וטעים — ד"שים; 12.05 יומן הצהריים; 12.30 המשך חבים וטעים; 13.00 זה הרה; 13.35 המשך הכיב וטעים; 14.05 ודרשות לחיילים; 14.05 קיבות קל + ד"שים; 14.55 בה נבר פיג; 15.05 המשך קיבות קל; 16.05 בא לצלצל; 17.05 יומן הד-ערב; 17.40 פזמונים לבולבם; 18.05 זכרון דברים על הסבבי שב-בית תבעק עם טורית לנבנק; 19.05 כירעובב; 20.05 המשך בר-צובכ; 21.05 יוכר בבאר על יוכר בבאר; 22.05 הלילה; 23.45 סיחת יבצק ליבני; 0.05 יומן הבנה; 0.30 זר ברבגיות — ד"שים; 1.05 המשך זר ברבגיות; 2.05 פזמונים אל תוך הלילה — עד 6 וכל הד-זמנה חדשות כל שעה.

בתי-מרקחת

ירושלים

בסיר, שטראוס 10, טל. 222311; אלהדיב לאבגרא, רחוב הרין אי רשידה, טל. 283333.

בתל-אביב

בבל, יה דיזנגוף 174 טל. 222386; הבביאים, רח' הרצל ביר בר 72, טל. 286740; גושר, רחוב אחד העם 91, ליד „הבימה", טל. 285301.

חיפה

בטיה: ה. גלידה 42, טל. 663058.

רמת-גן

אסיה, ז'בוטינסקי 41.

בת-ים

ברכה, בלפור 15.

חולון

אבוהא, סוקולוב 4, ליד בי-שביט 19.

פתח-תקוה

הדרום, סוקולוב 24.

בנתניה

מרכז

הרצליה, כפר שמריהו, רמת-השרון, רעננה, כפר-סבא, רמתיים
סיכלה, רעננה, רח' אחוזה. בני ברק
רמה, רחוב ז'בוטינסקי 65, רמת-גן.

האופרה הישראלית
מנהלת מייסדת אדיס דה-פיליפ
בהיכל צה"ל הכניסה הפנימית

הספר מסביליה

ת"א: 26.12 ב-6
לילה בוונציה
אופרטה מאת י. שטראוס

ת"א: 29.12 ב-8.30 בערב
לה טרוויאטה

ת"א: 31.12 ● 1.1.74
ערב נאפה
ב-7 בערב

הצגת בכורה ישראלית
ת"א: 12.1 ב-8.30
ת"א: 15.1 ב-6
חיפה: 17.1 ב-7
ירושלים: 21.1 ב-6
נסיכת הקרקס
אופרטה מאת קלמן

האנסמבל הקאמרי הישראלי

קונצרט למנויים מס' 3

המנצח: גארי ברתיני

הסולנים: ברברה הנדריקס — סופראן
לויס עבניאלי — סופראן
היינר הופפנר — טנור
ניקולס הילברנדט — בס

בהשתתפות:
מקהלה קונצרטית ברלין

יצירות מאת:
בארטוק — מוסיקה לכלי-קשת כלי נקישה וצ'לסטה
מוצארט — מיסה בדו מינור, ק. 427

תל-אביב, בית החייל	ירושלים —
סדרה ראשונה 30-12-73 ב-7.00 בערב	בנייני האומה
סדרה שניה 2-1-74 ב-7.00 בערב	
סדרה שלישית 3-1-74 ב-7.00 בערב	מוצ"ש 5.1.74 ב-8.30 בערב

למנויי חיפה
קונצרט למנויים מס' 3

הסולנית: ברברה הנדריקס — סופראן
המנצח: פריץ וייסה
היינר הופפנר — טנור
ניקולס הילברנדט — בס
היידן „בריאת העולם"

בהשתתפות:
מקהלה קונצרטית ברלין

ב-8.30 בערב 27.12.73 חיפה
29.12.73 ראשון ב-8.30 בערב
4-1-74 גבעת חיים
ב-8.30 בערב

קונצרט מיוחד
היידן „בריאת עולם"
תל-אביב, בית החייל, יום א' 6-1-74
ב-7.00 בערב
כרטיסים: משרד „אונזון" דיזנגוף 116, למנויים תלוש 87.

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להשתלמות עובדי הוראה

הודעה
לציבור המורים
עידורי הדרכה
והשתלמות למורים

היום, יום ה', כ"ה כסלו תשל"ד, 20.12.73, שעה 16.10
יתקיים בשידור נוסף בהדרכה ובהשתלמות מורים, ברשת א' של שידורי ישראל.

בתכנית:
א. ההשוואה כדרך הוראה — כתב מר א. פטקין.
ב. הנפט כגורם לשינוי מפת המזרח התיכון — כתב מר א. סופר.

המורים מוזמנים לשלוח הערות, שאלות ובקשות הקשורות במשדר זה אל: המחלקה להשתלמות עובדי הוראה רח' קרן היסוד 15 ירושלים.

המשדר הבא: ביום ה', ב' בטבת תשל"ד, 27.12.73, משעה 16.10 עד השעה 16.30

הרים • יד אבשלום • נחל כזיב • בית שערים • רמת הגולן • ו
שמורת החולה • ראש הנקרה • בית ש
בקעת הירדן • בית נטופה • יריחו • בנים
ברכות שלמה • גוש עציון • הר מירון • מע
מערת נחל אורן • ניקבת השילוח • שכם
תעלת סואץ • עין גדי • עזה • סרטבה •
כוכב הירדן • אל עריש • יער משמר הע
חולדה • נחל יבש • סנטה קטרינה • מעו

ספר הפרס
שניתן כשי למנויי
דבר 1974
המשלמים בעד העתון לשנה מראש

ועוד עשרות אתרים אחרים תמצאו בספר

נופים ואתרים

בספר 320 עמודים, מהם 32 עמודי צבע, צילומים ומפות.
נופים ואתרים הוא הספר הממצה, המעודכן והמקיף ביותר, שנושאו מקומות ונופים בארץ ישראל, מקומם הגיאוגרפי, ההיסטוריה שלהם ועולם החי והצומח בסביבתם.

ההוצאה לאור משרד הבטחון · המחיר בחנויות הספרים 39.50 ל"י · ההפצה ע"י ספרית דבר

דברים

מק"י הנכתבת ב"ד"

המסבירים הגדולים והקטנים של המערך לא טרחו להכחיש שיטה מעניינת הכתובה — עד שבא כתב (או כותבת) אלמוני של מכתב למערכת "דבר" (יום ב' כ"ג בכסלו תשל"ד, 18.12.73) והפנה את תשומת לב הציבור להנבצה הדיסקרטית שמבצעים אנשי "ברקי", שהשני ברשימתם הוא ה' בולשביק, הותיק (כך הוא מגדיר את עצמו) שמואל מיקוניס. שמואל מיקוניס נהג בבציניות מופלגה המינו קיפץ בראש ומריצה למאיר פעיל. לצעוס עמו. למתי מגד, למנחם ברינקר ודומיהם לגיים קולות לטובת מקי שעיניתה את שמה והוסיפה לעצמה "ד" א שבסיפא של "מוקד" — נגד עין הרע.

אין בזה הפרזה ואין זו סתם השמצה — כל מי שמכיר את החיים הציבוריים יודע שכל אברכי המפסי בכל חייהם נזהרו שלא לכנף את הקבוצות שלהם ב"ספר ליטיקת מפלגתית" לא יהדיק לעמד בחיים הציבוריים אחרי ספירת ה' קולות בבחירות הקרובות. אחר־כך ישובו איש לעיסוקו. עיסוקים בהם יש להם יותר סיכויים הרבה יותר סיכויים להצלחות. או השאר מקי על מקצוענים הפוליטיים שאין להם חששות מפני הפוליטיקה ה' מפלגתית ויש להם הרבה מאוד סבלנות.

לא עמדתי בסוד של ההסכם בין הגוף הקיקיוני "תכלת אדום" ומק"י. אין אני יודע איפוא אם ג ה ההודעה הלא־פומבית שמסר לס.י זמן מה חבר הכנסת שמואל מיקוניס על הסכם שאילו נחתם בין שני הגופים לפיו יסנה מאיר פעיל את מקומו לשמואל מיקוניס לאחר זמן מה. לעומו זאת הראי בגונים דברי חבר הכנסת הקשיש על סגנה ידועה של הבולשביקים להעמיד שלם לא בולשביסטי ש' ימשוך אחריו תמימים. משום מה נתפסים ברשת הקומוניסטית בעיקר סופרים, ציירים, מוסיקאים וכל הקרויים "אנשי רוח" — כך בעד לם הגדול וכך בעולמנו הקטן.

מכל מקום המשמעת המפלגתית והסדר הפנימי בבקי עומדים ב' מרוץ בצירה שהיתה מעוררת קנ' אה בבמפלגות הקומוניסטיות המ' כרסמעות והמסודרות ביותר בעד לם. פעילי מק"י מבניאים עצבם ומהמפקיד ומעילות ארגונית אפר' רה. רק שניים מפתחיו של כוכת סנה המנוח מולפסים בעסקת, כי הם נחשבים לא כליכך בזיקים. בכל מקום השני ברשימת "מוקד" אינו יאיר צבן ואינו יאיר סייטל' באום. השני הוא שמואל מיקוניס. האם זו בושה? כדוע מבניעים זאת כל־כך?

מאיר בראלי

ואלטר שאל ויורשיו

כנהיו המפלגה הסוציאל־דמו־קרטית (ליברלית) בבערב־גרמניה, ואלטר שאל סכיהן מאז כיכון הקואליציה הסוציאל־ליברלית ב־1969 כמיניסטר־החוץ, הודיע בסוף הישבוע על הסכמתו להפשט בתעמד לנשיא הרפובליקה הפדראלית כי יורשו של ...יא גוסטאב היינמאן, יכריע להצמיד ברשמנתו בש. ה והכסים את מהנתו בקיץ הקרוב. שאל, שביקר בארץ ב־1971, לא זכה מעולם לפופולאריות אצלנו ובחודשים האחרונים גברה הבי־קורת בארץ על כדיניותו, נוכח הבנעת כל יחס מיוחד לישראל ושיפוק תביצות ערביות לגבי פי־רוש החלטת מועצת הבטחון.

בהיותו של ... ל לגבי מערב־גרמניה מובטחת; ובשתה נצטרך להבניע את הבינקודות כלפיה. הש־שאלה הגדולה היא אם מיניסטר החוץ שיירש את מקומו ינקוט קו ידידותי יותר כלפינו. שלהות המועמדים להפקידה. הסוציאל־דמו־קראטים הלבוש שמידט ואמן באר הד הדמוקראט החפשי גאנשר. שיירש גם את הפקידו של קאל בהנהגת מפלגתו. ידועים כידידי ישראל. אולם עם כל התוכיבת שבוקע האישי על המועמד כבר היו מקרים, שהפקיד מיניסטר ה' חוץ בארצות שונות ניפרל גם ידידים.

ש. שפיר

שי מהחזית

כאשר הגיע בני החייל לחופשה קצרה מהחזית, הפתיע אותי ב־הצהרה: 45 הפיטום סיגריות "לך יאל".

— מה פתאום? — שאלתי.

והוא הסביר: הודעות של הוועד למען החייל רכשו כמויות־ענק של סיגריות "רויאל" ובכמויות לכל חבילה לחייל חמש חפיסות. אך דא עקא, הדעות הטובות "מעב־רות" (בחבילה מכבוזן) ולא יוד־עות שחיילים מעדיפים סיגריות מתוצרת־חוץ או, לפחות, סיגריות יש"אליות מאיכות טובה יותר.

בשמחתי, כמובן, על תרומת הלב ...ר בני־החייל. אך יחד עם זאת הייתי רוצה להפנות את תשומת־לב הוועד לכבן החייל שאין זה מתפקידו להגיש "שי לעוקר".

ש. בנשל

ראש העיר הוא איש מעשים ולא איש מעשיות

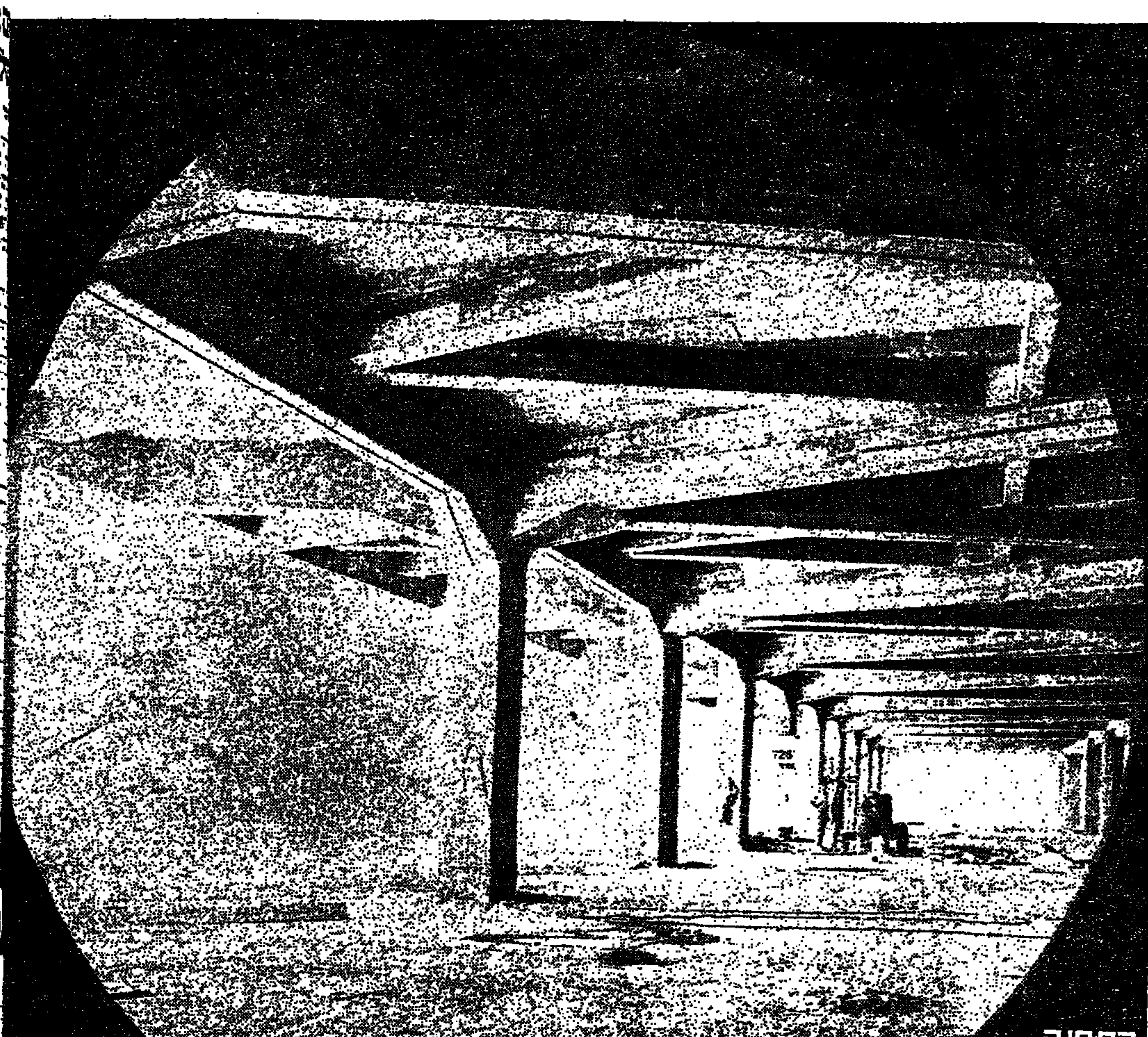

התחנה המרכזית החדשה-בבנייה. תחנת האוטובוסים הגדולה והמשוכללת בעולם.

את המעשיות יספרו אחרים ואילו המעשים בתל-אביב... מדברים בעד עצמם

המערך

לעירית תל-אביב

התגובה הנפשית חמורה מהמציאות

מכתבים למערכת

על אף שאיפתו של האדם להי־יות יצור רציונאלי, הרי הכוח העיקרי שמפעיל אותו הוא רג־שותיו. הוא הדין בעמים — אם כי בצורה יותר מורכבת. גם במצבנו המדיני של היום מהוות הבעיות הרגשיות גורם יסודי ב־ויכוחים המתנהלים ב־ חלקי ה־ציבור. בפסיכיאטריה של הפרט ידועה התופעה של "חבלה טראומ־טית" — כאשר האדם נתקף בזע־זוע כבאורע פתאומי בלי הכנה ג ...ית מוקדמת. תגובתו המאוחרת יותר על חבלה כזאת מתבטאת באי־יכולתו לעבור עליה על סדר היום ובנטיה להגדיל את חומרת המאורע. במצב דומה נמצאים אנו כיום לאחר מלחמת יום הכיפורים.

במלחמת ששת הימים נפתחו ב...הירות כזאת לא רק מסים שהיה לנו צבא יותר טוב אלא בעיקר בגלל גורם ההפתעה. איננו חושבים שהחייל המצרי או הסורי היה הרבה גרוע אז מאשר היום. או שהצבא שלנו היה יותר טוב אז מבחינת הרמה המקצועית־הצבאית. הנכונות להלחם. או החימוש. במלחמת ששת הימים היו חיילים ערביים שנלחמו טוב וגרמו לנו אבדות קשות. גם בצבא שלנו היו מחדלים ושיבו־שים. אף ההלפו מפקדים בכירים תוך כדי לחימה — אך לדעתי, הדבר העיקרי שתרם או לנצחוננו הבוהק היה הגורם הנפשי — גורם ההפתעה.

הינה צבאות המלחמה האח־רונה: לא הסתיימה ב־... בהפ־סד, אך מבחינה מדינית הדימות חלוקות ואפילו נצטרך, במקרה ... ביותר, לסגת לקווי 1967 — הרי גם בכך אין לראות אסון. שכן בגבולות אלה השכלנו לחיות ולהיבנות לארץ במשך 19 שנה.

אולם אנו נמצאים במצב של הב... נפשית, בדומה לאותו אדם שקיבל מכה פתאומית. הצליח ל־תנג... יפה אך אינו מסוגל לשקול את מצבו מבחינה אובייק־...ית. המכה נראית בעיניו הרבה יותר גדולה ממה שהיתה באמת. ברגע ... בלוחמה הזאת. קשה היה לצפית ל... כלוחמה שונה כמה שהיה. אך הבעיה היא כמובן שלא רק ויתרנו על ההפתעה בנשק בידנו, א... גרוע מזה — הופתענו בצב־... ובזאת אני רואה את המכשול העיקרי של הנהגתנו: בכך שלא הכינה אותנו מבחינה נפשית לפ־רוץ המלחמה הזאת.

את הנעשה אין להשיב. כמובן. ב... באדם שסבל מחבלה טראו־מטית אנו נותנים לו לשחזר את באורעות החבלה תוך פירוש רצ־יונלי. לכן לפי דעתי, רצוי לקיים את כל ה... ועדת החקירה והויכוחים למיניהם. אך עלינו לשמור על רוח הפרופורציה הנ־כונה ולא לשכוח שהדברים האלה הם בבחינת "טיפול נפשי" והמצי־אות האובייקטיבית איננה כל כך קודרת כפי שמצטיירת בויכוחים האלה.

ד"ר מיכאל בר

קצת ציונות

זה ימים אחדים שאני נמצא בארץ־ישראל. הארץ שכל ימי וכל שנותי התגעגעתי אליה ב־חלום ובהקיץ. שלוש פעמים ביום התפללתי: ולירושלים עירך ב־רחמים תשוב. כל השנים ערתי את שירת ההקה, והנה נתקיימו ההלומות. נתקיימו התפילות ו־דברי הכיר ואני צועד על אדמת ישראל ופלי לברך: ברוך שהחיינו. אני רוצה לברך את כל עם ישר־אל על שמקבלים כל עולה בסבר פנים יפות; בונים בשביל העו־לים דירות, עבודה, ועזרות כסף לימים הראשונים. אני מברך את כל אלו שנלחמו כמו ההשמונאים במסירות נפש בעד הגנת ארצנו, וחירות עם ישראל, ובנצחונם הגהילו שם כבוד לכל עם ישראל הנמצאים בכל תפוצות הגולה. ואני רוצה להגיד להם "תחזקנה ידיהם"

מנדל גלר
קרית מוצקין

הסתייגות מאלון

ברצוני להסתייג מהתנהגותו של סגן ראש הממשלה יגאל אלון ב־דיון במרכז מפלגת העבודה. כאש־ר ניצל את ההזדמנות לעשיית השבון אישי עם שר הבטחון משה דיין. לעתים נדמה, שאין דבר המעניין את י. אלון יותר מאשר כשלונו של דיין. אכר לטענות אלון שמסכן גלילי נכפה עליו, הרי אילו היה מעשי ואיש עיקרון היה עליו להסיק מסקנה אישית בעת שהממשלה קיבלה מדיניות בלתי רלוונטית. ואם נשאר בממ־שלה לא היתה לו הזכות המוסרית לספק את מענותיו. ואחרי שאמר מה שאמר תביהה בעיני איך יב־תג למחרת ישיבת המרכז — אם לא יתבטל מסמך זה.

כל הכבוד לגולדה, המשמשת דוגמה של אחריות קולקטיבית.

ארשה לעצמי לעוץ לאלון ל־השתחרר בתסביך 1967 אחת ול־תמיד, ולמלא את חובתו באופן מעשי ואקטיבי בגופים שיכהן בהם, כגון בועדת השרים לבטחון ולשאת באחריות קולקטיבית הב־רית. כך ייטב לו, לחברה ולמדי־נה. אמונתי חזקה, שהממשלה ה־זאת בראשות גולדה ובניהול עני־יני בטחון ישראל יחד עם דיין יובילונו לשלום, לבטחון, והעם יתן בממשלה ובהנהגה זו את אמונו בבחירות.

ש. שוה
ירושלים

כדי למנוע טעות

בעתונכם ("דבר" כ"ז 17.12) הוב־אה מודעה של "מוקד" ובה פורסם כי דן הורובין ירצה מטעם הרשי־מה בחדרה. על־מנת למנוע טעות אבקשכם לציין כי המדובר אינו בי.

ד"ר דן הורוביץ
האוניברסיטה העברית, ירושלים

אמריקה רוצה בישראל חזקה

בתחילת מלחמת יום הכיפורים אמרו לנו האמריקנים:

"עליכם לנצח",

בגלל המחדלים והכשלונות של ממשלת המערך נתמשכה המלחמה 3 שבועות — וזהו המקור לקשיים המדיניים בימים אלה.

ארה"ב היא ידידתנו — ידידותה ותמיכתה בנו תתחזק ככל שתהיה משוכנעת שתוכל לסמוך על כוחנו.

ישראל חזקה ובטוחה - היא אינטרס אמריקני.

ישראל חלשה הזקוקה לערבות - היא מטרד לארה"ב.

דוברי ממשלת המערך זורים מבוכה ובהלה לא רק בקרב עמנו, אלא גם אצל ידידינו בארצות־הברית.

למען חיזוק הקשרים בין ישראל וידידתה,
למען השלום והבטחון,

הצבע-ליכוד

הצבע חל טעמ

הליכוד

גח"ל, הרשימה הממלכתית, המרכז החפשי, תנועת העבודה למען ארץ ישראל השלמה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי שרונים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המ' ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שרונים הופקד שינוי תכ' מפורטת הנקרא "שנוי תכנית מפורטת מס' הצ/7/126 — א. בין החלוקה הקיימת ב. חלוקת השטח מחדש למגורים א', למגורים לשטח בנייני צבור, יחידה מסחרית. לשטח צבורי פתוח ושבילים במפ' בהתאם ביחוד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית. גוש: 8123 חלק מחלקו 4, 6, 7, 8, 12, 14, 15 גוש: 8150 חלק מחלקה: 17.

כל המעונין בשנוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימי ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקר' בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שי' התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון עלה כלול בתח' התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חדשיים מיום פרסומה כל הוד' זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוע' המקומית האמורה.

א. הורן
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולב'
מחוז המרכז

מכרז למכירה מגרש בחיפה

מוצע בזה למכירה מגרש הנמ־צא בחיפה שטחו 1000 במ"ר בגוש 10807 חלקה 99.

הצעות בכתב בצירוף המחאה בנקאית בשיעור 10 אחוז מהסכום המוצע יש להפנות לעו"ד דוד הכהן תל־אביב רחוב בקה ישר־אל 23. תוך 10 ימים מיום פר־סום מודעה זו.

המכר כפוף לאשור בית המש־פט.

אין החי"מ מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

דוד הכהן, עו"ד
מנהל עזבון המנוח רפאל פלדמן ז"ל.

המועצה המקומית נס־ציונה

מכרז מס' 95/73
לתכנון התקנת רשת השקיה בגן הראשונים בשטח של כ־8 דונם

המועצה המקומית נס־ציונה מכריזה בזה על קבלת הצעות לביצוע התקנת רשת השקיה בגן הראשונים בנס־ציונה בשטח של כ־8 דונם.

את החוכר למכרז אפשר לקבל במשרדי המועצה תמורה 10.— ל"י אשר לא יוחזר.

ביום שלישי, 25 לדצמבר 1973, בשעה 11.00 לפני הצהרים ייערך סיור בשטח הגן. כתאספים במועצה המקומית נס־ציונה.

את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות בידי המציע כולל התוכנית בצרוף ערבות בנקאית בשעור של 5% מהיקף ההצעה, לתיבת המכרזים של המועצה עד ליום 6.1.1974 שעה 12.00.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הצעות מתקבלות רק מקבלנים רשומים.

י. שמיר
ראש המועצה

כ"א כסלו תשל"ד
16.12.1973